

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. เป็นประธานพิธีตบเท้าหลวงอาบศพ ร.ต.อ.วิวัฒน์ เสรีสุนทร รอง สวป.สน.ธรรมศาลา ที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ในเหตุการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พร้อมมอบเงินช่วยเหลือสวัสดิการแก่ภรรยาของผู้เสียชีวิตตามระเบียบ ตร. ณ วัดตรีทศเทพวรวิหาร

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.วิสัน ปราสาทองโสด จตช. ต้อนรับ นายโยเซฟ ฮินน์ และ นายเอนส์ มิทท์ก เจ้าหน้าที่ประสานงานตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในโอกาสเข้าพบเพื่อแนะนำตัว ในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ และหารือข้อราชการ ณ ห้องรับรอง ๑ ตร.

วันที่ ๑๗ - ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ คุณรัตนภรณ์ สีวลีพันธ์ นายกสมาคมแม่บ้านตำรวจ และคณะสมาคมฯ ได้เดินทางตรวจเยี่ยมโครงการนำร่องของสมาคมแม่บ้าน ก.๙ และ ก.๘ โดยมี พล.ต.ท.รณศิลป์ ภูสาระ ผบช.ภ.๙, ประธานชมรมแม่บ้าน ก.๙ และประธานชมรมแม่บ้าน ก.๘ ให้การต้อนรับ และได้เดินทางไปมอบอุปกรณ์กีฬาให้กับโรงเรียนคลองแดนวิทยา อ.ระโนด จว.สงขลา และเดินทางเยี่ยมและบำรุงขวัญข้าราชการตำรวจ ณ สภ.คลองแดน อ.ระโนด จว.สงขลา โดยมี ผบ.ภ.จว.สงขลา และประธานแม่บ้านตำรวจ ภ.จว.สงขลา ให้การต้อนรับ

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ พล.ต.ต.ไตรรงค์ ผิวพรรณ รอง ผบช.ภ.๖ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ “ตามหาคนสูงวัย ไซรลเก๋า” เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดี แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ พล.ต.ต.เรศก์ แก้วละเอียด ผบ.ภ.ก.๙ เป็นประธานเปิดกิจกรรม ทดสอบสมรรถภาพร่างกายของข้าราชการตำรวจ บก.ภ.ก.๙ ประจำปี ๒๕๖๔ โดยมีข้าราชการตำรวจ ผ.๑ - ๖ บก.ภ.ก.๙ เข้าร่วมทดสอบ ณ ก.๙

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.ชนสิทธิ์ วัฒนวรังกูร รอง ผบ.ตร. เป็นผู้แทน ตร. ร่วมวางพานพุ่มดอกไม้ และเฝ้าฯ รับเสด็จพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ เสด็จแทนพระองค์ทรงวางพานพุ่มดอกไม้ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ รัชกาลที่ ๓ โดยมีผู้แทนเหล่าทัพ และประชาชนร่วมรับเสด็จ ณ พระราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์

วารสารตำรวจ

วารสาร ตำรวจ

ปีที่ ๕๗ ฉบับที่ ๔๖๖ เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔
ISSN 1685-2672

พิธีประดับเครื่องหมายยศแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ ๗/๔
ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓

เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
ณ หอประชุมชุนหะวิถ์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ปีที่ ๕๗ ฉบับที่ ๔๖๖ เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔

พิธีประดับเครื่องหมายยศแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ ๗๔
ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓

เดือนที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมพระศรีนครินทร์ โรงแรมรอยัลตำรวจ
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ส่งเสริมสื่อสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการทั่วไป และส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เผยแพร่ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และนโยบายต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป็นกลางทางการเมือง
- ส่งเสริมข้าราชการตำรวจและบุคคลทั่วไป ได้ใช้เป็น “เวทีโลกทัศน์” แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์
- เผยแพร่วิชาการ สารคดี ข่าวสาร และเหตุการณ์สำคัญในปัจจุบัน

เกณฑ์การพิจารณาบทความและสารคดี

- เนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เป็นเรื่องที่มีแนวคิด สร้างสรรค์ เหมาะกับกาลสมัย
- ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
- มุ่งให้ความรู้ หรือความบันเทิง ไม่มุ่งโจมตีบุคคลหรือสถาบันใดโดยเฉพาะ
- ใช้ภาษาและสำนวนโวหารดี

กติกาของบรรณาธิการ

- ส่งต้นฉบับพร้อมแจ้งนาม และที่อยู่ของผู้เขียนให้ชัดเจน
- เป็นสิทธิ์ของกองบรรณาธิการที่จะพิจารณานำลงพิมพ์หรือไม่ เมื่อใด
- กองบรรณาธิการถือสิทธิในการแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดตอน
- กองบรรณาธิการจะไม่ส่งต้นฉบับคืน ไม่ว่ากรณีใด ๆ

บทความ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอที่ปรากฏในวารสารตำรวจเป็นงานประพันธ์หรือวรรณกรรมของผู้ประพันธ์หรือผู้เขียนโดยเฉพาะ กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

สารบัญ CONTENT

หน้า

บรรณาธิการแถลง _____ ๓

แนะนำตำราคดีเด่น

- ว่าที่ พ.ต.อ.กิตติศักดิ์ แสงเทพ ผกก. (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน _____ ๔
ภ.จ.อ.อุบลราชธานี
- พ.ต.ท.หญิง ขนิษฐา เทพนวล สว. (สอบสวน) สน.มีกมลสัน บก.น.๑ _____ ๗
- ร.ต.อ.ทัศน์ัย กรุฑทรัพย์ รอง สว. (สอบสวน) สน.เทียนทะเล บก.น.๙ _____ ๑๑

บทความพิเศษ

- เรื่อง “ขาดราชการ” ความผิดที่ปรากฏชัดเจน...ลงโทษได้โดยไม่ต้องตั้ง _____ ๑๓
กรรมการสอบสวน
- เรื่อง อาหารเพื่อสุขภาพโพรไบโอติกและพรีไบโอติก (Probiotic and Prebiotic) _____ ๑๗
- เรื่อง ความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายไทย _____ ๒๒
- เรื่อง การลดปวดจากการใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก _____ ๒๘

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ _____ ๓๒
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒) _____ ๓๕
พ.ศ. ๒๕๖๔
- กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติด _____ ๓๘
ให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓
- กฎกระทรวงกำหนดโรคต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร _____ ๔๓
หรือเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๓
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเพิ่มระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าว _____ ๔๕
บางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ
- คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๖๙๓/๒๕๖๓ _____ ๔๖
เรื่อง การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
- หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๙.๒๒๒/ว ๔๒ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ _____ ๔๙
เรื่อง ข้าราชการตำรวจปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และช่วยราชการ
นอกสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๓๒.๓๔/๓๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ _____ ๕๔
เรื่อง กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งผลการดำเนินคดีถึงที่สุด การคัดแยกและทำลาย
แผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ และรายการประวัติหรือบัญชีประวัติ ออกจากสารบบหรือฐาน
ข้อมูลประวัติอาชญากร
- หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๖.๓/๘๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔ _____ ๕๕
เรื่อง ข้อสั่งการในการประชุมมอบนโยบายการบริหารงานบุคคลด้านวินัย และการเร่งรัด
การดำเนินการทางวินัยสำหรับหน่วยที่มีการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด
- หนังสือกองแผนงานความมั่นคง ที่ ๐๐๐๗.๓๓/๑๔๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ _____ ๕๗
เรื่อง ประกาศ ตร. เรื่อง ให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.การชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)

สารบัญCONTENT

หน้า

๑๑ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๘.๔๓๑/๓๗๗	๖๐
ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง กำชับการปฏิบัติตามแนวทางการแต่งตั้ง	
ข้าราชการตำรวจในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าอากาศยาน	
๑๒ หนังสือกองคดีปกครองและคดีแพ่ง ที่ ๐๐๑๑.๓๔/๓๕๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	๖๘
เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีการให้มาตรการบังคับทางปกครอง ตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	
พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

- ที่ ๒๙/๒๕๖๓ เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกา

- ๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๙๓/๒๕๖๒ เรื่อง ยักยอก, ความผิดหลายท้องที่ _____ ๘๒
- ๒ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๙/๒๕๖๓ เรื่อง การแจ้งข้อหา _____ ๘๕

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ๑ ที่ สค ๓๘๙/๒๕๖๓ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรแรมริม _____ ๘๙
- จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับเอกสารการสอบสวน
- ๒ ที่ สค ๔๐๕/๒๕๖๓ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด _____ ๙๒
- จังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา

คำชี้ขาดความเห็นแย้ง

- เรื่อง ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น _____ ๙๔

ผลงานวิจัย

- ๑ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงาน _____ ๑๐๑
- ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในชุดจิตพิทักษ์คุณภาพ _____ ๑๐๕
- บริการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ
- ๓ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และการเสริมสร้างพลังอำนาจกับสมรรถนะ _____ ๑๐๘
- ของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ
- ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ _____ ๑๑๑
- ๕ เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้ในรูปแบบแอปพลิเคชันเกิดคลาสมูม _____ ๑๑๔
- เรื่อง บทบาทของพยาบาลในหอผู้ป่วยในการดูแลผู้ป่วยที่รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
- ต่อความรู้ของพยาบาลในหอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ

เกร็ดความรู้

- ๑ เรื่อง ผู้บริโภคยุคใหม่ต้องใส่ใจในสัญญา รู้ทัน ป้องกันผู้รับเหมาเบี้ยว ใช้งาน ก่อสร้างบ้านไม่แล้วเสร็จ _____ ๑๑๖
- ๒ เรื่อง จอรถแล้วไม่ได้รถ แคมลูกหักเงินจอก _____ ๑๑๘

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑๒๐

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

พล.ต.ท.สุรพงษ์	ชัยจันทร์
พล.ต.ต.สมเกียรติ	วัฒนพรมงคล

บรรณาธิการ

พล.ต.ต.สุกิจ	โตตาบ
--------------	-------

บรรณาธิการผู้ช่วย

พ.ต.อ.หญิง สาริมน	มิถินทางกูร
พ.ต.อ.ตนุ	กล้าสุ่ม
พ.ต.อ.หญิง บุษกร	สุนทรสถิตพิมล
พ.ต.อ.ธีรภพ	รุมนแสง
พ.ต.อ.ธานีชัย	กวยรักษา

ประจำกองบรรณาธิการ

พ.ต.อ.อาภรณ์	เนาวสันต์
พ.ต.อ.ดิศตนิย	ภูริโชคิต
พ.ต.อ.มนตรี	ศิริกานิต
พ.ต.อ.ศิลายุทธ์	จิตติยาธิรากุล
ว่าที่ พ.ต.อ.กมล	เอื้อจารุพร
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง คณิง	คลังสิน
ว่าที่ พ.ต.อ.สัญญา	ศิริโสภณ
ว่าที่ พ.ต.อ.สุวิน	กุลรัตน์กิติวงษ์
พ.ต.ท.หญิง อรทัย	จิตกักดี
พ.ต.ต.วิชาญ	นามแสวงผา
พ.ต.ต.หญิง รุจิรา	สิกษะ

คณะผู้จัดทำ

พ.ต.ท.หญิง สุนันทา	เกษมสันต์ ณ อยุธยา
ร.ต.อ.หญิง จิตาพร	นาคพ้อง

กองบรรณาธิการวารสารตำรวจ

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี
 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาคาร ๑ ชั้น ๑๖
 ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
 โทร. ๐-๒๒๖๕-๓๖๖๐-๑
<http://www.tsd.police.go.th>

ออกแบบรูปเล่มและจัดพิมพ์ที่

โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 โทร. ๐-๒๖๖๘-๒๘๑๑-๓

บรรณาธิการแถลง

สวัสดิ์ศรีรับท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน เนื้อหาและสาระสำคัญของวารสารตำรวจฉบับนี้ มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับการนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นไปตามแผนปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) ตลอดจนหนังสือกำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการตำรวจปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติและช่วยราชการนอกสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีบทความเพื่อเป็นอุทาหรณ์ในเรื่องการดำเนินการ “ขาดราชการ” ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง...ลงโทษได้โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพโพรไบโอติกและพรีไบโอติก ความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายไทย การลดปวดจากการใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และในส่วนของกฎหมายอาทิเช่น ประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติความผิดฐานทำให้แท้งลูก โดยกำหนดอายุครรภ์สำหรับความผิดฐานหญิงทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูกตามมาตรา ๓๐๑ รวมทั้งเพิ่มเหตุยกเว้นความผิดฐานทำให้แท้งลูกตามมาตรา ๓๐๕ ให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของศาลรัฐธรรมนูญ กฎหมายว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิตนำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ การแจ้งผลการดำเนินคดีถึงที่สุด การตัดแยกและทำลายแผ่นฟิล์มลายนิ้วมือ และรายการประวัติหรือบัญชีประวัติ ออกจากสารบบหรือฐานข้อมูลประวัติอาชญากร นโยบายการบริหารงานบุคคลด้านวินัย และการเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยสำหรับหน่วยที่มีการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด การปฏิบัติตามแนวทางการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด แนวทางปฏิบัติกรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ สำหรับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องเกี่ยวกับประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่ คำพิพากษาศาลฎีกาย่อเกี่ยวกับการยกยอก, ความผิดหลายท้องที่ และการแจ้งข้อหา การอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการสอบสวนและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา คำชี้ขาดความเห็นแย้งเกี่ยวกับความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น รวมทั้งเกร็ดความรู้เกี่ยวกับผู้บริโภคยุคใหม่ ต้องใส่ใจในสัญญา รู้ทัน ป้องกันผู้รับเหมาเบี้ยว ทีมงาน ก่อสร้างบ้านไม่แล้วเสร็จ และจอร์จแล้วไม่ได้รถ แถมถูกหักเงินจอง

พลตำรวจตรี

(สุกิจ โตตาบ)

ผู้บังคับการกองกฎหมาย
บรรณาธิการ

จัดทำโดย

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อาคาร ๑ ชั้น ๑๖ ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๖๖๐-๑ <http://www.tsd.police.go.th>

แนะนำตำราวจิตแก่น

ว่าที่ พ.ต.อ.กิตติศักดิ์ แสงเทพ
ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน
ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี
ตำรวจภูธรภาค ๓

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล ว่าที่ พ.ต.อ.กิตติศักดิ์ แสงเทพ

ตำแหน่ง ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ตำรวจภูธรภาค ๓

วัน เดือน ปี เกิด ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๒ อายุ ๕๑ ปี

อายุราชการ ๓๓ ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตร ๒๕ ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช

- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง
เนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๕๘ พ.ศ. ๒๕๔๘

- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการรับราชการ

- พ.ศ. ๒๕๓๑ นักเรียนพลตำรวจ รุ่นที่ ๔๐ จอหอ
- พ.ศ. ๒๕๓๒ – ๒๕๓๙ ผู้บังคับหมู่ แผนก ๒
กองกำกับการ ๓ กองตำรวจรถไฟ (อุบลราชธานี)

- พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๔ รองสารวัตรสอบสวน
สถานีตำรวจภูธรอำเภอรองคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

- พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๕๐ พนักงานสอบสวน (สบ ๑)
สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ

- พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๖ พนักงานสอบสวน (สบ ๒)
สถานีตำรวจภูธรอุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

- พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๓ รองผู้กำกับการ (สอบสวน)
สถานีตำรวจภูธรราชสีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

- พ.ศ. ๒๕๖๓ – ปัจจุบัน ผู้กำกับการ (สอบสวน)
กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี

อบรมหลักสูตร

- หลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจผู้มีวุฒิปริญญาตรีเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร (สายสอบสวน) รุ่นที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๓๙
- หลักสูตรพนักงานสอบสวนระดับสารวัตรสถาบันส่งเสริมงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๔๓
- หลักสูตรพนักงานสอบสวนระดับผู้ชำนาญการพิเศษ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๖
- หลักสูตรพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ (รุ่นที่ ๒) สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๓

รางวัล/ความดีความชอบพิเศษ

- ได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่นระดับ (สบ ๓) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕
- ได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่นระดับรองผู้กำกับการ (สอบสวน) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙
- ได้รับการคัดเลือกเป็นข้าราชการตำรวจต้นแบบสอบสวนดีเด่นของมูลนิธิบูรณะสันติภาพ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

- ได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ รองผู้กำกับการ (สอบสวน) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

- ได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ รองผู้กำกับการ (สอบสวน) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

- ได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ รองผู้กำกับการ (สอบสวน) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

คติประจำตัว

- “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น”

ผลงานดีเด่นด้านงานสอบสวน

- เป็นคณะพนักงานสอบสวน กรณีนางสาวจุฑาทาภรณ์ อุ๋นอ่อน ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลซำ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ หายตัวไป สอบสวนรวบรวมหลักฐานจนสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ได้พิพากษาลงโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิด

สาเหตุที่ได้รับรางวัลผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสอบสวนดีเด่น

- มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ผ่านการคัดเลือกและทดสอบความรู้ตามโครงการยกย่องพนักงานสอบสวนดีเด่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ความภูมิใจที่ได้รับการคัดเลือกเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่น

- ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นจากรองผู้กำกับการ (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรราชสีไศล จังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี โดยไม่ได้วิ่งเต้นและเสียเงินแม้แต่บาทเดียว

แนะนำตำราวจิตเด่น

พ.ต.ท.หญิง ขนิษฐา เทพนवल

สารวัตร (สอบสวน)

สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน
กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล พ.ต.ท.หญิง ขนิษฐา เทพนवल

ตำแหน่ง สารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

วัน เดือน ปี เกิด ๒๒ สิงหาคม ๒๕๒๒ อายุ ๔๑ ปี

อายุราชการ ๑๓ ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตร ๑๓ ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๔
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมาย แห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๕๖ พ.ศ. ๒๕๔๗

ประวัติการรับราชการ

- ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร ประจำโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ดำรงตำแหน่งรองสารวัตร กลุ่มงานสอบสวน (งานคดี) กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑

- ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ดำรงตำแหน่ง พนักงานสอบสวน (สบ ๑) สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน
- ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ดำรงตำแหน่ง รองสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน
- ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ดำรงตำแหน่ง สารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน

อบรมหลักสูตร

- หลักสูตรนักเรียนอบรมรุ่นเนติบัณฑิต/ปริญญาโท โรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๐
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสืบสวนสอบสวน รุ่นที่ ๙ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๑

- หลักสูตรการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา สำหรับพนักงานสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๑ รุ่นที่ ๑ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน

- หลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ ๑๓๑ พ.ศ. ๒๕๕๗/วิทยาลัยการตำรวจ

- หลักสูตรพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ รุ่นที่ ๓๕ พ.ศ. ๒๕๕๙ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน

- หลักสูตรพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้าที่หลักของพนักงานสอบสวนหญิง

หน้าที่หลักของพนักงานสอบสวนหญิงมีหน้าที่เช่นเดียวกันกับพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นชาย คือ

ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่รับผิดชอบทำการสอบสวนคดีความผิดอาญาทุกประเภท นอกจากหน้าที่ดังกล่าวแล้ว พนักงานสอบสวนหญิงยังเป็นพนักงานสอบสวนที่มีหน้าที่รับผิดชอบทำการสอบสวนคดีความผิดอาญาหรือร่วมสอบสวนกรณีผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นหญิง ในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ คดีความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ โดยในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิง ยังได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงาน

สอบสวนเวรคดีอาญา – จราจร โดยเข้าเวรตามพลัดเหมือนพนักงานสอบสวนชาย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีที่เกี่ยวกับเด็กและสตรีเรื่อยมา ได้มีส่วนร่วมในการสอบสวน อำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนที่เป็นทั้งผู้เสียหายและผู้ต้องหา ให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

เหตุจูงใจในการเป็นพนักงานสอบสวนหญิง

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เปิดรับสมัครบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิเนติบัณฑิตและปริญญาโท เข้ามารับราชการเป็นพนักงานสอบสวนเป็นนิติกร ซึ่งขณะนั้นได้เลือกตำแหน่งในครั้งแรกเป็นนิติกร แต่เมื่อทำงานไปแล้วรู้สึกว่ายังไม่ใช่งานในแบบที่ตนเองถนัดหรือต้องการอย่างแท้จริง จึงได้ขอย้ายมาเป็นพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน ซึ่งขณะนั้นที่สถานียังไม่มีพนักงานสอบสวนหญิง ภายหลังจากที่มาทำหน้าที่ดังกล่าว อีกทั้งพบว่าในปัจจุบันคดีที่เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และสตรีเป็นผู้เสียหายมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และอายุของผู้เสียหายก็ลดลงเรื่อย ๆ เช่นกัน ซึ่งในการสอบปากคำคดีเหล่านี้หากพนักงานสอบสวนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายตามกฎหมาย ไม่มีความละเอียดอ่อนในการสอบถาม การสอบปากคำเกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งคดีต่าง ๆ จะยิ่งเป็นการตอกย้ำจิตใจของผู้เสียหายมากขึ้น จึงได้สมัครใจที่จะมาทำงานในส่วนนี้เพื่อได้นำความรู้ด้านกฎหมายมาใช้ในการทำงาน เพื่อช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายที่เป็นเด็กและสตรี ให้ได้รับความเป็นธรรมในทางคดี และให้ผู้ต้องหาซึ่งสำนึกผิดได้รับโอกาสในสังคมเพื่อกลับตัวเป็นคนดี โดยได้ทำหน้าที่ดังกล่าวเรื่อยมาจนเกิดเป็นความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือประชาชน ที่ได้รับความเดือดร้อน

ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง และความประทับใจ หรือความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิง

ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง ในการทำงาน (๑) เกิดจากการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่จำเป็นต้องร่วมสอบสวนในคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจจะมีเวลาไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน (๒) เกิดจากตัวผู้ต้องหา หรือผู้เสียหายที่ยังไม่ทราบถึงสิทธิของตนเองตามกฎหมาย ขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (๓) ความขาดแคลนของบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิง ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการทุบแท่งพนักงานสอบสวนที่ใช้ระบบประเมินเลื่อนตำแหน่ง ทำให้พนักงานสอบสวนหญิงเกิดความรู้สึกว่าไม่ก้าวหน้าในการทำงานและท้อแท้ จึงได้เปลี่ยนสายงานไปยังสายงานอื่น

ความประทับใจหรือความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่พนักงานสอบสวนหญิง จากการทำงานเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และสตรีในพื้นที่มานานพอสมควร ทำให้ได้รู้จัก และได้ทำงานร่วมกับบุคลากรภายนอก เช่น นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และพนักงานอัยการหลายท่านที่ต่างเข้ามาทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ทำให้รู้สึกว่าตนเองสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนในพื้นที่ได้ส่วนหนึ่ง

หน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการเป็นพนักงานสอบสวนหญิง

ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นครูพี่เลี้ยงพนักงานสอบสวนหญิงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นความภูมิใจที่ได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการทำงานให้กับน้อง ๆ รุ่นต่อไป เพื่อจะได้นำไปใช้ในการทำงานเพื่อประโยชน์

ของประเทศชาติและประชาชน และยังได้รับโอกาสให้ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้ทางกฎหมายกับประชาชนทางสถานีโทรทัศน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ความรู้สึกที่ได้รับรางวัลพนักงานสอบสวนหญิงดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๓

จากการที่มุ่งมั่นทุ่มเททำงานด้านงานสอบสวนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมาเป็นระยะเวลาหลายปี ด้วยหวังเพียงเป็นที่พึ่งของประชาชนที่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว ช่วยคลายทุกข์ให้บรรเทา เปรียบเสมือนการทำบุญช่วยเหลือผู้อื่นอย่างหนึ่ง เมื่อได้รับรางวัลนี้จึงทำให้รู้สึกภูมิใจและดีใจ อีกทั้งรู้สึกขอบคุณผู้บังคับบัญชาที่สนับสนุนให้ได้ทำงานที่รักและคอยให้คำแนะนำ ปรีกษา และช่วยเหลือต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จขึ้นในงาน

ประสบการณ์การทำงานและสิ่งที่คิดว่าทำให้ได้รับรางวัลพนักงานสอบสวนหญิงดีเด่น

งานสอบสวนเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความละเอียด รอบคอบ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม เพราะการบังคับใช้กฎหมายมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล จึงจำเป็นต้องทำคดีทุกคดีโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องเด็ก เยาวชน และสตรีด้วยความรอบคอบ ต้องอาศัยความรู้และศิลปะในการทำงานอย่างมาก ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ตลอดจนต้องเข้าใจสภาพปัญหาทางจิตใจที่ผู้เสียหายได้รับจากผลของการกระทำผิดของผู้ต้องหา รวมทั้งต้องเอาใจใส่ และรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความจริงใจ เสมือนว่าผู้เสียหายนั้นเป็นญาติคนหนึ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ

สิ่งที่ต้องการฝากให้กับข้าราชการตำรวจหรือพนักงานสอบสวนทั่วประเทศ

งานตำรวจ โดยเฉพาะพนักงานสอบสวน เป็นงานที่เครียด อยู่ระหว่างความขัดแย้งของคนสองฝ่าย ไม่ว่าฝ่ายไหนจะชนะ ย่อมต้องมีอีกฝ่ายไม่พอใจเช่นกัน และไม่ควรมีเวลาให้กับตนเองและครอบครัวมากนัก อีกทั้งหลายคนที่มาอยู่ในตำแหน่งนี้ ก็อาจจะมาแบบไม่เต็มใจ แต่เมื่อมาอยู่ในตำแหน่งนี้แล้วก็อยากให้ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ทำให้มีความสุขกับงาน คิดเสียว่าการทำงานเป็นพนักงานสอบสวนเป็นการทำบุญอย่างหนึ่งที่ได้ช่วยเหลือผู้คนให้พ้นทุกข์ไม่มากนักน้อย เมื่อทำงานด้วยความตั้งใจ ซื่อสัตย์สุจริตแล้ว สิ่งดี ๆ ก็ก็จะเกิดขึ้นกับตนเอง และครอบครัว ไม่ว่าจะสังคมหรือประชาชนจะไม่เข้าใจหรือตำหนิอย่างไร หากทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว คุณงามความดีที่ทำมาจะเป็นเกราะป้องกันตัวของเราได้เป็นอย่างดี

แนะนำตำรวจดีเด่น

ร.ต.อ.ทักษิณ กรุดทรัพย์

รองสารวัตร (สอบสวน)

สถานีตำรวจนครบาลเทียนทะเล

กองบังคับการตำรวจนครบาล ๙

กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล ร.ต.อ.ทักษิณ กรุดทรัพย์

ตำแหน่ง รองสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลเทียนทะเล กองบังคับการตำรวจนครบาล ๙
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

วัน เดือน ปี เกิด ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๖ อายุ ๔๗ ปี

อายุราชการ ๒๔ ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตร ๙ ปี

คุณวุฒิการศึกษา

• นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๕๑

• หลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ ๒๑๐

ประวัติการรับราชการ

• รองสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาล
ท่าข้าม

• รองสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาล
เทียนทะเล

รางวัล/ความดีความชอบพิเศษ

• ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่พนักงานสอบสวน
ดีเด่น ระดับรองสารวัตร (สอบสวน) ของกองบัญชาการ
ตำรวจนครบาล พ.ศ. ๒๕๖๓

• ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่พนักงานสอบสวน
ดีเด่น ระดับรองสารวัตร (สอบสวน) ของสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

อบรมหลักสูตร

• หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสืบสวนสอบสวน
คดีอาญา รุ่นที่ ๑๕

คติประจำตัว

• “ถ้าตัวตรงแล้วไม่ต้องกลัวเงาเงียง”

วิสัยทัศน์

- “เป็นข้าราชการตำรวจที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวน เพื่อความผาสุกของประชาชนและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ต่อองค์กร”

ผลงานดีเด่นด้านงานสอบสวน

- คดีร่วมกันทำร้ายร่างกายจนผู้ถูกระงับการกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้เสียหายถูกทำร้ายร่างกายจนสูญเสียการมองเห็นดวงตาข้างซ้ายอย่างถาวร ดวงตาข้างขวามองเห็นได้ไม่ชัดเจน ถูกกลุ่มคนร้ายรุมทำร้ายในเวลากลางคืนขณะเดินทางกลับเข้าที่พัก ต่อมาได้รวบรวมพยานหลักฐานสอบปากคำพยานที่เป็นเยาวชนพบเห็นกลุ่มคนร้ายมีจำนวน ๔ คน (เป็นเยาวชน ๑ คน) ร่วมกับชุดสืบสวนนำภาพถ่ายคนร้ายทางเฟซบุ๊กให้ผู้เสียหายดู ยืนยันว่าเป็นคนร้ายที่ร่วมกันทำร้าย

ร่างกายผู้เสียหาย จนกระทั่งชุดสืบสวนสามารถสืบค้นข้อมูลทางทะเบียนราษฎรและได้ออกหมายเรียกให้ผู้ต้องหาทั้งหมดมารับทราบข้อกล่าวหา รวบรวมพยานหลักฐานมีความเห็นสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมด และศาลพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิดได้

สาเหตุที่ได้รับรางวัลผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสอบสวนดีเด่น

- มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ผ่านการคัดเลือกและทดสอบความรู้ระดับกองบังคับการ ตำรวจนครบาล ๙ ระดับกองบัญชาการตำรวจนครบาล และระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ความภาคภูมิใจที่ได้รับรางวัลผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสอบสวนดีเด่น

- พนักงานสอบสวน คือ ผู้ที่มีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ ความรู้ความสามารถและความชำนาญในการบังคับใช้กฎหมาย บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนและเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง เป็นต้นธารแห่งการอำนวยความยุติธรรม การได้รับรางวัลเป็นขวัญและกำลังใจแก่ตัวพนักงานสอบสวน เป็นเกียรติยศ ชื่อเสียง เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความวิริยะ อุตสาหะ ความเพียร ความพยายาม และความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่แก่ตัวพนักงานสอบสวน ตลอดจนเป็นความภาคภูมิใจของหน่วยงานต้นสังกัด และเป็นรางวัลที่เป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่ได้รับรางวัลต่อไป

บทความพิเศษ

“ขาดราชการ” ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง...ลงโทษได้โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

โดย นายปกครอง

เป็นที่ทราบกันดีในวงราชการว่า... ข้าราชการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ และการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษร้ายแรงถึงขนาดปลดออกหรือไล่ออกจากราชการเลยทีเดียว

แต่ในปัจจุบัน ก็ยังพบว่า มีข้อพิพาทจำนวนมากที่ไม่ค่อยเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองด้วยเหตุข้าราชการถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง เพราะละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องน่าเสียดาย... ที่ต้องทิ้งอนาคตทางราชการไปเพราะเหตุดังกล่าว

วารสารตำรวจฉบับนี้... ผู้เขียนได้นำตัวอย่างคดีเกี่ยวกับการละทิ้งหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจมานำเสนอเพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้ตระหนักถึงโทษและเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการทางวินัย

คดีนี้... เป็นเรื่องราวของดาบตำรวจนายหนึ่ง (ดาบตำรวจ ส.) ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดบ้านพักบุคคลสำคัญ ช่วงเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ต่อมาดาบตำรวจ ส. ถูกกล่าวหาว่าไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน รวมเป็นเวลา ๑๗ วัน เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการว่าเมื่อหัวหน้าชุดตรวจไปตรวจ ณ จุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญ ไม่พบดาบตำรวจ ส. อยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าว

ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการ

ได้ทำการสืบสวนข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการของหัวหน้าชุดตรวจซึ่งได้ไปตรวจและไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจนายอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเดียวกับดาบตำรวจ ส. ซึ่งต่างยืนยันว่าไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับดาบตำรวจ ส. ไม่มีพยานหลักฐานมายืนยันว่าตนเองได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายในวันดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาพยานเอกสารและพยานบุคคลแล้วเห็นว่าดาบตำรวจ ส. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลากว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๓/๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ และไม่สามารถติดต่อหรือติดตามตัวได้ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และได้รายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาตำรวจนครบาลซึ่งพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วย จึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ดาบตำรวจ ส. ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.ตร. แต่ ก.ตร. ไม่ได้พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดาบตำรวจ ส. เห็นว่าคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก่อน และตนมิได้ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน วันที่ไม่มาปฏิบัติราชการเนื่องจากเจ็บป่วย และได้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบแล้ว อีกทั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงไม่มีอำนาจวินิจฉัยหรือให้ความเห็นใด ๆ ตามกฎหมาย เพราะมีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไปเท่านั้น

และหากแม้ว่าตนจะได้กระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง โทษก็ไม่ควรถึงกับไล่ออกจากราชการ

ดาบตำรวจ ส. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ข้ออ้างและเหตุผลของผู้ฟ้องคดีจะรับฟังได้หรือไม่ และผลของคดีจะเป็นอย่างไร ? มีประเด็นที่ศาลวินิจฉัยตามลำดับ ดังนี้

ประเด็นแรก ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรจริงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและรับฟังพยานบุคคลโดยรอบคอบและเหมาะสมแล้ว โดยได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันราชการ ซึ่งหัวหน้าชุดตรวจไม่พบผู้ฟ้องคดีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าวในวันที่ได้รับมอบหมาย และได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหัวหน้าชุดตรวจ ซึ่งมีบันทึกข้อความรายงานต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลเกี่ยวกับการเดินทางไปตรวจสอบกำลังและความพร้อมของเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ที่บ้านพักบุคคลสำคัญดังกล่าว พบว่าผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และได้สอบถามคำพยานบุคคลที่เป็นข้าราชการตำรวจหลายนายซึ่งได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเช่นกันว่า เมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้วได้อยู่รอผู้ฟ้องคดี แต่ไม่พบผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติหน้าที่โดยพยานบุคคลทุกรายต่างยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนผู้ฟ้องคดีเองก็ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันได้ว่าตนได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจจริง

ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน **จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่**

ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน

ในส่วนเหตุผลที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า... ขาดราชการเพราะตนเจ็บป่วย และได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชารับทราบแล้วนั้น ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐานว่าได้แจ้งด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาคนใดรับทราบ และไม่มีพยานบุคคลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชามายืนยันว่าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งถึงสาเหตุของการขาดราชการดังกล่าว ประกอบกับผู้ฟ้องคดีบรรจุเข้ารับราชการตำรวจมาหลายปี ย่อมรู้ระเบียบเกี่ยวกับการลาเป็นอย่างดี หากผู้ฟ้องคดีป่วยจริงก็ต้องยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้ และควรดำเนินการขอใบรับรองจากแพทย์ผู้ทำการรักษามาแสดงต่อผู้บังคับบัญชาว่าตนป่วยจริง

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ประเด็นที่สอง การที่ผู้มีอำนาจมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง แต่ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ มาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้ ซึ่งข้อ ๓ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์

ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันถือเป็นความผิดชัดแจ้ง ซึ่งสามารถที่จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนอีกก็ได้ นอกจากนี้ กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนได้ส่งบันทึกโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามที่อยู่ที่ทำงานและตามภูมิลำเนาในข้อมูลทะเบียนราษฎร เมื่อล่วงพ้น ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาแล้วและไม่ประสงค์ที่จะแก้ช้อกล่าวหา

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการพิจารณาความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน นั้น มีองค์ประกอบในการพิจารณาอยู่ ๓ ประการด้วยกัน คือ

(๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

(๒) เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน โดยไม่มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องกัน

เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน (นับรวมวันหยุดราชการ)

(๓) เป็นการกระทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีประกอบกับพฤติการณ์ของการละทิ้งหน้าที่ราชการว่ามีสาเหตุอย่างไร มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำความผิดหรือไม่ หรือมีเจตนาฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหรือไม่

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษข้าราชการที่กระทำผิด อาจมีใช้มาตรการเดียวที่จะป้องกันไม่ให้ข้าราชการกระทำความผิดทางวินัย ซึ่งความไม่เข้าใจในกฎหมายและระเบียบอย่างแท้จริง หรือไม่ตระหนักรู้ถึงความรุนแรงของโทษที่จะได้รับ ก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดได้ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวจึงนับว่าเป็นประโยชน์ในการป้องกันการกระทำความผิดได้ส่วนหนึ่งด้วย

(ประกาศตีพิมพ์ครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๔)

โดย พันตำรวจเอก กฤษฎา ตันติไพบูลย์วงศ์ นายแพทย์ (สบ ๔) กลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัว โรงพยาบาลตำรวจ

ในโลกยุคปัจจุบันผู้คนให้ความสำคัญกับสุขภาพมากขึ้น ทั้งในเรื่องคุณค่าทางอาหาร ความปลอดภัย และผลดีต่อสุขภาพ ผลิตภัณฑ์อาหารที่เป็นผลดีต่อสุขภาพเรียกว่า ฟังก์ชันนัลฟู้ด (functional food) ซึ่งเป็นอาหารที่มีผลต่อการทำหน้าที่ต่าง ๆ ในร่างกาย ส่งผลดีต่อสุขภาพ โดยมีบทบาทในการลดความเสี่ยงและอัตราในการเกิดโรค อาหารหลายชนิดจัดเป็น functional food และพบได้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะกลุ่มพรีไบโอติก (prebiotic) และโพรไบโอติก (probiotic) ซึ่งมีผลดีต่อสุขภาพลำไส้ ดังนั้น เราจึงควรทำความรู้จักกับพรีไบโอติกและโพรไบโอติกให้มากขึ้น

ถ้าสรุปง่าย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเบื้องต้นคือ

- **โพรไบโอติก** เป็นกลุ่มของจุลินทรีย์ที่มีชีวิต และมีประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์และสัตว์
- **พรีไบโอติก** เป็นอาหารของแบคทีเรียที่เรียกกลุ่มโพรไบโอติกในลำไส้ใหญ่นั้นเอง

โพรไบโอติกคืออะไร ?

คำจำกัดความกำหนดโดย International Life Science Institute 1998 คือ **จุลินทรีย์ที่มีชีวิตเมื่อได้รับจำนวนมากพอ จะก่อประโยชน์ที่พิสูจน์ได้ต่อผู้ที่รับประทานและมีเชื้อนี้อยู่ในทางเดินอาหาร**

โดยโพรไบโอติกจะทำหน้าที่ช่วยปรับสมดุลของจุลินทรีย์ในทางเดินอาหาร โดยเพิ่มปริมาณจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ให้มากขึ้น ลดปริมาณจุลินทรีย์ที่เป็นโทษลง และกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเพื่อต่อสู้กับเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นอันตราย และยับยั้งจุลินทรีย์ก่อโรค ทำให้ไม่สามารถเกาะติดกับเยื่อเมือกในลำไส้ โดยวิธีการหลังสารออกมาต้านจุลินทรีย์ชนิดอื่นหรือเจริญเติบโต

ไปแย่งที่ป้องกันไม่ให้จุลินทรีย์ก่อโรคเจริญ และถูกขับออกทางอุจจาระ

ประวัติศาสตร์ของโพรไบโอติกและพรีไบโอติก

โพรไบโอติกไม่ใช่เรื่องใหม่ ย้อนไปถึง ๗๖ ปีก่อนคริสตกาล ในประวัติศาสตร์โรมัน Plinio เป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุนให้ใช้นมหมักหรือนมเปรี้ยวรักษาโรคติดเชื้อทางเดินอาหารต่าง ๆ นมหมักนิยมกินกันในหมู่ชาวอียิปต์ ผู้คนที่อาศัยอยู่ในตะวันออกกลางพวกคูมิสในมองโกเลีย ลัทธิในอินเดีย ในคนเอเชียบริเวณบอลข่าน และในสหรัฐอเมริกา ประชาชนในทิเบตและบัลแกเรีย รู้คุณค่าของโยเกิร์ตและนมหมักมานานหลายศตวรรษ

จนกระทั่ง Elie Metchnikoff นักวิทยาศาสตร์ชาวรัสเซีย แห่งสถาบันหลุยส์ปาสเตอร์ ได้สังเกตว่าคนที่อาศัยในประเทศบัลแกเรียแข็งแรง อายุยืน เขาได้ทำการค้นคว้าพบว่าน่าจะเป็นผลจากการกินนมหมักเป็นประจำ จึงได้ทำการเพาะเชื้อหาจุลินทรีย์ในอุจจาระพบว่า เป็นเชื้อที่ใช้ทำนมหมักหรือโยเกิร์ต เขาเชื่อว่าเมื่อกินนมซึ่งหมักโดยจุลินทรีย์ที่ดี เกิดผลผลิตเป็นกรดแล็กติก ลดการบูดเน่าและลดสารที่เป็นพิษจากอาหารลงเป็นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่น้อย ท่านผู้นี้ยังได้รายงานว่าจุลินทรีย์ที่ดีสามารถป้องกันการเกิดโรคคอหิวด์ได้ ผลงานนี้ได้ตีพิมพ์เป็นที่ยอมรับ ท่านได้รับรางวัลโนเบลในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ ต่อมาอีกเกือบ ๘๐ ปี มีการศึกษาชนิดและสายพันธุ์

ของประชากรจุลินทรีย์ พบว่ามีจุลินทรีย์มากถึงกว่า ๑๐ ชนิด บนผิวของร่างกายและในทางเดินอาหาร (Savage DC. Microbial 1977; 31 : 107-33.)

จุลินทรีย์ในลำไส้สามารถแบ่งตามพฤติกรรมของ มันได้ ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มก่อโรค ซึ่งปกติมักไม่อยู่ในทางเดินอาหาร แต่ถ้าเข้ามาในทางเดินอาหารมากพอ จะก่อโรค เช่น V. cholerae, Shigella, Salmonella.

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มฉวยโอกาสก่อการอักเสบ หากมีการเสียสมดุล เช่น ได้ยาปฏิชีวนะทำลายเชื้อดี ๆ ให้ลดลง เชื้อกลุ่มนี้กลายเป็นเชื้อหมุ่มาก ก็จะฉวยโอกาสก่อโรค ได้แก่ pseudomonas, staphylococci, protease, clostridium, veillonella. เชื้อกลุ่มนี้ใช้โปรตีนเป็นอาหาร

กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่อยู่กลาง ๆ อาจฉวยโอกาสก่อโรคหรือทำหน้าที่ป้องกันก็ได้ ได้แก่ E. coli, streptococci, bacteroides และ enterococci กลุ่มนี้ใช้ทั้งแป้งและโปรตีนเป็นอาหาร

กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มพระเอก ที่ทำหน้าที่ปกป้องทางเดินอาหาร ถือว่าเป็นจุลินทรีย์สุขภาพ ได้แก่ เชื้อ bifidobacteria, lactobacilli และ eubacteria กลุ่มนี้หมักใยอาหารที่ไม่ย่อยที่ลำไส้ส่วนบน เช่น พวกรแป้งย่อยยาก (resistant starch), โอลิโกแซ็กคาไรด์ (oligosaccharides) และอินูลิน (inulin) เป็นอาหาร

เชื้อกลุ่มที่ ๔ นี้ เป็นเชื้อที่ทำหน้าที่เป็นอาหารที่ทำหน้าที่ปกป้องทางเดินอาหาร (function food) ส่งผลให้สุขภาพภายในทางเดินอาหารและนอกทางเดินอาหารดี จึงเรียกกันว่าจุลินทรีย์สุขภาพ (health germs)

เชื้อจุลินทรีย์สุขภาพได้มาจากไหน ?

ทารกได้รับไบโโตนแบคทีเรียจากการกินน้ำนมแม่ ทำให้ทารกได้รับเชื้อที่ดี ๆ ไว้บ้างเป็นการเตรียมพร้อม (better train) เพราะเมื่อทารกเกิดผ่านทางช่องคลอด ทารกจะกินนมจากช่องคลอดซึ่งมีเชื้อแบคทีเรียหลากหลาย ในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาสนับสนุนให้หญิงตั้งครรภ์ดื่มนมหมักจุลินทรีย์ เพื่อให้แม่มีเชื้อดี ๆ

ในทางเดินอาหาร เชื้อดี ๆ นี้จะมีอยู่ในช่องคลอดด้วย เมื่อทารกผ่านช่องคลอด กินนมแม่เข้าไป ทำให้ทารกได้รับเชื้อดี ๆ เมื่อได้รับเชื้อดี ๆ มีโอกาสเข้าไปเกาะยึดพื้นที่ลำไส้ไว้ได้ก่อน (window of opportunity) ทำให้เชื้อฉวยโอกาสก่อโรคมีโอกาสเข้าเกาะผิวเยื่อบุลำไส้ได้น้อย ทารกที่เกิดจากการผ่าท้องคลอดจะขาดโอกาสนี้ไป แต่ยังมีโอกาสได้รับเชื้อดี ๆ จากการกินนมแม่. ในนมแม่มีไบโตนแบคทีเรียและอาหารจุลินทรีย์ โอลิโกแซ็กคาไรด์ ได้ทั้งจุลินทรีย์และอาหารจุลินทรีย์ ที่สมบูรณ์แบบ น้านมแม่เป็นสิ่งที่ธรรมชาติให้มา เพื่อปกป้องทารกให้รอดจากการติดเชื้อโรค

วิธีทำให้จุลินทรีย์เข้าสู่ภาวะสมดุลคือการทำให้ จุลินทรีย์สุขภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งทำได้ ๒ วิธี ได้แก่

วิธีแรก คือ เสริมจุลินทรีย์ในอาหาร (microbes for food)

วิธีที่สอง ให้อาหารกลุ่มที่เรียกว่า ฟรีไบโอดีท ซึ่งกระตุ้นการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์สุขภาพ ในโพรงลำไส้ (food for microbes) ให้เติบโตได้สมดุลกับเชื้อกลุ่มอื่น ๆ

กลไกการปกป้องทางเดินอาหารของจุลินทรีย์สุขภาพ มีดังนี้

๑. เชื้อจุลินทรีย์สุขภาพเกาะฉาบบนผิวเยื่อบุลำไส้ไว้ก่อน ไม่ให้เชื้อก่อโรคเกาะจับที่ผิวเยื่อบุลำไส้ แย่งการเกาะจับของเชื้อก่อโรค
๒. เชื้อจุลินทรีย์สุขภาพปล่อยสารแบคทีริโอซิน (bacteriocin) ทำลายเชื้ออื่น ๆ
๓. เชื้อจุลินทรีย์สุขภาพแย่งอาหาร ไม่ให้เชื้อฉวยโอกาสก่อโรคได้กิน จะได้ไม่เติบโต มีจำนวนเชื้อไม่มากเกินไป
๔. การหมักใยอาหารโอลิโกแซ็กคาไรด์โดยจุลินทรีย์สุขภาพ ได้ผลผลิตเป็นกรดอะซิติกและแล็กติก ซึ่งหยุดยั้งการเติบโตของเชื้อฉวยโอกาสก่อโรคอื่น ๆ กรดแล็กติก (lactic acid) ที่จุลินทรีย์สร้าง จะยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียที่ทำให้เกิดโรค (pathogen)

และสร้างสารพิษ เช่น *Clostridium perfringens*, *Salmonella* และช่วยป้องกันและลดอาการของโรคติดเชื้อ (infection) ในทางเดินอาหาร

๕. เชื้อจุลินทรีย์สุขภาพกระตุ้นภูมิคุ้มกัน โดยการสื่อสารกับเนื้อเยื่อน้ำเหลืองในชั้นใต้เยื่อบุลำไส้ (gut-associated lymphocyte tissue, GALT)

๕.๑ ทำให้มีการสร้างสารป้องกันและกระตุ้นภูมิคุ้มกันให้เข้าสู่ภาวะสมดุลนำไปสู่การตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ถ้าเป็นเชื้อร้ายร่างกายก็จะสร้าง secretory IgA ออกมากำจัด ซึ่งเป็นแบบป้องกันมากกว่าการตอบสนองแบบก่อการอักเสบหรือภูมิแพ้

๕.๒ กระตุ้นการสร้างเยื่อเมือกให้ชั้นเยื่อเมือกหนาขึ้น และมีคุณภาพเฉพาะสำหรับล่อให้เชื้อไวรัสโรต้า (pseudoreceptor) จับแทน ที่จะจับที่เซลล์เยื่อ

๕.๓ กระตุ้นเม็ดเลือดขาวให้เคลื่อนไหลมายังตำแหน่งที่เชื้อโรครุกเข้าเข้ามาสู่ร่างกาย ให้จับกินแบคทีเรียก่อโรค

๕.๔ ทำให้เนื้อเยื่อที่อักเสบบรรเทาและซ่อมแซมเซลล์ที่บาดเจ็บให้ฟื้นตัว

ผลพลอยได้อื่น ๆ ได้แก่

๑. ช่วยลดระดับของคอเลสเตอรอล (cholesterol) ฟอสโฟลิพิด (phospholipid) และไตรกลีเซอไรด์ (triglyceride) ในเลือด โดย *Lactobacillus acidophilus* ซึ่งเป็นจุลินทรีย์กลุ่มบิฟิโดแบคทีเรียที่อยู่ในลำไส้ จะช่วยย่อยสลายคอเลสเตอรอล และยับยั้งการดูดซึมคอเลสเตอรอลผ่านผนังลำไส้

๒. ช่วยเพิ่มการดูดซึมแคลเซียมในระบบย่อยอาหาร

๓. สามารถผลิตวิตามิน vitamin B1, vitamin B2, vitamin B6, vitamin B12, nicotinic acid และ folic acid ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรักษาภาวะภูมิแพ้ เสริมสร้างการพัฒนาระบบภูมิคุ้มกันได้

๔. ช่วยการดูดซึมอาหารในลำไส้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดอาการท้องผูกได้ เนื่องจากกรดอินทรีย์

ที่จุลินทรีย์บิฟิโดแบคทีเรีย (bifidobacteria) ผลิตขึ้น จะกระตุ้นการบีบตัวของลำไส้ และช่วยเพิ่มความชื้นของอุจจาระ ทำให้สามารถขับถ่ายได้ดีขึ้น และแก้ไขปัญหาระบบทางเดินอาหารไม่ว่าจะเป็นโรคอุจจาระร่วง ลำไส้แปรปรวน หรือโรคลำไส้ใหญ่อักเสบเป็นแผลเรื้อรัง

ในช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมาได้มีการศึกษาผลของจุลินทรีย์บิฟิโดแบคทีเรีย (bifidobacteria) และแล็กโทแบซิลไล (lactobacilli) อย่างกว้างขวาง มีรายงานการศึกษา มากกว่า ๒๐๐ รายงาน ข้อมูลที่แสดงผลแน่นอน ดังนี้

- ◆ จุลินทรีย์สุขภาพสามารถสร้างภูมิคุ้มกันแก่ผู้ที่ได้รับจุลินทรีย์สุขภาพจำนวนมากพอ จะป้องกันการติดเชื้อโดยเฉพาะป้องกันโรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุน้อยกว่า ๕ ปีได้

- ◆ สารให้ภูมิคุ้มกันได้แก่ แกมมาโกลบูลิน เอ (IgA) พบว่าระดับเพิ่มขึ้นทั้งในเลือดและอุจจาระในเด็กที่ได้รับจุลินทรีย์สุขภาพ เมื่อได้รับวัคซีนพบว่าระดับภูมิคุ้มกันสูงมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับ (เช่น โปลิโอ ไทพอยด์) มีหน้าที่เป็นตัวทำให้วัคซีนได้ผลดี (vaccine adjuvant)

- ◆ ลดการเกิดอาการอุจจาระร่วงจากการได้รับยาฆ่าเชื้อ (antibiotic associated diarrhea)

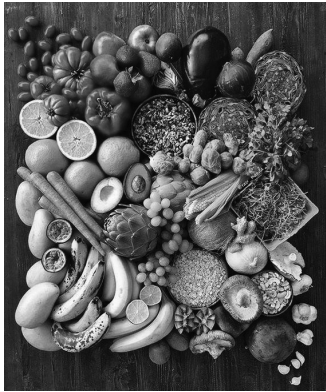
- ◆ ส่วนจุลินทรีย์ที่มีชื่อว่า สเตรปโตคอคคัส เทอร์โมฟิลัส (*Streptococcus thermophilus*) ช่วยย่อยน้ำตาลแล็กโทสในนม ทำให้กินนมแล้วท้องไม่อืดถ่ายง่าย และไม่เป็นผื่นผ้าอ้อม

- ◆ ลดอุบัติการณ์และความรุนแรงของการติดเชื้อทางเดินหายใจ ลดการขาดเรียน ลดการเข้ายาลูกอม และลดโรคภูมิแพ้ โดยศึกษาการสังเกตความรุนแรงของผื่นภูมิแพ้ผิวหนังพบว่าทำให้ทุเลาลงได้มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับ และอาจลดการเกิดโรคหืดในผู้ที่มีคนในครอบครัวเป็นโรคภูมิแพ้

พรีไบโอติกคืออะไร ?

พรีไบโอติก (prebiotic) คือ อาหารซึ่งร่างกายมนุษย์ไม่สามารถย่อยและไม่ถูกดูดซึมได้ในระบบทางเดินอาหารทั้งกระเพาะอาหารและลำไส้เล็ก แต่เป็นอาหารของจุลินทรีย์ซึ่งจะถูกย่อยด้วยแบคทีเรียในลำไส้ใหญ่

โดยจะกระตุ้นการทำงานและส่งเสริมการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์โปรไบโอติก (probiotic) ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพ

สารอาหารที่จัดเป็นพรีไบโอติก

๑. น้ำตาลแอลกอฮอล์ (sugar alcohol) หรือ polyols ได้แก่ maltitol, sorbitol, isomalt, xylitol เป็นต้น เป็นสารให้ความหวาน (sweetener) โดยมีความหวาน (relative sweetness) น้อยกว่าน้ำตาลทราย (sucrose) ประมาณ ๓ ใน ๔ หรือครึ่งหนึ่ง และยังคงดูดซับได้ช้าในลำไส้เล็กเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำตาลมีค่า glycemic index ต่ำ จึงทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ

๒. พรีไบโอติกที่สำคัญ ได้แก่ ซึ่งโอลิโกแซ็กคาไรด์ เป็นน้ำตาลห่วงสั้น < 9 ห่วง ตัวอย่างโอลิโกแซ็กคาไรด์ ได้แก่

๒.๑ ฟรักโทโอลิโกแซ็กคาไรด์ (Fructo-oligosaccharides, FOS)

๒.๒ กาแล็กโทโอลิโกแซ็กคาไรด์ (Galacto-oligosaccharides, GOS)

๒.๓ โอลิโกแซ็กคาไรด์เชิงซ้อน (Complex oligosaccharides) ในนมแม่ และอื่น ๆ เช่น raffinose, stachyose, soybean oligosaccharide, lactosucrose, isomalto-oligosaccharide, gluco-oligosaccharides, xylo-oligosaccharides และ palatinose

๓. Resistant starch เป็น polysaccharide ซึ่งจะไม่ถูกดูดซับในลำไส้เล็ก ประกอบด้วย amylose ประมาณ ร้อยละ ๒๐ - ๒๕

๔. พอลิแซ็กคาไรด์ที่ไม่ใช่สตาร์ช (Non-starch polysaccharides, NSP) เป็นสารที่ได้รับจากพืช เช่น pectin, cellulose, hemicellulose, guar gum, gum arabic, beta glucan, xylan

๕. อินูลิน (inulin) เป็นสาร polysaccharides ที่พืชเก็บสะสมไว้เป็นอาหาร พบในพืชมากกว่า ๓๖,๐๐๐ ชนิด เช่น Chicory root เห็ด หัวหอม หัวกระเทียม กลัวย เป็นต้น

๖. Mucin glycoproteins ถูกสร้างโดย goblet cells ที่อยู่ในเยื่อบุผิวลำไส้ และเป็นสารตั้งต้นหลักสำหรับการหมักในลำไส้

๗. Related mucopolysaccharides ตัวอย่างเช่น chondroitin sulphate, heparin, pancreatic และ bacterial secretions ซึ่งสารเหล่านี้เป็นสารที่มีไว้สำหรับจุลินทรีย์ในลำไส้

เมนูอาหารแนะนำ ที่มี ' Prebiotic ' สูง

๑. **หอมใหญ่** นอกจากคนจะนิยมนำหอมใหญ่ไปใช้เป็นส่วนประกอบในสารพัดเมนูอาหารแสนอร่อยแล้ว หอมใหญ่ยังเป็นผักที่อุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุที่สำคัญมากมายที่ช่วยทำให้ผิวพรรณดูสดใสขึ้น แถมยังมีพรีไบโอติกที่ช่วยทำให้เราขับถ่ายคล่องและถ่ายสบายอีกด้วย

๒. **กระเทียม** เป็นสมุนไพรที่มีกลิ่นและรสชาติที่แรงเด่นเป็นเอกลักษณ์อย่างกระเทียม ไม่ได้มีไว้ใส่ในอาหารเพื่อเพิ่มรสชาติและความเผ็ดร้อนเท่านั้น แต่รับประทานเข้าไปแล้วยังช่วยลดอาการท้องผูก ช่วยขับลม แก้อาการจุกเสียด แน่นท้อง และทำให้ระบบขับถ่ายทำงานได้ดีขึ้น

๓. **หน่อไม้ฝรั่ง** ใครที่ชอบทานหน่อไม้ฝรั่งเป็นประจำ ก็จะได้รับสารอาหารและคุณประโยชน์จากผักชนิดนี้ไปเต็ม ๆ เพราะหน่อไม้ฝรั่งมีกากใยอาหารสูง ช่วยเรื่องการกระตุ้นระบบขับถ่ายได้ดี แถมยังมาพร้อมแคลอรีที่น้อยมาก ๆ สามารถทานเข้าไปได้เพลิน ๆ แบบไม่ต้องกลัวอ้วน

๔. **ถั่วเหลือง** เมนูถั่วเหลืองที่เราคุ้นเคยกัน ไม่ว่าจะเป็นนมถั่วเหลือง/น้ำเต้าหู้/ขนมหวานที่ทำจากถั่วเหลือง ฯลฯ เรียกได้ว่าเป็นเมนูสุขภาพที่ทั้งรสชาติอร่อยถูกปาก แถมยังดีต่อร่างกายสุดๆ เพราะในถั่วเหลืองมีไฟเบอร์ในปริมาณมาก ช่วยกระตุ้นระบบการขับถ่ายให้ทำงานได้อย่างเต็มที่

๕. **กะหล่ำปลี** สำหรับใครที่โดนอาการท้องผูกอยู่บ่อยๆ เราก็ขอแนะนำให้หันมาเลือกทานเมนู**กะหล่ำปลี** เพราะกะหล่ำปลีมีสรรพคุณช่วยย่อยอาหารและล้างสารพิษในลำไส้ ส่งผลให้ระบบขับถ่ายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องทนแน่นท้องอีกต่อไป

๖. **แอปเปิล แอปเปิล** หลากสีที่หลายคนเลือกทานเป็นเมนูสำหรับลดน้ำหนัก หรือทานเพื่อเพิ่มพลังผิวสวยเปล่งประกายจากสารต้านอนุมูลอิสระแล้ว แอปเปิลยังมีแบคทีเรียที่ดีที่สำคัญต่อจุลินทรีย์ในลำไส้ที่ช่วยกระตุ้นการทำงานของลำไส้ ให้สามารถดูดซึมอาหารและสิ่งตกค้างออกจากร่างกายได้ดีขึ้น

๗. **กล้วย** อาหารที่ดีต่อระบบขับถ่าย ผลไม้ยอดฮิตอย่าง**กล้วย**อุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุต่างๆ ที่สำคัญต่อร่างกายของคนเรา อีกทั้งยังมีไฟเบอร์จำนวนมากที่ช่วยรักษาอาการท้องผูกและกระตุ้นการขับถ่ายได้

๘. **มะเขือเทศ** ต่อด้วยเมนูสารพัดประโยชน์อย่าง**มะเขือเทศ**ที่หลายคนนิยมทานกัน อุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย แถมยังมีสรรพคุณในการรักษาโรคได้อีกด้วย ใครที่ทานมะเขือเทศเป็นประจำก็จะทำให้ระบบย่อยอาหารและระบบขับถ่ายดีขึ้น

๙. **โยเกิร์ต** ปิดท้ายด้วยเมนูเฮลท์ตี้สำหรับคนที่อยากมีสุขภาพดี อย่าง**โยเกิร์ต**ที่รสชาติอร่อยละมุนลิ้น ถือเป็นตัวช่วยชั้นดีในการช่วยปรับสมดุลจุลินทรีย์ในลำไส้ ช่วยกระตุ้นการทำงานของระบบย่อยอาหารและระบบขับถ่าย ทำให้เราขับถ่ายคล่องขึ้น

นอกจากอาหารที่หาได้ในธรรมชาติแล้ว ยังมีผลิตภัณฑ์หลายชนิดในท้องตลาดที่ผสมพรีไบโอติกเข้าไป ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ จากข้อมูลการศึกษา

ผลของพรีไบโอติกจึงสนับสนุนให้เป็น function food จึงมีการเติมพรีไบโอติกในอาหาร เช่น โอลิโกฟรังก์โทส และอินูลินในนมสำหรับทารกและเด็กหรือนมสำหรับผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ และเป็นสารให้รสหวานในเครื่องดื่มไอศกรีม โยเกิร์ต เพื่อลดอัตราฟันกร่อน ป้องกันฟันผุ และทำให้รู้สึกอิ่ม (satiety) และสบายท้อง เนื่องจากพรีไบโอติกถูกหมักโดยจุลินทรีย์เกิดผลผลิตเป็นบิวทิเรท กระตุ้นการหลั่งของ glucagon like peptide 1 (GLP-1) จากลำไส้ใหญ่ไปในกระแสเลือด ทำให้สมองรับรู้ความรู้สึกอิ่ม จึงมีการเสนอว่าควรใช้พรีไบโอติกในการควบคุมน้ำหนักและเพิ่มการดูดซึมแคลเซียมป้องกันภาวะกระดูกพรุนในคนทุกอายุได้อีกด้วย

ถ้าทราบข้อมูลดี ๆ จากบทความนี้แล้ว ก็นำไปใช้ในชีวิตประจำวันและบอกต่อญาติพี่น้อง คนรู้จัก เพื่อสุขภาพดีถ้วนหน้ากัน

เอกสารอ้างอิง

๑. พรีไบโอติกและโพรไบโอติก : อาหารสุขภาพ http://www.pharm.chula.ac.th/Clinic_101_5/article/Radio89.pdf (Retrieved 21/10/09)
๒. อาหารกับสุขภาพ http://www.tistr-foodprocess.net/food_helth/food_health6
๓. Thai probiotics.org http://thaiprobiotics.org/content_detail.aspx?content
๔. พรีไบโอติก <http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/0781/prebiotic>
๕. พรีไบโอติก บทความจากโรงพยาบาลพญาไท https://www.phyathai.com/article_detail/3194
๖. พรีไบโอติก คลังความรู้ SciMath <https://www.scimath.org/article-biology/item/264-probiotic-prebiotic>
๗. เมนูอาหารที่มีพรีไบโอติกสูง จาก HOLISTA <https://www.holistathailand.com/ยิ่งกินยิ่งดีต่อลำไส้>
๘. Prebiotic (nutrition) [http://www.wikipedia.org/wiki/Prebiotic_\(nutrition\)](http://www.wikipedia.org/wiki/Prebiotic_(nutrition))

โดย พันตำรวจโทหญิง สุพิชญา คุ่มเกษมภ์ อาจารย์ (สบ ๓) กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค ๗

บทนำ

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย ได้แบ่งความผิดทางอาญาออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอาญาแผ่นดิน และความผิดอันยอมความได้ ซึ่งความผิดใดจะเป็นความผิดอันยอมความได้ กฎหมายจะระบุไว้เป็นการเฉพาะ

ความผิดอันยอมความได้ หมายถึง ความผิดที่หากมีการกระทำแล้วมีผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำโดยตรงเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวมหรืออาจมีบ้างก็เพียงเล็กน้อย ดังนั้น เมื่อผู้ที่ถูกกระทำไม่ติดใจเอาความหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดต่อไปแล้ว รัฐก็ไม่ต้องเข้าไปดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอีกต่อไป เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท, ความผิดฐานชกต่อย, ความผิดฐานฉ้อโกงหรือโกงเจ้าหนี้ เป็นต้น ความผิดอันยอมความได้นี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความผิดต่อส่วนตัว

๑. ลักษณะสำคัญของความผิดอันยอมความได้

ความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายไทย แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอันยอมความได้ตามประมวลกฎหมายอาญา และความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอื่น ซึ่งความผิดทั้งสองประเภทนี้มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑.๑ เป็นความผิดที่มีวัตถุประสงค์ต้องการคุ้มครองผู้เสียหายเป็นการส่วนตัว

สำหรับความผิดที่กฎหมายให้ยอมความได้นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรมที่กฎหมายเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่มุ่งกระทำต่อผู้เสียหายเป็นการส่วนตัว แม้จะมีผล

กระทบกระเทือนต่อสังคมในภาพรวมบ้าง แต่ผลร้ายที่เกิดต่อสังคมก็ยังไม่ยอกว่าผลร้ายที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายกับทั้งในหลายฐานความผิด หากรัฐต้องบังคับให้ดำเนินคดี อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อความเป็นอยู่ ซ้ำเสี่ยงเกียรติคุณของผู้เสียหายได้ เช่น ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา, ความผิดฐานหมิ่นประมาท, ความผิดฐานบุกรุก เป็นต้น ซึ่งหากกฎหมายไม่ยึดหยุ่น ผู้เสียหายอาจไม่เข้าแจ้งความร้องทุกข์ เพราะเมื่อแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานแล้ว ต้องให้คดีดำเนินกระบวนการต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ดังนั้น ความผิดประเภทที่มุ่งคุ้มครองผู้เสียหายเป็นสำคัญ จึงเป็นเสรีภาพของผู้เสียหายที่จะดำเนินคดีหรือไม่ก็ได้

๑.๒ ต้องมีกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้

เมื่อได้พิจารณาเหตุจากตัวบทตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยแล้ว จะเห็นได้ว่าหากกฎหมายประสงค์จะให้ความผิดใดเป็นความผิดอันยอมความได้แล้ว ประมวลกฎหมายอาญาจะกำหนดไว้อย่างชัดแจ้งว่าความผิดตามมาตรา...หรือตามหมวด...เป็นความผิดอันยอมความได้ เช่น ตาม ป.อาญา มาตรา ๓๔๑ หมวด ๓ ฐานฉ้อโกง หรือมาตรา ๓๖๒ หมวด ๔ ฐานบุกรุก เป็นต้น

๑.๓ มีมาตรการควบคุมการดำเนินคดีของผู้เสียหาย

ลักษณะสำคัญของความผิดอันยอมความได้ คือ การเคารพเจตนาของผู้เสียหายว่าต้องการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาหรือต้องการให้รัฐนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษหรือไม่

ดังนั้น กระบวนการของกฎหมายจึงต้องมีลักษณะ เฉพาะ/มาตรการสำคัญเพื่อกระตุ้นให้ผู้เสียหาย ได้สนใจกับการดำเนินคดี เพื่อมิให้เกิดความล่าช้า ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมาตรการสำคัญ คือ การกำหนดอายุความสำหรับการแจ้งความร้องทุกข์ โดยกฎหมายที่ว่าด้วยการแจ้งความร้องทุกข์ในความผิด อันยอมความได้นั้นบัญญัติไว้ใน ป.อาญา มาตรา ๙๖ ว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๙๕ ในกรณีความผิดอันยอม ความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่อยู่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” แสดงให้เห็นว่า ในคดีความผิด อันยอมความได้นั้น นอกจากจะอยู่ภายใต้บังคับของ อายุความทั่วไปที่ต้องฟ้องและนำตัวผู้กระทำความผิด มายังศาลดังที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๕ แล้ว ผู้เสียหาย ยังอยู่ภายใต้บังคับของหลักอายุความแจ้งความ ร้องทุกข์ตามมาตรา ๙๖ ด้วย เพราะหากผู้เสียหาย ไม่ร้องทุกข์ภายในกำหนด ๓ เดือน ถือว่าคดีดังกล่าว ขาดอายุความร้องทุกข์

๑.๔ เจตนาของผู้เสียหายเป็นเงื่อนไขสำคัญ ในการดำเนินคดี

เจตนาของผู้เสียหายเป็นเงื่อนไขสำคัญ สำหรับการดำเนินคดี หรือเป็นเงื่อนไขที่จะเริ่มคดีหรือ ที่จะดำเนินคดีต่อไป เพราะหากผู้เสียหายไม่แจ้งความ ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตามเงื่อนไขของกฎหมาย พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวนคดีที่ กล่าวหาตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๒๑ กับทั้งเมื่อแจ้งความ แล้ว หากผู้เสียหายประสงค์จะถอนคำร้องทุกข์เมื่อใด ผู้เสียหายสามารถกระทำได้โดยไปพบพนักงานสอบสวน หรือไปพบพนักงานอัยการหากคดียังอยู่ในชั้นพนักงาน อัยการ ทั้งนี้ การถอนคำร้องทุกข์ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เพียงแต่ไปแสดงเจตนาด้วยวาจาว่าขอถอนคำร้องทุกข์ ย่อมสามารถกระทำได้ นอกจากนี้ หากคดีอยู่ใน ชั้นศาลผู้เสียหายก็สามารถแถลงต่อศาลเป็นวาจา

ขอถอนคำร้องทุกข์ได้เช่นกัน เมื่อผู้เสียหายได้ถอน คำร้องทุกข์โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะมีผลให้สิทธิ ในการดำเนินคดีอาญาต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยระงับไป ในทันทีตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๙(๒) พนักงานของรัฐ ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้ต้องหาหรือจำเลยในความผิด ฐานนั้นได้อีกต่อไป

๒. ประเภทของความผิดอันยอมความได้

ความผิดอันยอมความได้ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอันยอมความได้ตามประมวลกฎหมาย อาญา กับความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอื่น

๒.๑ ความผิดอันยอมความได้ตามประมวล กฎหมายอาญา แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอันยอมความได้โดยทั่วไป กับความผิดอัน ยอมความได้โดยมีเงื่อนไข

๒.๑.๑ ความผิดอันยอมความได้ โดยทั่วไป หมายถึง ความผิดที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ เป็นความผิดอันยอมความได้ ที่ผู้กระทำความผิดหรือ ผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถลงไม่เอาความหรือ ยอมความกันได้โดยอิสระ ไม่มีเงื่อนไขของกฎหมายใด ๆ กำหนดไว้เป็นพิเศษ และกฎหมายอาญาได้บัญญัติให้ ความผิดอาญาจำนวน ๓๐ ฐานดังต่อไปนี้ เป็นความผิด อันยอมความได้โดยทั่วไป ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการค้าคือ มาตรา ๒๓๒๒ เอาชื่อหรือยี่ห้อในทางการค้า ของผู้อื่นมาใช้, ความผิดเกี่ยวกับเพศคือ มาตรา ๒๓๖๖ วรรคแรก ช่มชู้นกระทำชำเราธรรมดา มาตรา ๒๓๗๔ กระทำอนาจารธรรมดา และมาตรา ๒๔๔๔ พาหญิงไป เพื่อการอนาจาร, ความผิดต่อเสรีภาพคือ มาตรา ๓๐๙ วรรคแรก ทำให้เสื่อมเสียเสรีภาพ มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก หน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่น และมาตรา ๓๑๑ หน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นโดยประมาท, ความผิดเกี่ยวกับการเปิดเผยความลับคือ มาตรา ๓๒๒๒ เปิดเผยความลับ ของผู้อื่น มาตรา ๓๒๓๓ เปิดเผยความลับของผู้อื่น

ที่รู้มาโดยหน้าที่ และมาตรา ๓๒๔ เปิดเผยความลับ ในทางอุตสาหกรรมหรือวิทยาศาสตร์, ความผิดเกี่ยวกับการหมิ่นประมาทคือ มาตรา ๓๒๖ หมิ่นประมาทผู้อื่น มาตรา ๓๒๗ หมิ่นประมาทคนตาย และมาตรา ๓๒๘ หมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณา, ความผิดเกี่ยวกับการนอ้โกงคือ มาตรา ๓๔๑ นอ้โกงธรรมดา มาตรา ๓๔๒ นอ้โกงประกอบเหตุพิเศษ มาตรา ๓๔๔ หลอกหลวงคน ให้ไปทำงาน มาตรา ๓๔๕ ลักขื้ออาหารหรือเข้าอยู่ในโรงแรมโดยไม่มีเงิน มาตรา ๓๔๖ ชังจูงให้เด็ก เบบ้าปัญญาชายของโดยเสียเปรียบ และมาตรา ๓๔๗ นอ้โกงในเรื่องประกันวินาศภัย, ความผิดเกี่ยวกับการโกงเจ้าหนี้คือ มาตรา ๓๔๙ โกงเจ้าหนี้จำนำ และ มาตรา ๓๕๐ โกงเจ้าหนี้ธรรมดา, ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกทรัพย์คือ มาตรา ๓๕๒ ยักยอกทรัพย์ธรรมดา มาตรา ๓๕๓ ยักยอกทรัพย์ในฐานะเป็นผู้จัดการทรัพย์ มาตรา ๓๕๔ ยักยอกทรัพย์ในฐานะเป็นผู้จัดการทรัพย์ ตามคำสั่งศาล และมาตรา ๓๕๕ ยักยอกทรัพย์สินหาย ความผิดเกี่ยวกับการทำให้เสียทรัพย์คือ มาตรา ๓๕๘ ทำให้เสียทรัพย์ตามธรรมดา และมาตรา ๓๕๙ ทำให้เสียทรัพย์ชนิดพิเศษ และความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกคือ มาตรา ๓๖๒ บุกรุกตามธรรมดา มาตรา ๓๖๓ บุกรุกโดยย้ายเครื่องหมายของสังหาริมทรัพย์ และมาตรา ๓๖๔ เข้าไปซ่อนตัวในอาคารของคนอื่น

๒.๑.๒ ความผิดอันยอมความได้โดยมีเงื่อนไข หมายถึง ความผิดที่โดยปกติมิใช่ความผิดอันยอมความได้ แต่มีเงื่อนไขที่สำคัญคือ ผู้เสียหายและผู้กระทำความผิดมีความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติกัน ความผิดดังกล่าวจะถือว่าเป็นความผิดที่ยอมความได้ ความผิดประเภทนี้จะมีบัญญัติไว้ใน ป.อาญา มาตรา ๗๑ ซึ่งจะเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๔ ลักทรัพย์ธรรมดา, มาตรา ๓๓๕ ลักทรัพย์ประกอบเหตุพิเศษ (เหตุฉกรรจ์), มาตรา ๓๓๖ วรรคแรก รังราวทรัพย์ตามธรรมดา, มาตรา ๓๔๓ นอ้โกงประชาชน,

มาตรา ๓๕๗ รับของโจร และมาตรา ๓๖๐ ทำให้ทรัพย์ที่มีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์เสียหาย อย่างไรก็ตาม การกระทำความผิดต้องเป็นการกระทำต่อทรัพย์เท่านั้น จึงจะเป็นความผิดอันยอมความได้ แต่ถ้าเป็นการกระทำต่อชีวิตร่างกายของผู้ถูกกระทำ ด้วยการกระทำนั้นจะเป็นความผิดที่ยอมความไม่ได้ เช่น การชิงทรัพย์ มาตรา ๓๓๙ เป็นต้น

๒.๒ ความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอื่น

ความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอื่น จะมีกำหนดไว้ในกฎหมายที่มีโทษทางอาญาได้แก่ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ กรณีที่ผู้ออกเช็คไม่มีเงินชำระหนี้ ตามเช็ค, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๗ กรณีการละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ และ พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๖ กรณีที่เกิดการกระทำความรุนแรงต่อบุคคล ในครอบครัวเข้าลักษณะความผิดตามมาตรา ๒๙๕ (ทำร้ายร่างกายผู้อื่น), มาตรา ๓๓๙ (ชกหรือแสดงอาวุธ ในการวิวาทต่อสู้), มาตรา ๓๙๑ (ใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น), มาตรา ๓๙๒ (ทำให้ผู้อื่นตกใจกลัว), มาตรา ๓๙๓ (ดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้า), มาตรา ๓๙๗ (กระทำการรังแก หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญ) และมาตรา ๓๙๘ (กระทำทารุณเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี คนป่วยเจ็บหรือ คนชราที่ต้องพึ่งผู้อื่น) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้ ซึ่งความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอื่นจะมีลักษณะ ร่วมกัน คือ ๑) เป็นความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อผู้เสียหายในลักษณะเป็นส่วนตัว มิใช่ต่อสังคม ส่วนรวม ๒) ความผิดดังกล่าวมิใช่ความผิดที่สร้างความเสียหายอย่างรุนแรง และ ๓) ผู้กระทำให้เกิดความผิดดังกล่าวสามารถเยียวยาความเสียหายให้กับผู้อื่นได้

๓. อายุความในความผิดอันยอมความได้

ในคดีอาญาจะมีอายุความในการดำเนินคดีอยู่ ๒ ประเภท ได้แก่ อายุความฟ้องร้อง/ฟ้องคดีและอายุความล่วงเลยการลงโทษ และในเรื่องอายุความฟ้องร้อง/ฟ้องคดียังได้ถูกแบ่งออกเป็นอายุความทั่วไปกับอายุความในความผิดอันยอมความได้ ซึ่งอายุความทั่วไปมีบัญญัติไว้ใน ป.อาญา มาตรา ๙๕ โดยให้นับตาม ป.แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓, มาตรา ๑๙๓/๕ และมาตรา ๑๙๓/๘ กล่าวคือ มิให้ในวันแรกแห่งระยะเวลาที่เข้าด้วยกัน ตามฎีกาที่ ๙๒๐/๒๕๕๐ ด้วยเหตุนี้จึงต้องนับวันถัดไปจากวันที่เกิดเหตุเป็นวันแรก ส่วนอายุความในความผิดอันยอมความได้มีบัญญัติไว้ใน ป.อาญา มาตรา ๙๖ ได้แก่ อายุความร้องทุกข์ โดยผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งวันรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดนี้อาจเป็นวันเดียวกับวันที่เกิดเหตุหรือเป็นวันอื่นหลังจากวันกระทำความผิดก็ได้ แต่หากผู้เสียหายเพิ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดเมื่อล่วงเลยกำหนดอายุความทั่วไปตามมาตรา ๙๕ แล้ว ก็ย่อมหมดสิทธิที่จะทำการร้องทุกข์ เนื่องจากอายุความทั่วไปได้ขาดอายุความแล้ว ดังนั้น สิทธิที่จะดำเนินคดีอาญาย่อมระงับสิ้นไปตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๙ (๖)

๔. การระงับคดีความผิดอันยอมความได้

ความผิดอันยอมความได้เมื่อมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดไปแล้ว สามารถระงับได้โดยการถอนคำร้องทุกข์ การยอมความ หรือการถอนฟ้อง

๔.๑ การถอนคำร้องทุกข์ ในคดีความผิดอันยอมความได้ หากผู้เสียหายไม่ร้องทุกข์ รัฐก็ไม่สามารถดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดได้ หรือหากผู้เสียหายร้องทุกข์ แม้พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจสอบสวนและพนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องคดีและได้ดำเนินการ

ฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ผู้เสียหายก็สามารถทำให้คดีนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใดก็ได้ด้วยการถอนคำร้องทุกข์ ซึ่งหากดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายคดีนั้นต้องยุติลงตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๙ (๒) ตามปกติผู้มีส่วนสิทธิถอนคำร้องทุกข์คือตัวผู้เสียหาย แต่ถ้าผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ มารดาซึ่งเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมมีสิทธิถอนคำร้องทุกข์แทนได้ แต่จะถอนคำร้องทุกข์โดยขัดต่อความประสงค์ของผู้เยาว์ไม่ได้ (ฎีกาที่ ๒๑๔/๒๕๙๔) หรือถ้าผู้เสียหายที่แท้จริงตายหลังการร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เช่น ยักยอก (ฎีกาที่ ๒๐๖/๒๕๔๘), ฉ้อโกง (ฎีกาที่ ๗๕๑/๒๕๔๑) และทำให้เสียทรัพย์ (ฎีกาที่ ๑๑/๒๕๑๘) เป็นต้น ทายาทของผู้ตายมีสิทธิถอนคำร้องทุกข์แทนได้ และเมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์โดยชอบด้วยกฎหมาย สิทธินาคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๙ (๒)

๔.๒ การยอมความ คือ การตกลงระหว่างผู้เสียหายและผู้กระทำความผิดที่จะยุติคดีต่อกัน (ฎีกาที่ ๖๙๔๕/๒๕๔๘) และต้องเป็นการแสดงเจตนาของผู้เสียหายว่าผู้เสียหายตกลงไม่ดำเนินคดีอาญาหรือเอาผิดแก่ผู้กระทำความผิด การยอมความอาจยอมความกัน “ก่อน” หรือ “หลัง” การร้องทุกข์ก็ได้ ซึ่งมีผลทำให้คดีสิ้นสุดลงไม่ว่าคดีจะอยู่ในขั้นตอนใดก็ตาม แต่ต้องก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๕ วรรคสอง การยอมความไม่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือเพราะการยอมความไม่ใช่สัญญา ประนีประนอมยอมความตาม ป.แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๐ โดยอาจทำด้วยวาจาต่อหน้าศาลก็ได้ (ฎีกาที่ ๔๗๖/๒๕๐๘) หากยอมความกันแล้วผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ผู้เสียหายก็จะมาดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอีกไม่ได้ เนื่องจากสิทธิในคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๙ (๒)

๔.๓ การถอนฟ้อง ในคดีความผิดอันยอมความได้ เมื่อผู้เสียหายไม่ได้รับรองทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน แต่ได้ยื่นฟ้องผู้กระทำความผิดต่อศาลด้วยตนเอง ในกรณีที่คดีดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด เช่น กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ไม่ว่าศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา หากผู้เสียหายประสงค์จะระงับคดีหรือยกเลิกคดี ก็สามารถทำได้โดยการถอนฟ้อง ซึ่งเมื่อถอนฟ้องไปแล้ว ก็จะนำคดีดังกล่าวมาฟ้องอีกไม่ได้ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๙ (๒)

บทสรุป

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย ได้แบ่งความผิดทางอาญาออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอาญาแผ่นดิน และความผิดอันยอมความได้ ซึ่งความผิดใดจะเป็นความผิดอันยอมความได้ กฎหมายจะระบุไว้เป็นการเฉพาะ และความผิดอันยอมความได้นี้ยังแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอันยอมความได้ตามประมวลกฎหมายอาญา และความผิดอันยอมความได้ตามกฎหมายอื่น

๑. ความผิดอันยอมความความได้ตามประมวลกฎหมายอาญา แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ความผิดอันยอมความได้โดยทั่วไป กับความผิดอันยอมความได้โดยมีเงื่อนไข

๑.๑ ความผิดอันยอมความความได้โดยทั่วไป หมายถึง ความผิดที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นความผิดอันยอมความได้ มีจำนวน ๓๐ ฐาน ได้แก่ ความผิดตาม ป.อาญา มาตรา ๒๓๗/๒, มาตรา ๒๓๗/๖ วรรคแรก, มาตรา ๒๓๗/๘, มาตรา ๒๔๔, มาตรา ๓๐๙ วรรคแรก, มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก, มาตรา ๓๑๑, มาตรา ๓๒๒, มาตรา ๓๒๓ มาตรา ๓๒๔, มาตรา ๓๒๖, มาตรา ๓๒๗, มาตรา ๓๒๘, มาตรา ๓๔๑, มาตรา ๓๔๒, มาตรา ๓๔๔, มาตรา ๓๔๕, มาตรา ๓๔๖, มาตรา ๓๔๗, มาตรา ๓๔๙, มาตรา ๓๕๐, มาตรา ๓๕๒, มาตรา ๓๕๓, มาตรา ๓๕๔,

มาตรา ๓๕๕, มาตรา ๓๕๘, มาตรา ๓๕๙, มาตรา ๓๖๒, มาตรา ๓๖๓ และมาตรา ๓๖๔

๑.๒ ความผิดอันยอมความความได้โดยมีเงื่อนไข หมายถึง ความผิดที่โดยปกติมิใช่ความผิดอันยอมความได้ แต่มีเงื่อนไขที่สำคัญคือ ผู้เสียหายและผู้กระทำความผิดมีความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติกันในลักษณะที่เป็น การกระทำของบุพการีกับผู้สืบสันดานกระทำต่อกัน หรือพี่หรือน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกระทำต่อกัน ในความผิดที่กำหนดไว้ใน ป.อาญา มาตรา ๗/๑ ซึ่งได้แก่ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตาม ป.อาญา มาตรา ๓๓๔, มาตรา ๓๓๕, มาตรา ๓๓๖ วรรคแรก, มาตรา ๓๔๓, มาตรา ๓๕๗ และมาตรา ๓๖๐

๒. ความผิดอันยอมความความได้ตามกฎหมายอื่น จะมีบัญญัติไว้ในกฎหมายที่มีโทษทางอาญาอื่น ๆ ได้แก่ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๗ และ พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๖

สำหรับอายุความในการดำเนินคดีอาญา มี ๒ ประเภท คือ อายุความฟ้องคดี กับอายุความล่วงเลยการลงโทษ ซึ่งอายุความฟ้องคดียังแบ่งออกได้อีก ๒ ประเภท คือ อายุความทั่วไป กับอายุความในความผิดอันยอมความได้

อายุความในความผิดอันยอมความความได้มีบัญญัติไว้ใน ป.อาญา มาตรา ๙๖ คือ อายุความร้องทุกข์ โดยผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งวันรู้เรื่องความผิดและวันรู้ตัวผู้กระทำความผิดนี้ อาจเป็นวันเดียวกับวันที่เกิดเหตุหรือเป็นวันอื่นหลังจากวันกระทำความผิดก็ได้ แต่หากผู้เสียหายเพิ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดเมื่อล่วงเลยกำหนดอายุความทั่วไป ตามมาตรา ๙๕ แล้ว ก็ย่อมหมดสิทธิที่จะทำการร้องทุกข์ เนื่องจากอายุความทั่วไปได้ขาดอายุความแล้ว หรือหาก

ผู้เสียหายได้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดภายใน
อายุความแล้ว ถ้าคดียังไม่ถึงที่สุดแล้วผู้เสียหาย
ต้องการยุติคดี ผู้เสียหายสามารถยุติคดีได้โดยการถอน
คำร้องทุกข์ การขอความ หรือการถอนฟ้อง มีผลทำให้
สิทธิที่จะนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อาญา
มาตรา ๓๙ (๒)

บรรณานุกรม

คำพิพากษาศาลฎีกา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค

พ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบัน

ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๖

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายหลักกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการดำเนินคดี

ในขั้นตอน ก่อนการพิจารณา. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พลสยามพริ้นติ้ง,
๒๕๕๓.

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายหลักกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการดำเนินคดี

ในขั้นตอนก่อนการพิจารณา พร้อมด้วยตัวบท

และคำอธิบายมาตราที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่.

พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : จีระวิชาการพิมพ์,

๒๕๕๙.

คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๑.

หยุด แสงอุทัย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ศึกษาทางคำพิพากษาศาลฎีกา. พระนคร :

โรงพิมพ์แม่บ้านการเรือน, ๒๕๐๗.

พชรพร หงส์สุวรรณ. “เหตุทำให้คดีอาญายอมความได้

: ศึกษากรณีความผิดบางฐานระหว่างสามเริয়া.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชา

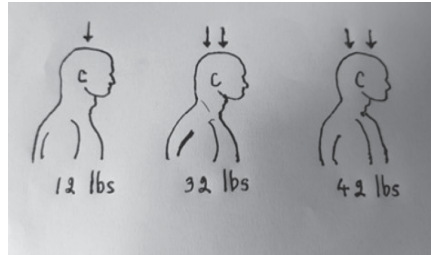
นิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๕

* * *

โดย พันตำรวจโทหญิง อุตัยวรรณ เล็กยิ่งยง นายแพทย์ (สบ ๓) กลุ่มงานเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลตำรวจ

ด้วยสถานการณ์การระบาดใหม่ของโควิด - 19 ทำให้รัฐบาลแนะนำให้พนักงานทำงานจากที่บ้าน สนับสนุนการเว้นระยะห่างทางสังคม หลายคนจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (notebook computer หรือ Laptop Computer) ในการทำงานเป็นเวลานาน ทำให้เริ่มจะมีปัญหาอาการ Work from Home Syndrome เนื่องจากลักษณะท่าทางการทำงานกับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กจะไม่มีลักษณะที่ดี ผู้ทำงานกับคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะไม่ได้

อาการ work from home syndrome ที่พบได้บ่อย ๆ ได้แก่ อาการปวดคอ ปวดศีรษะ บางครั้งอาจมีปวดร้าวไปศีรษะได้ หรือบางคนอาจมีปวดข้อมือ ปวดนิ้วมือ ชานิ้วมือ ทั้งนี้ เกิดจากพฤติกรรมในการทำงานที่ไม่เหมาะสม เช่น ทำงานนานโดยไม่พัก ซึ่งการใช้กล้ามเนื้อมัดเดิมเป็นเวลานาน ๆ ทำให้กล้ามเนื้อนั้นหดเกร็งในท่าเดิมหรือท่าทางการทำงานที่ไม่เหมาะสม เช่น ท่าที่ศีรษะยื่นไปด้านหน้ามากเกินไป ซึ่งจะทำให้กล้ามเนื้อคอต้องทำงานมากขึ้น การศึกษาวิจัยพบว่าน้ำหนักศีรษะในคนทั่วไปจะมีค่าเฉลี่ย ๑๒ ปอนด์ ถ้าหากยื่นศีรษะไปด้านหน้ามากขึ้น จะทำให้กล้ามเนื้อคอต้องทำงานมากขึ้น ประหนึ่งว่าน้ำหนักของศีรษะจะเพิ่มขึ้นทุก ๑๐ ปอนด์ ต่อระยะทางที่เพิ่มขึ้นทุก ๑ นิ้ว ดังนั้น การใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กที่มีหน้าจอขนาดเล็ก และที่จัดวางไม่เหมาะสม ทำให้ต้องก้มหน้าเพื่อมองเห็นได้ชัด จึงทำให้กล้ามเนื้อคอด้านหลังต้องทำงานมากขึ้น จึงทำให้มีอาการปวดต้นคอได้

อีกสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอาการ work from home syndrome ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการทำงานไม่เหมาะสม เช่น โต๊ะทำงานที่สูงจนเกินไป เก้าอี้เตี้ยเกินไป หรือแสงสว่างไม่เพียงพอ เป็นต้น นอกจากนี้ ก็ยังมีเรื่องสภาวะของร่างกายและจิตใจอีกด้วย เช่น การพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ ความเครียด เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอาการได้ทั้งสิ้น

ดังนั้น เราควรป้องกันอาการเกิดอาการ work from home syndrome จากคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ดังนี้

๑. ทำนั่งทำงานที่ถูกต้องตามหลักสรีระ คือ นั่งหลังตรง ไม่กอดตัว สายตามองตรงไปที่หน้าจอ ไม่ก้มหรือเงยคอ จัดตำแหน่งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมแก่ผู้ใช้งาน

๒. จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงาน เช่น วางของที่ใช้บ่อยให้วางไว้ใกล้ตัว ปรับแสงไฟให้เหมาะสมเพียงพอ เป็นต้น

๒.๑ การจัดวางตำแหน่งคอมพิวเตอร์และ
แป้นพิมพ์ที่เหมาะสม มีดังนี้

๒.๑.๑ ตั้งจอคอมพิวเตอร์และแป้นพิมพ์
ไว้ในแนวตรงกับหน้า

๒.๑.๒ ขอบบนของจอคอมพิวเตอร์
ควรอยู่ระดับสายตา เนื่องจากสายตาที่มองลงจะเมื่อยล้า
น้อยกว่าการมองขึ้น

๒.๑.๓ จอคอมพิวเตอร์ควรอยู่ห่าง
เท่ากับความยาวแขน ซึ่งเป็นระยะที่อ่านสบายตา

๒.๑.๔ ใช้เมาส์ โดยพักข้อศอกบนที่
รองแขน และสามารถเคลื่อนไหวได้แบบไม่จำกัดพื้นที่

๒.๑.๕ ถ้าจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์
นาน ๆ ควรปรับตั้งหน้าจอให้อยู่สูงขึ้นเพื่อให้คอและ
ลำตัวไม่ต้องก้ม และหาแป้นพิมพ์และเมาส์มาใช้เพิ่ม
เพื่อทำการเชื่อมต่อกับตัวคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เพราะ
การที่แป้นพิมพ์อยู่สูงเกินไปส่งผลทำให้ต้องยกขาและ
ไหล่ขึ้น กล้ามเนื้อที่ขาและไหล่ก็จะทำงานหนัก ทำให้
มีอาการปวดล้าได้หลังการทำงานนาน

๒.๑.๖ ปรับที่วางแป้นพิมพ์ให้อยู่ใน
ระดับข้อศอก ทำมุม ๙๐ องศา

๒.๒ การจัดวางโต๊ะ - เก้าอี้

๒.๒.๑ ควรปรับให้ขอบของเบาะเก้าอี้
ต่ำกว่าระดับเข่า โดยให้สามารถวางเท้าลงบนพื้นได้
พอดี และข้อเข่างอทำมุมประมาณ ๙๐ องศา

๒.๒.๒ ปรับให้มีช่องว่างระหว่างขอบ
เก้าอี้กับขาด้านหลัง

๒.๒.๓ ปรับพนักพิงให้รองรับกับหลัง
ส่วนล่าง ถ้าไม่สามารถทำได้ใช้หมอนหนุนหลังส่วนล่าง

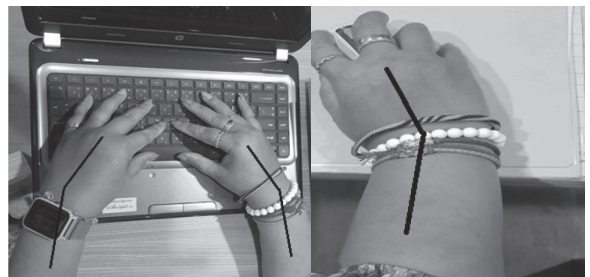
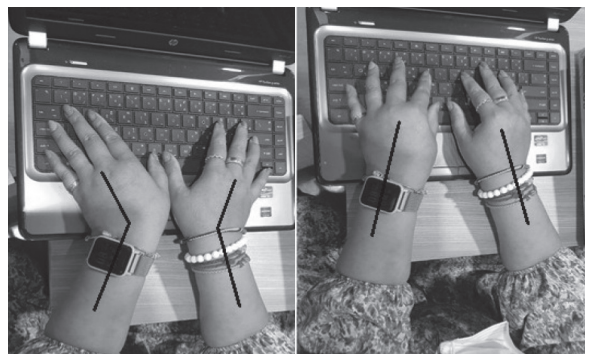
๒.๒.๔ ปรับที่รองแขนให้อยู่ระดับ
ข้อศอกและไหล่อยู่ในระดับที่ผ่อนคลาย

๓. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ควร
หยุดพักเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ระหว่างทำงานทุก ๆ

๑-๒ ชั่วโมง หากิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
หรือยืดเหยียดกล้ามเนื้อ ทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า
ลดความเครียด ลดความปวดเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ

๔. ขณะทำงานให้กะพริบตาหรือหลับตา
๓-๕ วินาที บ่อย ๆ เพื่อป้องกันภาวะตาแห้ง หรือควร
มีการพักสายตาเป็นช่วงสั้น ๆ จากการทำงานกับ
คอมพิวเตอร์ทุก ๆ ๑-๒ ชั่วโมง ให้พักสายตาประมาณ
๕-๑๐ นาที โดยละสายตาจากคอมพิวเตอร์
มองไปไกล ๆ หากรู้สึกเคืองตา ปวดตา หรือแสบตา
ให้พักสายตาทันที อย่าฝืนทำงานต่อ

๕. ควรวางมือบนแป้นพิมพ์และเมาส์ให้เหมาะสม
โดยให้แนวของมืออยู่ในแนวเดียวกับแขนเป็นเส้นตรง
ไม่เอียงข้อมือไปด้านซ้ายหรือขวามากไป และไม่กระดก
หรืองอข้อมือมากเกินไป เนื่องจากจะทำให้เกิดอาการ
ปวดข้อมือ ปวดนิ้วมือ หรือชานิ้วมือได้จากการเกร็ง
กล้ามเนื้อ หรือการกดทับเส้นประสาทที่บริเวณข้อมือ

๖. ออกกำลังกายเพื่อความยืดหยุ่นอ่อนตัว โดยการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ ซึ่งจะมีประโยชน์ดังนี้

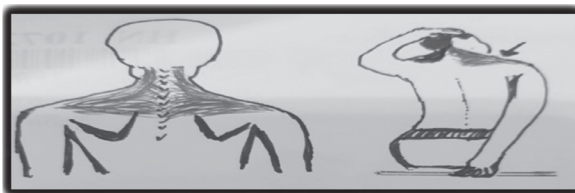
๖.๑ ช่วยเพิ่มการไหลเวียนโลหิตไปยังกล้ามเนื้อ

๖.๒ ป้องกันอาการที่จะเกิดขึ้นกับร่างกายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๖.๓ ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่เป็นผลจากความเครียด

๖.๔ ทำให้ร่างกายเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วขึ้น

๖.๕ ช่วยยืดโยกกล้ามเนื้อที่หดสั้นที่เกิดจากการใช้งานนาน ๆ จนอ่อนล้า

ทำยืดกล้ามเนื้อบ่า

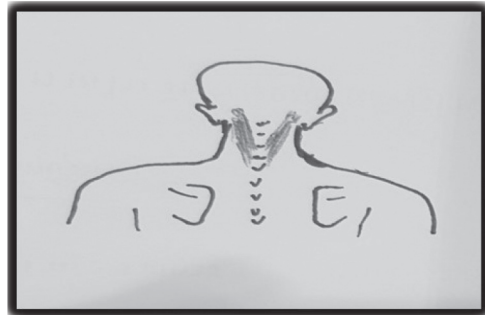
๑. ให้นั่งเก้าอี้ ตัวตรง

๒. เอามือซ้ายจับศีรษะตั้งเบา ๆ มาทางซ้าย ค่อย ๆ เอียงหูซ้ายไปหาไหล่ซ้าย จะเริ่มรู้สึกตึง ๆ ที่กล้ามเนื้อบ่าขวา ไม่ควรดึงแรงจนมีอาการปวด

๓. ใช้มือขวาจับขอบเก้าอี้เพื่อรั้งตัวเองไว้ จะรู้สึกว่าบ่าขวาของเราตึงขึ้นเรื่อย ๆ ทำค้างไว้ ๑๐ วินาที จากนั้นปล่อยให้ศีรษะตั้งตรง

๔. ทำซ้ำเดิมตามข้อ ๒ - ๓ เป็นจำนวน ๑๐ ครั้ง จากนั้นทำสลับอีกข้าง

๓๐ วารสารตำรวจ

ทำยืดกล้ามเนื้อคอด้านหลัง

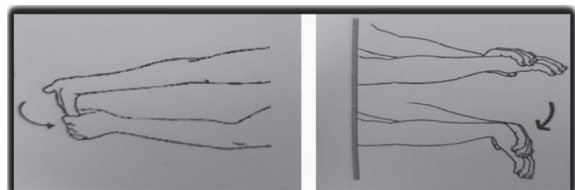
๑. ให้นั่งเก้าอี้ ตัวตรง

๒. เอามือซ้ายจับศีรษะตั้งเบา ๆ มาทางด้านหน้า ค่อย ๆ ก้มศีรษะเฉียงลงประมาณ ๔๕ องศา จะเริ่มรู้สึกตึง ๆ ที่กล้ามเนื้อคอด้านหลัง ไม่ควรดึงแรงจนมีอาการปวด

๓. ใช้มือขวาจับขอบเก้าอี้เพื่อรั้งตัวเองไว้ จะรู้สึกว่ากล้ามเนื้อคอของเราตึงขึ้นเรื่อย ๆ ทำค้างไว้

๑๐ วินาที จากนั้นปล่อยให้ศีรษะตั้งตรง

๔. ทำซ้ำเดิมตามข้อ ๒ - ๓ เป็นจำนวน ๑๐ ครั้ง จากนั้นทำสลับอีกข้าง

ทำยืดกล้ามเนื้อแขนและมือ

๑. เหยียดข้อศอกขนานกับพื้นในท่าหงายฝ่ามือขวาขึ้น แล้วกระดกข้อมือให้ปลายนิ้วชี้ลงพื้น ให้ใช้

มือข้างซ้ายจับนิ้วมือขวาตั้งจนรู้สึกตึงบริเวณข้อศอก
ด้านใน ไม่ควรตึงแรงจนมีอาการปวด

๒. ทำค้างไว้ ๑๐ วินาที จากนั้นปล่อยให้คลาย
นิ้วมือขวา

๓. เหยียดข้อศอกขนานกับพื้นในท่าคว่ำฝ่ามือ
ขวาลง แล้วยงข้อมือให้ปลายนิ้วชี้ลงพื้น ให้ใช้มือข้างซ้าย
กดบนหลังมือขวาจนรู้สึกตึง

๔. ทำซ้ำเดิมตามข้อ ๑ - ๓ เป็นจำนวน ๑๐ ครั้ง
จากนั้นทำสลับอีกข้าง

หมายเหตุ สามารถเพิ่มเวลายืดค้างไว้ถึง ๑ นาที
ถ้าทำได้ดีไม่มีอาการปวด ในกรณีมีอาการ
ปวดตึงมาก อาจลดเวลายืดค้างไม่เกิน
๒๐ วินาที

ในช่วง ๖ - ๘ สัปดาห์แรก ควรทำบ่อย ๕ - ๖ ครั้ง
(วัน) ต่อสัปดาห์ หลังจากนั้นสามารถลดได้เหลือ
๒ - ๓ ครั้ง (วัน) ต่อสัปดาห์ เพื่อคงสภาพความยืดหยุ่น
ของกล้ามเนื้อ

เอกสารอ้างอิง

ประดิษฐ์ ประทีปปะวงนิช, บรรณาธิการ. ปวดกล้ามเนื้อ
มัชโอบาสเซียมลเพนซินโตรม. กรุงเทพฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง; ๒๕๕๙.

* * *

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๘)

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๑ หุฉงใดทำให้ตนเองแถงลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแถงลูกขณะมีอายุครรภ์
เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๑ หรือมาตรา ๓๐๒ เป็นการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภาในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้กระทำไม่มีความผิด

(๑) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากหากหญิงตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจของหญิงนั้น

(๒) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากมีความเสี่ยงอย่างมากหรือมีเหตุผลทางการแพทย์อันควรเชื่อได้ว่าหากทารกคลอดออกมาจะมีความผิดปกติถึงขนาดทุพพลภาพอย่างร้ายแรง

(๓) หญิงยืนยันต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมว่าตนมีครรภ์เนื่องจากมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

(๔) หญิงซึ่งมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์

(๕) หญิงซึ่งมีอายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์ แต่ไม่เกินยี่สิบสัปดาห์ ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์ภายหลังการตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของแพทยสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ วินิจฉัยว่า บทบัญญัติความผิดฐานหญิงทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก ตามมาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ชัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องจากการทำแท้งหรือการยุติการตั้งครรภ์เป็นปัญหาทั้งทางสังคม ทางการแพทย์ และทางกฎหมายที่มีความละเอียดอ่อน รวมทั้งเป็นประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมและศีลธรรม ซึ่งถือว่าเป็นความผิดทางอาญาและกำหนดโทษแก่หญิงเพียงฝ่ายเดียวที่ทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก ทั้งนี้ ความผิดฐานทำแท้งลูกมีเจตนารมณ์และคุณธรรมทางกฎหมายที่ต้องการคุ้มครองชีวิตของทารกในครรภ์ โดยเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของชีวิตมนุษย์ที่กำลังจะเกิดมา แต่เนื่องจากรากฐานของสังคมไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเห็นคุณค่าของชีวิตมนุษย์เพียงเท่านั้น แต่ยังคงมีปัจจัยอื่นที่สำคัญเป็นรากฐานของสังคมประกอบด้วยเช่นเดียวกับการคุ้มครองสิทธิในการมีชีวิตของทารกในครรภ์ หากมุ่งคุ้มครองสิทธิของทารกในครรภ์เพียงอย่างเดียว โดยมีได้พิจารณาการคุ้มครองสิทธิของหญิงผู้ตั้งครรภ์อันมีมาก่อนสิทธิของทารกในครรภ์เป็นสิ่งที่อาจส่งผลกระทบต่อหญิงไม่ได้รับความเป็นธรรมและถูกกลั่นแกล้งหรือจำกัดสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของหญิง ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติ อันเป็นสิทธิพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทำการใดหรือไม่กระทำการใดต่อชีวิตและร่างกายของตนได้ทราบเท่าที่การกระทำนั้นไม่ไปรบกวนหรือล่วงล้ำเข้าไปในสิทธิหรือเสรีภาพของผู้อื่น รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของหญิงตั้งครรภ์ที่ครอบคลุมไปถึงสิทธิในการตัดสินใจของหญิงว่าจะยุติการตั้งครรภ์หรือตั้งครรภ์ต่อไปหรือไม่ การคุ้มครองสิทธิของทารกในครรภ์และสิทธิของหญิงตั้งครรภ์ต้องให้เกิดความสมดุลกัน โดยอาจต้องนำช่วงระยะเวลาการตั้งครรภ์มาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา การปฏิเสธสิทธิของหญิงโดยปราศจากการกำหนดเงื่อนไขหรือ

เงื่อนไขเวลาที่เหมาะสมดังเช่นมาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของหญิง
เกินความจำเป็น ประกอบกับรัฐมีหน้าที่กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมให้บุคคลใช้สิทธิและเสรีภาพ โดยจัดให้มี
มาตรการในการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่กระทบต่อการใช้สิทธิของหญิง และใน
ขณะเดียวกันก็ต้องเข้าไปดูแลและคุ้มครองชีวิตของทารกในครรภ์มิให้ถูกกระทบสิทธิในการมีชีวิตด้วยเช่นกัน
บทบัญญัติมาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของหญิง
เกินความจำเป็น ไม่เป็นไปตามหลักแห่งความได้สัดส่วน และเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา ๒๘
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ ศาลรัฐธรรมนูญยังได้ให้ข้อเสนอแนะด้วยว่าประมวลกฎหมาย
อาญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของเรื่องการทำแท้ง สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์
ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานทำแท้งลูก โดยกำหนดอายุครรภ์สำหรับ
ความผิดฐานทำแท้งตัวเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำแท้งลูกตามมาตรา ๓๐๑ รวมทั้งเพิ่มเหตุยกเว้น
ความผิดฐานทำแท้งลูกตามมาตรา ๓๐๕ ให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของศาลรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๐ ก หน้า ๑ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลใด ถ้าคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องเห็นว่าคดีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่รับฟ้องก่อนวันสืบพยานสำหรับศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร หรือภายในกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การหรือก่อนพ้นระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ยื่นคำให้การเป็นอย่างซ้ำสำหรับศาลปกครองหรือศาลอื่น ในการนี้ ศาลที่รับฟ้องอาจรอการพิจารณาไว้ชั่วคราวก็ได้ และให้จัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลที่คู่ความร้องว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจโดยเร็ว ในกรณีเช่นว่านี้ให้ศาลที่เกี่ยวข้องของดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นมีความเห็นว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลตนและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นฟ้องกับศาลดังกล่าว ให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็นเพื่อมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเดิมนั้นต่อไป

(๒) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นมีความเห็นว่าคุณคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจของอีกศาลหนึ่งที่คุณความอ้างและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นพ้องกับศาลดังกล่าว ให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็นเพื่อมีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลนั้น หรือสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่ความไปฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ ทั้งนี้ ตามที่ศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงประโยชน์แห่งความยุติธรรม

(๓) ถ้าศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น ให้ศาลที่ส่งความเห็นส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติรับเรื่อง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็น ให้คณะกรรมการลงมติให้ขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกเหตุแห่งความจำเป็นนั้นไว้ด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติรับเรื่อง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็น ให้คณะกรรมการลงมติให้ขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว โดยให้บันทึกเหตุแห่งความจำเป็นนั้นไว้ด้วย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

“เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเลขานุการคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับบรรดาคดีที่ได้ยื่นคำร้องไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่คดีของศาลปกครองหรือศาลอื่นที่ได้ยื่นคำฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อโต้แย้งเขตอำนาจศาลตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ บังคับใช้มาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางมาตรามีข้อขัดข้องในการบังคับใช้หรือในทางปฏิบัติ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกรอบระยะเวลาของกระบวนการโต้แย้งเขตอำนาจศาลสำหรับการฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือศาลอื่นที่ไม่ใช่ศาลยุติธรรมและศาลทหาร และในระหว่างเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาดเขตอำนาจศาล ให้ศาลที่รับฟ้องมีดุลพินิจในการพิจารณาคดีต่อไปได้ แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการพิจารณาคำร้องขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลขัดแย้งกัน รวมทั้งกำหนดให้มีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลืองานของเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลกำหนด และให้ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๑ ก หน้า ๑๓ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

กฎกระทรวง

การขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ผู้ขออนุญาตที่ประสงค์จะผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาตในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การบริหารยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ที่ใช้ในทางการแพทย์ของประเทศ

(๒) การวิเคราะห์หรือการศึกษาวิจัยทางการแพทย์หรือวิทยาศาสตร์

(๓) การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

(๔) การปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ ในกรณีที่มีผู้ป่วยซึ่งเดินทางระหว่างประเทศนำยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรสำหรับใช้รักษาเฉพาะตัวไม่เกินเก้าสิบวัน

ข้อ ๓ ผู้ขออนุญาตผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ตามข้อ ๒ (๑) ต้องเป็นผู้รับอนุญาตผลิต นำ หรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยยาแล้วแต่กรณี และต้องเป็นคู่สัญญา กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเพื่อการจ้างผลิตหรือการจัดซื้อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒

ข้อ ๔ การขออนุญาตผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ให้ผู้ประสงค์จะขออนุญาตตามข้อ ๒ และมีคุณสมบัติตามข้อ ๓ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อผู้อนุญาตโดยระบุเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีตามข้อ ๒ (๑) ให้แนบสำเนาสัญญาตามที่ระบุในข้อ ๓ และเอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(ก) การนำเข้า ให้แนบเอกสารหรือหลักฐาน ซึ่งระบุชื่อ จำนวนหรือปริมาณ และรายละเอียดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ รวมทั้งชื่อและที่ตั้งของสถานที่ทำการของผู้ผลิตหรือผู้ส่งออก และวิธีการในการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาเสพติดให้โทษดังกล่าว

(ข) การส่งออก ให้แนบใบอนุญาตนำเข้าหรือหนังสือรับรองซึ่งออกโดยหน่วยงานของรัฐของประเทศปลายทางผู้รับยาเสพติดให้โทษ ซึ่งระบุชื่อ จำนวนหรือปริมาณ และรายละเอียดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ รวมทั้งชื่อและที่ตั้งของสถานที่ทำการของผู้นำเข้า และวิธีการในการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งยาเสพติดให้โทษดังกล่าว

(๒) กรณีตามข้อ ๒ (๒) ให้แนบโครงการศึกษาวิจัย ซึ่งระบุชื่อ จำนวนหรือปริมาณ และรายละเอียดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ รวมทั้งกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การนำเข้า หรือการส่งออกภายใต้โครงการศึกษาวิจัย และเอกสารหลักฐานตาม (๑) (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี แต่ในกรณีที่เป็นการศึกษาวิจัยในมนุษย์ ให้แนบหลักฐานการผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมของหน่วยงานผู้ขออนุญาตด้วย หรือหากหน่วยงานผู้ขออนุญาตไม่มีคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม ให้แนบหลักฐานการผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมที่เลขาธิการกำหนด

(๓) กรณีตามข้อ ๒ (๓) ให้แนบเอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(ก) การนำเข้า ให้แนบเอกสารหรือหลักฐาน ซึ่งระบุชื่อ จำนวนหรือปริมาณ และรายละเอียดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ และวิธีการในการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาเสพติดให้โทษดังกล่าว

(ข) การส่งออก ให้แนบเอกสารอย่างน้อยต้องมีหนังสือจากหน่วยงานของรัฐของประเทศปลายทางที่แสดงความจำนงขอให้ส่งยาเสพติดให้โทษไปยังประเทศนั้น

(๔) กรณีตามข้อ ๒ (๔) ให้แนบบิล้างยา สำเนาบิล้างยา หรือหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมที่ให้การบำบัดรักษาผู้ป่วย ซึ่งระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ป่วย การวินิจฉัยโรคหรืออาการของผู้ป่วย ชื่อและรูปแบบของยา ขนาดยาที่ใช้ จำนวนหรือปริมาณยาที่ผู้ประกอบวิชาชีพสั่งชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น

(๕) เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในแบบคำขอรับใบแทนใบอนุญาต

ข้อ ๕ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแทนผู้ป่วยตามข้อ ๒ (๔)

(๑) บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ในกรณีที่ผู้ป่วยตามข้อ ๒ (๔) มีอายุไม่เกินสิบแปดปี

(๒) บิดา มารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม คู่สมรส บุตร บุตรบุญธรรม พี่น้อง ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้การบำบัดรักษารับรองเป็นหนังสือว่าผู้ป่วยตามข้อ ๒ (๔) ไม่รู้สึกตัวหรือไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจหรือแสดงเจตนาได้

ข้อ ๖ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตหรือผู้ซึ่งผู้อนุญาตมอบหมายตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาต รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานว่าถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ ถ้าถูกต้องและครบถ้วน ให้ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ขออนุญาต หากไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้บันทึกความบกพร่องนั้นไว้ และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับใบอนุญาตหรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตกำหนด ในกรณีที่การยื่นคำขอรับใบอนุญาตมิได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้อนุญาตหรือผู้ซึ่งผู้อนุญาตมอบหมายและผู้ขออนุญาตลงนามไว้ในบันทึกนั้นด้วย

ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับใบอนุญาตหรือไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตกำหนด ให้ถือว่าผู้ขออนุญาตไม่ประสงค์จะดำเนินการต่อไป และให้ผู้อนุญาตจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

ข้อ ๗ ในกรณีที่คำขอรับใบอนุญาต รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานมีความถูกต้องและครบถ้วน ให้ผู้อนุญาตพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน ถ้าผู้อนุญาตมีคุณสมบัติตามข้อ ๓ ให้ผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ แล้วแต่กรณี และมีหนังสือแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบพร้อมออกใบอนุญาตภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ มีคำสั่งอนุญาต

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขระยะเวลาผลิต นำเข้า หรือส่งออกตามความจำเป็นหรือความเหมาะสม หรือตามที่ผู้อนุญาตระบุไว้ในคำขออนุญาตก็ได้

ในกรณีที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ พร้อมด้วยเหตุผล และสิทธิอุทธรณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ มีคำสั่งไม่อนุญาต

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้อนุญาต ผู้อนุญาตจะแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ต้องมีสำเนาใบอนุญาตและมีหมายเลขกำกับไว้ที่สำเนาใบอนุญาตด้วย

ข้อ ๙ ใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ในกรณีตามข้อ ๒ (๑) (๒) และ (๓) และสำเนาใบอนุญาตตามข้อ ๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) มอบใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตเพื่อจัดส่งไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออก ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒

(๒) มอบสำเนาใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๓) มอบสำเนาใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อนำไปยื่นให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ณ ด่านอาหารและยา เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

(๔) มอบสำเนาใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อนำไปยื่นให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ประจำด่านศุลกากรที่นำเข้า เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

(๕) เก็บสำเนาใบอนุญาตไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อใช้ในการ ตรวจสอบ

ข้อ ๑๐ ใบอนุญาตให้ส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ในกรณีตามข้อ ๒ (๑) (๒) และ (๓) และสำเนาใบอนุญาตตามข้อ ๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) มอบใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาต เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๒) มอบสำเนาใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อส่งไปพร้อมยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๒ ที่ส่งออก

(๓) มอบสำเนาใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อนำไปยื่นให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา ณ ด่านอาหารและยา เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

(๔) มอบสำเนาใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาตจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อนำไปยื่นให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ประจำด่านศุลกากรที่ส่งออก เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

(๕) ส่งสำเนาใบอนุญาตไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ จำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใช้ในการตรวจสอบและจัดส่งกลับมายังสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา

(๖) เก็บสำเนาใบอนุญาตไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

ข้อ ๑๑ ในกรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามข้อ ๒ (๓) หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ผู้อนุญาตอาจพิจารณาขยับวันการดำเนินการตามข้อ ๙ หรือข้อ ๑๐ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

ข้อ ๑๒ ใบอนุญาตให้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ในกรณีตามข้อ ๒ (๔) และสำเนาใบอนุญาตตามข้อ ๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) มอบใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาต เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๒) ส่งสำเนาใบอนุญาตไปยังด่านศุลกากรที่นำเข้าหรือส่งออกจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำด่านศุลกากรใช้ในการตรวจสอบการนำยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรสำหรับใช้รักษาเฉพาะตัวตามใบอนุญาตของผู้รับอนุญาต รวมถึงการนำยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ที่เหลือจากการใช้รักษาเฉพาะตัวของผู้รับอนุญาตตามใบอนุญาตนั้นออกไปนอกราชอาณาจักรหรือกลับเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

(๓) เก็บสำเนาใบอนุญาตไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจำนวนหนึ่งฉบับ เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลยาเสพติดให้โทษ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ยื่นรายงานผลการดำเนินการตามที่ได้รับใบอนุญาต กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามข้อ ๒ (๑) (๒) และ (๓) ต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามแบบและภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ในกรณีตามข้อ ๒ (๑) (๒) และ (๓) สูญหาย ถูกทำลาย หรือเสียหายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตให้นำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือเสียหายในสาระสำคัญ พร้อมด้วยข้อมูล เอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ใบแจ้งความ กรณีใบอนุญาตสูญหาย

(๒) ใบอนุญาตหรือเลขที่ใบอนุญาต กรณีใบอนุญาตดังกล่าวถูกทำลาย เสียหายหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(๓) เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในแบบคำขอรับใบแทนใบอนุญาต

ให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๗ บรรคหนึ่ง บรรคสาม และบรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอรับใบแทนใบอนุญาตและการขอใบแทนใบอนุญาตด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ คำขอ ใบรับคำขอ และใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๖ การยื่นคำขออนุญาตและการอนุญาตตามกฎหมายนี้ ให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก ในระหว่างที่ยังไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้ยื่นคำขออนุญาต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข หรือสถานที่อื่นตามที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๓/ ใบอนุญาตที่ออกตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับ ใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

ข้อ ๑๔ คำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับ ใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของผู้อนุญาต ให้ถือว่าเป็นคำขอตาม กฎกระทรวงนี้

ในกรณีที่คำขอดังกล่าวมีข้อความแตกต่างไปจากคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจ ส่งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อให้การเป็นไป ตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติบางประการของกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับ ใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อประโยชน์ในการใช้บังคับกฎหมาย จึงจำเป็นต้องออก กฎกระทรวงนี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑ ก หน้า ๓ วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๔)

กฎกระทรวง

กำหนดโรคต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร
หรือเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๗/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๑๒ (๔) และมาตรา ๔๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๓ โรคตามมาตรา ๑๒ (๔) คือ

- (๑) โรคเรื้อน
- (๒) วัณโรคในระยะอันตราย
- (๓) โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
- (๔) โรคยาเสพติดให้โทษ
- (๕) โรคซิฟิลิสในระยะที่ ๓
- (๖) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙

ข้อ ๔ โรคตามมาตรา ๔๔ (๒) คือ

- (๑) โรคเรื้อน
- (๒) วัณโรคในระยะอันตราย
- (๓) โรคเท้าช้าง
- (๔) โรคยาเสพติดให้โทษ

- (๕) โรคพิษสุราเรื้อรัง
- (๖) โรคซิฟิลิสในระยะที่ ๓
- (๗) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙

ให้ใช้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

พลเอก อнуพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ประกอบกับปัจจุบันได้มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ไปทั่วโลก จนกระทั่งองค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นการระบาดใหญ่ และกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้โรคดังกล่าวเป็นโรคติดต่ออันตราย ลำดับที่ ๑๔ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ สมควรปรับปรุงกฎกระทรวงดังกล่าวให้สอดคล้องกับกาลสมัย กับเพิ่มโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ เป็นโรคที่ต้องห้ามคนต่างด้าวซึ่งเป็นโรคดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร หรือเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๑๐๕ ก หน้า ๑๒ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง การเพิ่มระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

โดยที่รัฐบาลได้กำหนดให้คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ โดยต้องเข้ารับการกักกันภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่ทางราชการกำหนด ดังนั้น เพื่อให้คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรมีระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาต จึงเห็นสมควรเพิ่มระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๗/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามที่กำหนดในมาตรา ๓๔ (๕) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้อยู่ในราชอาณาจักรไม่เกินสี่สิบห้าวันนับแต่วันเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

ข้อ ๒ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวซึ่งได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราตามข้อ ๑๓ (ก) และ (๔) แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจ การยกเว้น และการเปลี่ยนแปลงการตรวจลงตรา พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้อยู่ในราชอาณาจักรไม่เกินสี่สิบห้าวันนับแต่วันเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

ข้อ ๓ ในกรณีที่คนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรก่อนวันที่ประกาศนี้สิ้นผลใช้บังคับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวได้รับระยะเวลาการพำนักในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๔ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๓๐๒ ง หน้า ๓๒ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓)

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๖๙/๓/๒๕๖๓

เรื่อง การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวน คดีอาญา ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการรับแจ้งความ และการบันทึกปากคำผู้เสียหาย นั้น

เพื่อให้การบริการประชาชนในการรับแจ้งความเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว จึงเห็นควรให้ประชาชนสามารถนัดหมายล่วงหน้า เพื่อร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนได้ โดยมีการกำหนดนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน จึงออกคำสั่ง ดังนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้

“การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การที่ประชาชนนัดหมายวัน และเวลา ในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนล่วงหน้าผ่านระบบสารสนเทศที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำขึ้น

“การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าในสถานีตำรวจ” หมายความว่า การที่ประชาชนนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

“การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้านอกสถานที่” หมายความว่า การที่ประชาชนนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานที่อื่นนอกที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๒ การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในระยะแรก ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี สถานีตำรวจนครบาลบางรัก และสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เป็นสถานีตำรวจนำร่องในการนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าในสถานีตำรวจและนอกสถานที่

๒.๒ ให้สถานีตำรวจย่อยสยามสแควร์ (จัตุรัส) สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่สยามสแควร์ ซอย ๗ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เป็นสถานที่รับแจ้งความนอกสถานที่

ข้อ ๓ ในกรณีที่สถานีตำรวจใดมีการนัดหมายแจ้งความล่วงหน้านอกสถานที่ ให้สถานีตำรวจนั้นจัดให้มีสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีสำหรับใช้ในสถานที่ดังกล่าว นอกเหนือจากสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ใช้ในสถานีตำรวจ

สำหรับการใช้ การบันทึก และการเก็บรักษาสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีนอกสถานที่ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายรับแจ้งความนอกสถานที่เป็นผู้รับผิดชอบและการบันทึกในสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีนอกสถานที่ ทั้งนี้ อาจจัดเจ้าหน้าที่ธุรการคดีเป็นผู้ช่วยเหลือในการลงบันทึกได้ตามความเหมาะสม

๓.๒ การบันทึกในสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีนอกสถานที่ ให้ปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๒ ข้อ ๗

๓.๓ ให้เก็บรักษาสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีนอกสถานที่ไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน และหากมีการรับแจ้งความนอกสถานที่ให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายรับแจ้งความนอกสถานที่นำสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีนอกสถานที่ไปใช้ในการรับแจ้งความด้วย และหากเสร็จสิ้นการดำเนินการในแต่ละวันให้นำกลับมาเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจดำเนินการตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๒ ข้อ ๗.๗

ข้อ ๔ การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าในสถานีตำรวจนำร่องตามข้อ ๒.๑ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าในสถานีตำรวจ ให้นัดหมายได้ทุกฐานความผิด

๔.๒ การนัดหมายแจ้งความล่วงหน้านอกสถานที่ตามข้อ ๒.๒ เฉพาะฐานความผิดดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ มาตรา ๓๔๒ มาตรา ๓๔๔ มาตรา ๓๔๕ มาตรา ๓๔๖ และมาตรา ๓๔๗

๔.๒.๒ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ มาตรา ๓๕๓ มาตรา ๓๕๔ และมาตรา ๓๕๕

๔.๒.๓ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ มาตรา ๓๒๗ และมาตรา ๓๒๘

๔.๒.๔ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อ ๕ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจที่มีการนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์จัดพนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ในการรับแจ้งความทั้งในสถานีตำรวจและนอกสถานที่ให้เหมาะสมกับปริมาณงาน โดยให้พนักงานสอบสวนที่รับแจ้งความทั้งในและนอกสถานที่เป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนคดีดังกล่าวจนเสร็จสิ้น

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้มาแจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ โดยมีได้มีการนัดหมายแจ้งความล่วงหน้านอกสถานที่ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้พนักงานสอบสวนแนะนำให้ไปร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน

ข้อ ๓/ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓/ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๒๙๐

ที่ ๐๐๐๙.๒๓๒/ว ๔๒ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง... ข้าราชการตำรวจปฏิบัติราชการภายใน ตร. และช่วยราชการนอกสังกัด ตร.

จตช. และ รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผอ./หน.ศูนย์ปฏิบัติการ หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

ด้วย ก.ตร. ได้มีมติให้ ตร. ดำเนินการปรับปรุงระเบียบ ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และโดยที่ขณะนี้เป็นการเริ่มต้นของปีงบประมาณใหม่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานต่าง ๆ จำนวนมาก ควรที่จะให้ผู้บังคับบัญชาได้มีโอกาสพบทวนสภาพกำลังพลของหน่วยว่ามีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานกำลังพลในภาพรวมของ ตร. เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นแบบแผนเดียวกัน จึงให้ยกเลิกระเบียบ ตร.ฯ ชำงต้นโดยวางระเบียบ ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่งและการสั่งการ ตร. หน่วยงานระดับ บช. และ บก. ที่สั่งการให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายใน ตร. และการไปช่วยราชการนอกสังกัด ตร. การไปปฏิบัติราชการหรือการอนุมัติเดินทางไปปฏิบัติราชการยังศูนย์ปฏิบัติการต่าง ๆ ทุกกรณี เว้นแต่กรณีที่ได้สั่งการให้ข้าราชการตำรวจที่เป็นที่สงสัยว่าประพฤติบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดทางวินัยหรืออาญา หากให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานเดิม อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ ทั้งนี้ การช่วยราชการนอกสังกัด ตร. ให้ สกพ. มีหนังสือแจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ขอตัวข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการส่งตัวข้าราชการตำรวจกลุ่มดังกล่าวกลับต้นสังกัด

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานระดับ บช. และ บก. แล้วแต่กรณี ส่งตัวและติดตามข้าราชการตำรวจที่ถูกยกเลิกคำสั่งข้างต้นกลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งเดิมภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่คำสั่งการนี้ หากข้าราชการตำรวจรายใดยังไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ ให้รายงาน ตร. (ผ่าน สกพ.) ทราบภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่คำสั่งการนี้ (ทาง e-mail ที่ pol.appointment@gmail.com)

๓. การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายใน ตร. ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเคร่งครัด สำหรับการสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสอบสวนไปปฏิบัติราชการต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๙.๒๓๒/ว ๑๖ ลง ๑๒ มิ.ย. ๖๓ อีกส่วนหนึ่งด้วย

๔. การสั่งการหรือมีคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจเป็นคณะทำงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานของ ศูนย์ปฏิบัติการต่าง ๆ หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ไปปฏิบัติราชการหรือเดินทางไปราชการที่ศูนย์ปฏิบัติการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติภารกิจประจำศูนย์ปฏิบัติการต่าง ๆ ของ ตร. ให้ ผอ./หน. ศูนย์ปฏิบัติการ พิจารณารายชื่อข้าราชการตำรวจมาปฏิบัติราชการประจำที่ศูนย์ปฏิบัติการ เพื่อทำหน้าที่ ช่วยเหลือผู้บังคับบัญชาในการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติราชการประจำศูนย์ปฏิบัติการได้ไม่เกิน ๒๐ ราย เสนอ ตร. (ผ่าน สกพ.) เพื่อพิจารณาสั่งการ

๔.๒ ข้าราชการตำรวจที่ได้รับมอบหมายภารกิจเป็นคราว ๆ ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๔.๒.๑ เมื่อมีภารกิจให้ ผอ./หน.ศูนย์ปฏิบัติการ สามารถสั่งให้ข้าราชการตำรวจเดินทางไปราชการเพื่อปฏิบัติภารกิจ โดยจะต้องมีกรอบระยะเวลาการเดินทางไปราชการที่ชัดเจน และอนุมัติเดินทางไปราชการเป็นครั้งคราว รวมแล้วไม่เกิน ๗ วันต่อเดือน แต่หากเป็นการสั่งข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม (ยกเว้นสายงานสอบสวน) ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจงานป้องกันปราบปราม หรือสืบสวน ของศูนย์ปฏิบัติการให้สั่งการได้รวมแล้วไม่เกิน ๑๕ วันต่อเดือน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ ว่าด้วยเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งด้านต่าง ๆ และที่อื่นพึงมีพึงได้ของข้าราชการตำรวจที่จะ ได้รับตามตำแหน่งที่ครองอยู่ด้วย

๔.๒.๒ ให้ข้าราชการตำรวจที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการเพื่อปฏิบัติภารกิจของ ศูนย์ปฏิบัติการต่าง ๆ เสนอขออนุมัติเดินทางไปราชการหรือรายงานคำสั่งอนุมัติเดินทางไปราชการต่อ ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดแล้วแต่กรณี ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่และภายหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่

ทั้งนี้ หากข้าราชการตำรวจรายใดที่มีได้มีคำสั่งอนุมัติจาก ผอ./หน.ศูนย์ปฏิบัติการ ให้เดินทางไปราชการเพื่อปฏิบัติภารกิจ จะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ที่ต้นสังกัดโดยให้ผู้บังคับบัญชาตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค. ๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ กวดขัน ควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

๕. ผู้บังคับบัญชาระดับ ตร. ที่มีความประสงค์ให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการที่สำนักงาน ผู้บังคับบัญชา ให้เสนอรายชื่อมายัง ตร. (ผ่าน สกพ.) เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๖. การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการ ตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้เสนอ ผบ.ตร. พิจารณาสั่งการ ก่อนทุกราย เว้นแต่กรณีเป็นการสั่งให้ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งครั้งสุดท้ายไม่ครบ ๒ ปี ไปปฏิบัติราชการ ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์หรือเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับหน่วยงานที่ไปปฏิบัติราชการ อนุมัติหลักการให้ ผบ.ช. สามารถสั่งการหรืออนุมัติภายในอำนาจได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายโดยไม่ต้องเสนอ ผบ.ตร. พิจารณาสั่งการ

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและได้แนบสำเนาระเบียบ ตร.ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจ ไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาพร้อมนี้

พล.ต.อ.

(สุวัตรณ์ แจ้งยอดสุข)

ผบ.ตร.

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๓

เมื่อได้มีการแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งใดแล้วต่อมาอาจมีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นไปปฏิบัติราชการอื่น ดังนั้น เพื่อให้การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ วางระเบียบเกี่ยวกับการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

บรรดาระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดเกี่ยวกับการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการ” หมายความว่า การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่นนอกเหนือจากหน้าที่ราชการในความรับผิดชอบโดยขาดจากบังคับบัญชาทางตำแหน่งเดิม

“การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราว” หมายความว่า การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่นนอกเหนือจากหน้าที่ราชการในความรับผิดชอบโดยไม่ขาดจากบังคับบัญชาทางตำแหน่งเดิม

“หน่วยงาน” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการ กองบังคับการ กองกำกับ การ สถานีตำรวจ แผนกหรืองาน ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น กลุ่มงานหรือกลุ่มตำแหน่งหรือเทียบเท่า แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะต้องระบุหน้าที่ความรับผิดชอบพร้อมทั้งสังกัดหน่วยงานที่สั่งให้ไปปฏิบัติราชการให้ชัดเจน

ข้อ ๖ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการต้องเป็นไปด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อประโยชน์หรือเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือหน่วยงานที่ไปปฏิบัติราชการ หรือ

(๒) เพราะเหตุที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าประพฤติบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดทางวินัยหรืออาญา หากให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานเดิมอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

ข้อ ๗ ห้ามมิให้สั่งข้าราชการตำรวจที่มีสถานภาพอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ไปปฏิบัติราชการตามข้อ ๖ (๑)

(๑) ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน

(๒) ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับหรือสารวัตรในสถานีตำรวจ

(๓) ดำรงตำแหน่งในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยวไปปฏิบัติราชการนอกหน่วยงาน

(๔) ดำรงตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่ม – ลด ได้ในตัวเองไปปฏิบัติราชการอื่นที่มีใช้ลักษณะงานเดิม

(๕) ดำรงตำแหน่งที่ทำหน้าที่ด้านการพยาบาลไปปฏิบัติราชการที่มีได้ทำหน้าที่ด้านการพยาบาล

(๖) ดำรงตำแหน่งที่ยังอยู่ภายใต้เงื่อนไขท้ายคำสั่งบรรจุหรือแต่งตั้ง

(๗) ดำรงตำแหน่งครั้งสุดท้ายไม่ครบ ๒ ปี

(๘) ดำรงตำแหน่งที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง หรือแต่งตั้งเลื่อนชั้นเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรหรือชั้นประทวนครั้งแรกยังไม่ครบ ๒ ปี ทั้งนี้ ไม่หมายความว่ารวมถึงการเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตร

(๙) ดำรงตำแหน่งในสถานีตำรวจ ระดับรองสารวัตรลงมา ไปปฏิบัติราชการหน่วยอื่นที่ไม่ใช่สถานีตำรวจ

ข้อ ๘ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง

(๒) ผู้บัญชาการหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่งในสังกัด

(๓) ผู้บังคับการหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่งในสังกัด

ข้อ ๙ การเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการต้องปรากฏผลการประสานทำความตกลงจากผู้บังคับบัญชาด้านสังกัดในระดับกองบัญชาการหรือกองบังคับการหน่วยขึ้นตรงในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่าการใช้อำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการหรือผู้บังคับการไม่เป็นธรรมหรือมีกรณีที่ไม่ชอบด้วยระเบียบนี้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่ง ยุติ ยกเลิก เพิกถอนหรือแก้ไข ได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๑ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาตินอกจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรจะสั่งเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ให้พิจารณาสั่งได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

ข้อ ๑๒ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการให้สั่งได้ตามความเหมาะสมเป็นคราว ๆ รวมแล้วไม่เกิน ๑ ปี และให้สิ้นสุดภายในวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี เมื่อใกล้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว หากยังมีความจำเป็นต้องให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นปฏิบัติราชการต่อไปอีก ให้เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นพร้อมเหตุผลความจำเป็นของการไปปฏิบัติราชการโดยละเอียดถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนครบกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติราชการเดิมไม่น้อยกว่า ๑ เดือน โดยให้มีกำหนดระยะเวลาต่อไปอีกครั้งละไม่เกิน ๑ ปี และให้สิ้นสุดภายในวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี

ห้ามสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการย้อนหลัง

ข้อ ๑๓ การไปปฏิบัติราชการ ให้ถือว่าสิ้นสุดลงในกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ครบระยะเวลาที่กำหนด
- (๒) มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการแทนในตำแหน่งอื่น
- (๓) หน่วยงานที่ขอตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าหมดความจำเป็นและสั่งตัวผู้นั้นกลับไปปฏิบัติหน้าที่ทางต้นสังกัด
- (๔) ผู้มีอำนาจสั่งได้ยุติ ยกเลิก เพิกถอนหรือแก้ไขการไปปฏิบัติราชการ

ข้อ ๑๔ การดำเนินการใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๔ (๒) และข้อ ๔ (๓) รายงานเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียดเสนอตามลำดับชั้นไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อพิจารณาสั่งการก่อนทุกราย

ข้อ ๑๕ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการระดับสารวัตรขึ้นไป เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการตำรวจรายใดไปปฏิบัติราชการแล้ว ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองทะเบียนพล) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้สั่งการ

ข้อ ๑๖ ให้ผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพลรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(สุวิวัฒน์ แจ้งยอดคลุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๑๔๖

ที่ ๐๐๓๒.๓๔/๓๓

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งผลการดำเนินงานคดีถึงที่สุด การคัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ และรายการประวัติหรือบัญชีประวัติ ออกจากสารบบหรือฐานข้อมูลประวัติอาชญากร

ผบช.น., ภ.๑ - ๙, ก., ปล., สตม., สพฐ.ตร., สทส. และ กมค.

ตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ บทที่ ๑ ข้อ ๑.๘ กำหนดเกี่ยวกับการแจ้งผลการดำเนินงานคดีถึงที่สุด และบทที่ ๔ การคัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ และรายการประวัติหรือบัญชีประวัติ ไว้แล้ว และ ตร. มีหนังสือ ที่ ๐๐๓๒.๓๔/๒๔๕๔ ลง ๑๑ ส.ค. ๒๕๖๓ กำชับการปฏิบัติไปแล้ว นั้น

เนื่องจากยังมีบาง สน./สภ. ที่ไม่รายงานผลคดีถึงที่สุดให้ทราบตามระเบียบฯ ทำให้ข้อมูลประวัติของบุคคลผู้กระทำความผิดขาดความสมบูรณ์ ไม่สามารถสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานใน ตร. และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสำหรับการวินิจฉัยคดีหรือการพิจารณาฟ้องเพิ่มโทษได้ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำข้อมูลประวัติการกระทำผิดของบุคคลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง สมบูรณ์ และครบถ้วน จึงกำชับให้ถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. ๒๕๕๔ บทที่ ๑ ข้อ ๑.๘ กำหนดเกี่ยวกับการแจ้งผลคดีถึงที่สุดอย่างเคร่งครัด โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน มีหน้าที่แจ้งผลคดีถึงที่สุดไปยัง ทว. และศูนย์พิสูจน์หลักฐาน หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัด ที่ได้ส่งไปตรวจสอบประวัติ แล้วแต่กรณี โดยให้ปรากฏเลขคดี ชื่อผู้ต้องหา หมายเลขสารบบลายพิมพ์นิ้วมือ ชื่อหา วันเดือนปีที่จับกุม ตามแบบรายงานผลการดำเนินงานคดีถึงที่สุด โดยให้ส่งแบบรายงานตามตัวอย่างที่แนบมาพร้อมนี้ ออกจากสถานีตำรวจหรือหน่วยงานภายใน วันที่ ๕ ของทุกเดือน หากไม่มีผลคดีถึงที่สุดให้รายงานให้ ทว. ทราบด้วย

๒. หากการดำเนินการล่าช้าหรือบกพร่อง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามอำนาจหน้าที่

เพื่อทราบและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(สุชาติ ธีระสวัสดิ์)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. ๐ ๒๒๕๒ ๓/๘๓๖

ที่ ๐๐๐๖.๓/๘๑

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อสั่งการในการประชุมมอบนโยบายการบริหารงานบุคคลด้านวินัย และการเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยสำหรับหน่วยที่มีการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด

เรียน ผบ.ตร.

จตช., รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

เพื่อโปรดทราบ

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือตำแหน่งเทียบเท่า ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วยเมื่อวันที่ ๑๖ ธ.ค. ๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. ได้มีการประชุมมอบนโยบายการบริหารงานบุคคลด้านวินัย การเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยสำหรับหน่วยที่มีการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง แนวทางปฏิบัติด้านวินัยที่แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ณ ห้องประชุม ศปก.ตร. ชั้น ๒๐ อาคาร ๑ ตร. โดยมีข้อสั่งการ ดังนี้

๑. ให้มีการประชุมเพื่อเร่งรัดการดำเนินการทางวินัย ในวันพุธ สัปดาห์ที่ ๓ ของทุกเดือน
๒. ให้ทุกหน่วยให้ความสำคัญกับการดำเนินการทางวินัยกรณีค้างเก่าเป็นเวลาหลายปีโดยไม่ชักช้า เนื่องจาก การดำเนินการทางวินัยที่ล่าช้าอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย
๓. หน่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการทางวินัย หรือไม่สามารถค้นหาต้นเรื่องงานวินัยที่ค้างค้างได้ ให้หารือไปยัง วน. เพื่อดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
๔. ให้มีการประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้รับผิดชอบงานวินัยกับผู้รับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น งานแต่งตั้ง งานเลื่อนยศ งานการเงิน เป็นต้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อการบริหารงานบุคคล
๕. การขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือการสอบสวนวินัยร้ายแรง ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง แสดงเหตุผลพร้อมรายละเอียดความจำเป็นให้ชัดเจน เสนอผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการ
๖. การเก็บเอกสารสำนวน ให้ยึดถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีให้รั่วไหลสู่บุคคลภายนอกหรือสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้
๗. ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการทางวินัยตามที่ วน. สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้
 - ๗.๑ การพิจารณาสั่งการทางวินัยข้าราชการตำรวจ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นสามารถสั่งการให้เสร็จสิ้นโดยไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญา หรือรอผลการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้นโดยเร็ว

๗.๒ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยได้พิจารณาสั่งการทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว ต่อมาข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยผู้นั้นย้ายไปดำรงตำแหน่งนอกสังกัด ผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยสังกัดเดิมสามารถพิจารณาดำเนินการภายในอำนาจ โดยไม่ จำต้องส่งสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนไปให้ผู้บังคับบัญชาสังกัดใหม่ของข้าราชการตำรวจผู้นั้นพิจารณา เว้นแต่กรณีผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยสังกัดเดิมเห็นควรลงโทษ หรือเพิ่มโทษทางวินัยข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยผู้นั้น จะต้องส่งสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวน ให้ผู้บังคับบัญชาสังกัดใหม่พิจารณาดำเนินการภายในอำนาจต่อไป

๗.๓ กรณีข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานของ ตร. การดำเนินการทางวินัย กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาตามตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งหรือผู้บังคับบัญชาที่ผู้นั้นไป ปฏิบัติราชการมีอำนาจดำเนินการทางวินัยได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความใกล้ชิดในการบังคับบัญชา ส่วนกรณีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เฉพาะผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งเท่านั้น มีอำนาจดำเนินการทางวินัย

๗.๔ กรณีข้าราชการตำรวจถูกลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ต่อมาศาลปกครองมีคำพิพากษา ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยใหม่ หรือ อ.ก.ตร.วินัย หรือ อ.ก.ตร.อุทธรณ์ มีมติให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ทางวินัยใหม่ ให้หน่วยต้นสังกัดของข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยมีคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้น กลับเข้ารับราชการก่อน แล้วจึงดำเนินการทางวินัยไปตามขั้นตอนและตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

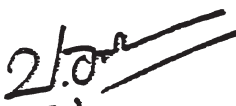
๗.๕ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือ ผู้ถูกร้องเรียนให้ชัดเจน หากเป็นกรณีที่ไม่ปรากฏชัดเจนว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน

๗.๖ การสั่งให้สืบสวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชากรณีข้าราชการตำรวจซึ่งถูก ดำเนินการทางวินัยย้ายมาดำรงตำแหน่งในสังกัด สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวนขึ้นใหม่ เพื่อทำการสืบสวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมได้หากมีเหตุผลและความจำเป็น

๗.๗ กรณีที่มีใช้การดำเนินการทางวินัย เช่น การให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติ เนื่องจากล้มละลาย ไม่ต้องรายงาน วน. แต่ให้รายงานไปยังสายงานที่รับผิดชอบ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ.

(ปิยะ ชัยพิชัย)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ผค.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๒๘๒ โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๕๓๒๓

ที่ ๐๐๐๗.๓๓/๑๔๓

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ประกาศ ตร. เรื่อง ให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)

เรียน จตช., รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ผบ.ตร. ได้ลงนามในประกาศ ตร. ลง ๑๕ ม.ค. ๖๔ เรื่อง ให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) ซึ่งคณะกรรมการย่อยเพื่อศึกษา พิจารณา ปรับปรุง แก้ไขคู่มือการปฏิบัติสำหรับการชุมนุมสาธารณะ ได้ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไข และจัดทำคู่มือฯ เพื่อใช้ในการฝึกอบรมเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะหรือหลักสูตรข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดูแลการชุมนุมสาธารณะ เสร็จสิ้นแล้ว นั้น

ผค. จึงขอส่งสำเนาประกาศฯ ดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้แนบเอกสาร จำนวน ๑ แผ่นมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ต.ต.

(วิรัตน์ คิวะแพทย์)

ผบก.ผค.

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เรื่อง ให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญารักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายและบริหารจัดการการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ตลอดจนสุขอนามัยของประชาชนหรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้จัดทำ “คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)” เพื่อใช้ในการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดูแลการชุมนุมสาธารณะ ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ อำนวยความยุติธรรม และเป็นองค์การบังคับใช้กฎหมายที่น่าสม্মัยในระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธา

ฉะนั้น จึงให้ทุกหน่วยใช้ “คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓)” นี้ เป็นคู่มือหลักในการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าว ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ่มยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ

การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓)

[https://drive.google.com/file/d/1Y9aaJ1xJ8VvQrdniKj](https://drive.google.com/file/d/1Y9aaJ1xJ8VvQrdniKj6uqhj53APUaDD/view?usp=sharing)

[6uqhj53APUaDD/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1Y9aaJ1xJ8VvQrdniKj6uqhj53APUaDD/view?usp=sharing)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... ต.ร. โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๓๕

ที่ ๐๐๐๘๕๓๑/๓๓/๓๗..... วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง... กำชับการปฏิบัติตามแนวทางการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด.....

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยปรากฏว่า มีข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อ ก.ตร. กรณีเสียชีวิตในการได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด (ต.ท.บ.) เนื่องจากกระเปียบ ก.ตร. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้คณะกรรมการคัดเลือก ตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด ดำเนินการตรวจสอบความรู้ความสามารถ ของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดอย่างน้อยปีละครั้ง โดยผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดจะมีสิทธิรับ ต.ท.บ. ตั้งแต่วันที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการและ ตร. มีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด

กรณีดังกล่าว ตร. ได้กำหนดแนวทางแก้ไขข้อขัดข้องอันเกิดจากกระเปียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๙.๑๕/๓๓๓/๓ ลง ๓๑ ส.ค. ๕๔ เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่ง รอง สว. – รอง ผกก. ทำหน้าที่ “สรรพาวุธ” และตำแหน่ง ผบ.หมู่ ทำหน้าที่ “เก็บกู้และตรวจวัตถุระเบิด” ซึ่งปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด และการตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดประจำปี ดังนั้น จึงกำชับให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติตามนัยหนังสือ ตร. ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดซึ่งเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสี่ยงต่อชีวิตและร่างกายมีสิทธิได้รับ ต.ท.บ. ตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเข้าสู่ตำแหน่ง

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.ท.

(สุรพล อยู่หนูช)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ฯ พรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๐๓๖, ๐ ๒๒๕๑ ๔๘๖๙

ที่ ๐๐๐๙.๑๕/๓๓๓/๓..... วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง.....แนวทางการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่ง รอง. สว. – รอง. ผกก. ทำหน้าที่ “สรรพาวุธ” และ
.....ตำแหน่ง ผบ.หมู่ ทำหน้าที่ “เก็บกู้และตรวจวัตถุระเบิด” ซึ่งปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด และการตรวจสอบ
.....ความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดประจำปี

ผบช.น., ผบช.ภ.๑-๙, ผบช.คชต., ผบช.ตชต., ผบช.สภบ., ผบช.สพฐ.ตร. และ พตร.(สบ ๘)

ด้วย ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด พ.ศ. ๒๕๔๙ (ต.ท.บ.) กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่คัดเลือกตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด เพื่อให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด มีสิทธิได้รับ ต.ท.บ. ต่อมา ตร. จึงมีคำสั่ง ที่ ๑๐๒/๒๕๕๓ ลง ๑๙ ก.พ. ๒๕๕๓ เรื่อง อำนวยการพิจารณาและสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในการตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร.ฯ แต่เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินการตามขั้นตอนของคณะกรรมการดังกล่าวเกิดปัญหาข้อขัดข้องอันเป็นเหตุให้ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด มีสิทธิในการได้รับ ต.ท.บ. ล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น ทั้งที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสี่ยงต่อชีวิตและร่างกาย

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ตร. จึงกำหนดแนวทางการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง รอง. สว. – รอง. ผกก. ทำหน้าที่ “สรรพาวุธ” และตำแหน่ง ผบ.หมู่ ทำหน้าที่ “เก็บกู้และตรวจวัตถุระเบิด” ซึ่งปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด และการตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดประจำปี ดังนี้

๑. การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง รอง. สว. – รอง. ผกก. ทำหน้าที่ “สรรพาวุธ” และตำแหน่ง ผบ.หมู่ ทำหน้าที่ “เก็บกู้และตรวจวัตถุระเบิด” ซึ่งปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดในตำแหน่งที่ว่างให้หน่วยงานที่จะแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดังกล่าวมาดำรงตำแหน่งในสังกัดประสานคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ขอรับการแต่งตั้งให้เสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และให้ผู้มีอำนาจดำเนินการออกคำสั่งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดตามที่ระเบียบ ก.ตร.ฯ กำหนดไว้เพื่อให้มีสิทธิได้รับ ต.ท.บ. ตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเข้าสู่ตำแหน่ง

๒. การตรวจสอบความรู้ความสามารถผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดประจำปี ให้ดำเนินการ ดังนี้

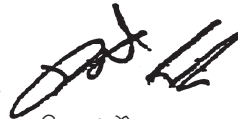
๒.๑ ให้หน่วยงานที่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดส่งรายชื่อให้ สพ. ทราบภายใน ๑๕ พ.ค. ของแต่ละปี

๒.๒ ให้ สพ. รวบรวมเสนอประธานคณะกรรมการ เพื่อนำส่ง รพ.ตร. ภายใน ๓๑ พ.ค. ของแต่ละปี

๒.๓ เมื่อ รพ.ตร. ได้รับรายชื่อดังกล่าวแล้ว ให้ทำการตรวจสอบสมรรถภาพฯ ให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๑ ส.ค. แล้วแจ้งให้ประธานคณะกรรมการ ทราบ ไม่เกิน ๑๐ ก.ย. ของแต่ละปี

๒.๔ ให้คณะกรรมการ แจ้งผลการตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกาย และจิตใจให้หน่วยงานที่มีข้าราชการตำรวจเข้ารับการตรวจสอบฯ ทราบ ไม่เกิน ๓๐ ก.ย. ของแต่ละปี เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการตรวจสอบมีสิทธิได้รับ ต.ท.บ. ตั้งแต่ ๑ ต.ค. ของปีงบประมาณถัดไป
จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พล.ต.ท.

(จิโรจน์ ไชยชิต)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ฯ พรท.ผบ.ตร.

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๑๐๒/๒๕๕๓

เรื่อง อำนาจการพิจารณาและสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด
และแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจ
ของผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ ๘๘๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ มอบอำนาจการพิจารณาและสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด และคำสั่งที่ ๘๘๙/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด ในสังกัดตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กองบัญชาการตำรวจนครบาล และกองพลธิการและสรรพาวุธ นั้น

เนื่องจากระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้บัญชาการของหน่วยงานที่มีตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด เป็นผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาและสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในสังกัดให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด และให้พ้นจากตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิดแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเหตุให้มีการยกเลิกส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิมและแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นใหม่ อันทำให้ส่วนราชการที่เป็นสังกัดของตำแหน่งซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการฯ เปลี่ยนแปลงไป

ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณาและสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด และให้พ้นจากตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิดเป็นอำนาจของผู้บัญชาการในฐานะหัวหน้าส่วนราชการของหน่วยงานที่มีตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิดตามระเบียบ ก.ต.ช.ฯ ดังกล่าว จึงยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๘๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และเพื่อให้การแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานท่าลายวัดถูระเบิด สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติ

ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓) และระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงาน ทำลายวัตถุระเบิด พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ จึงยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๘๙/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการคัดเลือก ตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. ผู้บังคับการ กองสรรพาวุธ เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้บังคับการ กองบังคับการฝึกพิเศษ เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๓. ผู้บังคับการ กองบังคับการอำนวยการ เป็นกรรมการ
ของหน่วยงานที่ขอรับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน
สำหรับตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิดหรือผู้แทน
๔. นายแพทย์ผู้แทนโรงพยาบาลตำรวจ เป็นกรรมการ
๕. รองผู้บังคับการ กองสรรพาวุธ เป็นกรรมการ
๖. ผู้กำกับฝ่ายสรรพาวุธ ๒ กองสรรพาวุธ เป็นกรรมการ
๗. ผู้กำกับฝ่ายสรรพาวุธ ๓ กองสรรพาวุธ เป็นกรรมการ
๘. สารวัตรฝ่ายสรรพาวุธ ๒ (ตรวจพิสูจน์) กองสรรพาวุธ เป็นเลขานุการ
๙. สารวัตรฝ่ายสรรพาวุธ ๓ (เก็บกู้วัตถุระเบิด) กองสรรพาวุธ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. สารวัตรฝ่ายอำนวยการ (กำลังพล) เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
ของหน่วยงานที่ขอรับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน
สำหรับตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่คัดเลือก ตรวจสอบความรู้ความสามารถ สมรรถภาพร่างกายและจิตใจ ของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตถุระเบิด พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ พิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

พลตำรวจเอก

(ปทีป ตันประเสริฐ)

จเรตำรวจแห่งชาติ รักษาราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ระเบียบ ก.ตร.

ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิด

พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๐.๓/๑๘๗/๑๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ จึงออกระเบียบ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในระเบียบนี้

“ปี” หมายความว่า ปีงบประมาณ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

“วัตุระเบิด” หมายความว่า วัตุระเบิด ลูกระเบิด กระสุนซึ่งมีอำนาจทำลายด้วยการระเบิด ทุ่นระเบิด กับระเบิด อาวุธใต้น้ำซึ่งมีอำนาจการระเบิด จรวดไพโรเทคนิค วัตุระเบิดเคมี ชีวะ รั้งสี หรือสารเคมี ชีวะ รั้งสี รวมทั้งอาวุธนิวเคลียร์และดินระเบิดที่ใช้ในการทำลาย

“ผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิด” หมายความว่า ผู้ทำการตรวจ ทดลอง ค้นหา พิสูจน์ทราบ ทำให้ปลอดภัย ประเมินค่า เก็บกู้ เก็บรักษา ขนย้าย ทำลายล้างวัตุระเบิดซึ่งอยู่ในสภาพที่จะก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมทั้งผู้ทำหน้าที่ฝึกสอนเกี่ยวกับวัตุระเบิดซึ่งจะต้องปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิด หรือผู้ที่มีหน้าที่ในการต่อสู้ปราบปราม ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิดด้วย

“ต.ท.บ.” หมายความว่า เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิด

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิดและสมรรถภาพของร่างกาย และจิตใจของผู้ที่ขอรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิด

(๒) ตรวจสอบความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิดและสมรรถภาพของร่างกาย และจิตใจของผู้ปฏิบัติงานทำลายวัตุระเบิดอย่างน้อยปีละครั้ง แล้วรายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ

(๓) มีหน้าที่อื่นใดตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบหมาย

ข้อ ๘ สิทธิในการได้รับ ต.ท.บ. ลีนสุดลง เมื่อพ้นจากตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิดตามข้อ ๗ เว้นแต่กรณีพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิดเพราะร่างกายไม่สมบูรณ์เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิด ให้ได้รับเงิน ต.ท.บ. อีกได้ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสิบสองเดือนนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิด

ข้อ ๙ ผู้ใดมีตำแหน่งหน้าที่ที่จะได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษหลายตำแหน่ง ให้ได้รับเงินเฉพาะตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษเพียงตำแหน่งเดียว

ข้อ ๑๐ ให้ผู้บังคับบัญชาในฐานะผู้สั่งเลื่อนเงินเดือนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มอบหมายให้มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งเลื่อนเงินเดือน เป็นผู้ออกคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจที่อยู่เ็นบังคับบัญชา ได้รับหรือหมดสิทธิรับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิดเป็นเงินที่มีกำหนดจ่ายเป็นรายเดือนเช่นเดียวกับเงินเดือน ในกรณีที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอผลการสอบสวนซึ่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นให้งดจ่าย ในกรณีที่กลับเข้ารับราชการให้จ่ายเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามส่วนสัมพันธ์ของเงินเดือนที่ได้รับ

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งสำเนาคำสั่งการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิด การตัดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ หรือการพ้นจากตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิดให้กระทรวงการคลัง เพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษทุกครั้ง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓ ผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิดที่มีสิทธิได้รับ ต.ท.บ. อยู่ก่อนแล้วตามข้อกำหนด ก.ตร. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ ว่าด้วยเงินพิเศษรายเดือนสำหรับตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทำलयวัดถูกระเบิด พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้มีสิทธิได้รับเงินตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

พลตำรวจเอก

(โกริท วัฒนชะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

คพ.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๕๕๕ โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๑๐๘๙

ที่ ๐๐๑๑.๓๔/๓๕๑

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

เพื่อโปรดทราบตามบันทึกสั่งการ ตร. ลง ๔ ก.พ. ๖๔ ทำหนังสือ คพ. ที่ ๐๐๑๑.๓๔/๓๑๘ ลง ๒ ก.พ. ๖๔ให้นำผลการตอบข้อหารือการใช้มาตรการบังคับทางปกครองแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด ตร. ทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

พ.ต.อ.

(เกรียงศักดิ์ ชูดีวุฒน์)

รอง ผบก.ฯ ปรท.ผบก.คพ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

คพ.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๕๕๕ โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๑๐๘๙

ที่ ๐๐๑๑.๓๔/๓๑๘

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อกรณิการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ราย.....

เรียน ผบช.กมค. (ผ่าน รอง ผบช.กมค.(๓))

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตร. มีคำสั่งที่ ๙๔๖/๒๕๕๙ ลง ๔ พ.ย. ๕๙ เรียกให้.....นำเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๓/๐๓,๓๑๖.๐๒ บาท มาชำระให้แก่ทางราชการ จากกรณีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง พงส.สน.โชคชัย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้เกิดความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คของ.....ผู้เสียหายขาดอายุความ (เอกสาร ๑)

๑.๒ ตร. มีหนังสือมอบอำนาจ ลง ๒ พ.ค. ๖๐ ให้ ผบช.น. ดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธียึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของ..... (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๙ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙) (เอกสาร ๒)

๑.๓ ตามข้อ ๑.๒ บช.น. ได้มีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลง ๒๙ พ.ค. ๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สิน (อาศัยอำนาจตามระเบียบ ตร. ว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามมาตรา ๕๙ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๕๑) (เอกสาร ๓)

๑.๔ ตร. มีหนังสือมอบอำนาจ ลง ๖ ส.ค. ๖๓ ให้ ผบช.น. ดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธียึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของ..... (แทนคำสั่ง ข้อ ๑.๒ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๓/๒ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒) (เอกสาร ๔)

๒. ข้อเท็จจริง

บช.น. มีหนังสือ ที่ ๐๐๑๕.๑๑๕/๔๔๖ ลง ๑๓ ม.ค. ๖๔ ขอรื้อกรณิการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ราย..... ในประเด็นดังนี้

๒.๑ กฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖ กำหนดว่า บรรดาคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดของผู้ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองที่ได้ออกโดยชอบตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายกระทรวงนี้ และให้ดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดตามที่ระบุไว้ในคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ (กฎกระทรวงใช้บังคับ ๑๑ ธ.ค. ๖๒) ฉะนั้น ตามที่ บช.น. มีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลง ๒๙ พ.ค. ๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สิน นั้น บช.น. ต้องดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินใหม่โดยอาศัยหนังสือมอบอำนาจของ ตร. ลง ๖ ส.ค. ๖๓ หรือไม่ อย่างไร

๒.๒ ปัจจุบัน ตร. ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดของเจ้าหน้าที่แล้วหรือไม่ อย่างไร ในกรณี ถ้าหาก ตร. ยังไม่ได้ออกระเบียบคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สิน ตามคำสั่ง บข.น. ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลง ๒๙ พ.ค. ๖๐ จะยังคงสามารถดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของ..... ได้หรือไม่ และ บข.น. จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยอำนาจตามบทกฎหมายมาตราใด

๒.๓ เนื่องจากกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓ กำหนดให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาซึ่งผ่านการอบรมด้านการบังคับคดีจากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครองตามหลักสูตรที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองให้ความเห็นชอบเป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาด ซึ่งผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายดังกล่าว คือ ผบ.ตร. ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม จึงขอสอบถามว่า ตร. ได้ดำเนินการจัดอบรมด้านการบังคับคดีจากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครองตามหลักสูตรที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองให้ความเห็นชอบให้แก่ข้าราชการในสังกัด เพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดแล้วหรือไม่ อย่างไร (เอกสาร ๕)

๓. ข้อกฎหมาย

๓.๑ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระ โดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๒ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖๓/๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้

ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๓/๑๐ เพื่อประโยชน์ในการบังคับทางปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีอำนาจ

(๑) มีหนังสือสอบถามสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมการขนส่งทางบก กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมทรัพย์สินที่มีทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๓/๑๒ ขึ้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาด ทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่กฎกระทรวงไม่ได้กำหนดเรื่องใดไว้ให้นำบทบัญญัติ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่า

๓.๓ กฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้ง เจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๓ ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ภายใต้ บังคับบัญชาซึ่งผ่านการอบรมด้านการบังคับคดีจากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครองตามหลักสูตร ที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองให้ความเห็นชอบ เป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการ ยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ข้อ ๖ บรรดาคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และ ขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองที่ได้ออกโดยชอบตามกฎหมายนี้ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนวันที่ กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายนี้ และให้ดำเนินการยึด หรืออายัดหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไปได้ แต่ต้อง ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

๓.๔ ระเบียบ ตร. ว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. ข้อพิจารณา

คพ. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้สืบเนื่องมาจาก พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ ให้ยกเลิก ส่วนที่ ๔ การบังคับทางปกครอง มาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๖๓ ในหมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๒/๑ การบังคับทางปกครอง มาตรา ๖๓/๑ ถึงมาตรา ๖๓/๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งการให้ ยกเลิกดังกล่าวตามมาตรา ๔ ส่งผลให้ “ระเบียบ ตร. ว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด หรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๕๑” ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ของ ตร. ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่ง บข.น. ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลง ๒๙ พ.ค. ๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สิน (ข้อ ๑.๓) สิ้นผลไปด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

จากปัญหาดังกล่าวขณะนี้อยู่ในระหว่างที่ คพ. ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ตร. ว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองฯ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบัน แต่เนื่องจากกฎกระทรวง ที่ออกตามความใน พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังออกไม่ครบถ้วน จึงยังไม่อาจดำเนินการแก้ไขระเบียบ ตร. ว่าด้วยการใช้ มาตรการบังคับทางปกครองฯ ให้แล้วเสร็จได้ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าระเบียบ ตร. ว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับ

ทางปกครองฯ ยังไม่แล้วเสร็จ บข.น. ยังสามารถดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครองในราย.....ได้
ในส่วนของการสืบทรัพย์ โดย บข.น. จะต้องดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์
หรือทรัพย์สินฉบับใหม่แทนคำสั่ง บข.น. ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลง ๒๙ พ.ค. ๖๐ (ข้อ ๑.๓) โดยอาศัยอำนาจตาม
มาตรา ๖๓/๑๐ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบหนังสือมอบอำนาจของ ดร. ฉบับลงวันที่ ๖ ส.ค. ๖๓ (ข้อ ๑.๔)

ในส่วนของการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดนั้น เนื่องจากตามกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่
ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓
กำหนดให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาซึ่งผ่าน
การอบรมด้านการบังคับคดีจากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครองตามหลักสูตรที่คณะกรรมการ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองให้ความเห็นชอบ เป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัด
และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ปัญหาที่ คพ. ได้มีหนังสือไปยังอธิบดีกรมบังคับคดีเพื่อขอรับการจัดสรรที่นั่ง
ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด ดร. เข้าร่วมอบรมด้านการบังคับทางปกครองจากกรมบังคับคดีแล้ว หากกรมบังคับคดี
เปิดอบรมหลักสูตรดังกล่าวและจัดสรรที่นั่งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด ดร. เข้าร่วมการอบรม คพ. จะแจ้ง บข.น. ทราบ
ต่อไป

๕. ข้อเสนอ

ในชั้นนี้เห็นควรนำเรียน ผบ.ตร. (ผ่าน ผู้ช่วย ผบ.ตร.(กม ๒)) เพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ตอบข้อหารือตามข้อ ๔ ให้ บข.น. ทราบ

๕.๒ นำผลการตอบข้อหารือตามข้อ ๕.๑ แจ้งให้หน่วยงานในสังกัด ดร. ทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทาง

ปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

พ.ต.อ.

(เกรียงศักดิ์ ชูดีคุณณ์)

รอง ผบก.ฯ พรท.ผบก.คพ.

เรียน ผบ.ตร. (ผ่าน ผู้ช่วย ผบ.ตร.(กม ๒))

- เห็นควรดำเนินการตามความเห็นของ คพ. ข้อ ๕

- ดำเนินการตามเสนอ

- ลงนามแล้ว

พล.ต.ต.

(ชีรศักดิ์ สุริวงศ์)

รอง ผชช.ฯ พรท.ผชช.กมค.

๓ ก.พ. ๖๔

พล.ต.ท.

(วิรุฬห์ เขียมไพจิตร)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.พรท.ผบ.ตร.

๔ ก.พ. ๒๕๖๔

คอลัมน์ คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๙/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๓

วันที่ ๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ผู้ร้อง) ส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่ ขอให้จริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๕๕ คน ยื่นคำร้องต่อผู้ร้องว่า ความเป็นรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) โดยกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องใช้บ้านพักในกรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ ซึ่งเป็นบ้านพักของทางราชการทหาร เป็นที่พักอาศัยของผู้ถูกร้องและครอบครัวตั้งแต่ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ และเมื่อดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีครั้งแรกตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ จนถึงเมื่อดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีครั้งที่สองตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ และดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน บ้านพักของทางราชการทหารซึ่งผู้ถูกร้องและครอบครัวพักอาศัยถูกจัดไว้ให้เฉพาะบุคคลที่เป็นข้าราชการ และลูกจ้างประจำในสังกัดกองทัพบกพักอาศัยตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในอาคาร บ้านพักของข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัดกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๑ เท่านั้น เมื่อผู้ถูกร้องเกษียณอายุราชการในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ แล้ว ย่อมหมดสิทธิเข้าพักอาศัยตามข้อ ๑๔.๒ ของระเบียบเดียวกัน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการสวัสดิการกองบัญชาการกองทัพไทย ว่าด้วยการพักอาศัยในอาคารสวัสดิการกองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการใช้กระแสไฟฟ้าและน้ำประปาที่เบิกจ่ายจากงบประมาณของงานบริหารหน่วย พ.ศ. ๒๕๕๖ และหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกระทรวงการคลัง จะเห็นได้ว่าบุคคลที่เข้าพักอาศัยและใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาของทางราชการนั้น ต้องเป็นบุคคลที่รับราชการอยู่เท่านั้น การที่ผู้ถูกร้องยังคงใช้บ้านพักของทางราชการทหารตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันโดยไม่เสียค่าเช่า ค่ากระแสไฟฟ้า และค่าน้ำประปาให้แก่ทางราชการทหาร จึงเป็นการอยู่อาศัยโดยไม่มีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็นกรับประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ อันเป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าวยังเป็นกรกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๗ ประกอบข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ อันเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) อีกด้วย

ผู้ร้องตรวจจบลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอคำร้องแล้วเห็นว่า มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเข้าชื่อเสนอคำร้องจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงส่งคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องต่อผู้ร้องขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) และผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม และมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๙) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องไว้วินิจฉัย และให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจง แก่ข้อกล่าวหา สำหรับการพิจารณากรณีให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง หรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องยังไม่ปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ถูกร้องมีการผิดตามที่ถูกร้อง ในชั้นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงยังไม่สั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ ทหารบกตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ และเคยดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบกในตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ แม่ทัพภาคที่ ๑ เสนาธิการทหารบก และรองผู้บัญชาการทหารบก มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร แต่โดยที่ผู้ถูกร้องรับราชการ ในกองทัพบกและดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาที่สำคัญ ประกอบกับสถานการณ์ของประเทศไม่สงบเรียบร้อย ผู้ถูกร้องซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในขณะนั้นจำเป็นต้องใช้บ้านพักรับรองกองทัพบกภายใน กรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ เป็นที่พักและเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติหน้าที่เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ในการสั่งการและปฏิบัติราชการ เมื่อเกษียณอายุราชการและพ้นจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกแล้ว ผู้ถูกร้องยังคงเป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในเวลาต่อมา ซึ่งขณะนั้นมีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ความจำเป็นในการรักษาความสงบเรียบร้อยชั้นสูงสุดยังคงมีอยู่ อีกทั้งคณะรักษาความสงบแห่งชาติยังใช้บ้านพักรับรองของผู้ถูกร้องหรืออาคารต่าง ๆ ในบริเวณ กรมทหารราบที่ ๑ เป็นที่หารือหรือประชุมทางราชการเป็นครั้งคราว ผู้บัญชาการทหารบกคนต่อ ๆ มาเห็นว่า ผู้ถูกร้องเคยดำรงตำแหน่งสำคัญและมีคุณสมบัติตามแบบธรรมเนียมที่กองทัพบกเคยปฏิบัติต่อบุคคลชั้นสูง และเป็นไปตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ สถานะของความเป็นนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง กลาโหม และความจำเป็นอื่น ๆ ประกอบกัน จึงพิจารณาให้ผู้ถูกร้องมีสิทธิพักอาศัยในบ้านพักรับรองดังกล่าว ต่อไปภายหลังเกษียณอายุราชการ เช่นเดียวกับกรณีของผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกคนอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นตามควรแก่สภาพและสถานการณ์โดยไม่เลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ แม่สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีได้จัดบ้านพักรับรองไว้ให้นายกรัฐมนตรีทุกคน คือ บ้านพิษณุโลก แต่ในขณะที่ผู้ถูกร้องเข้า

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี ๒๕๕๗ นั้น บ้านพิษณุโลกทรุดโทรมเพราะถูกใช้เป็นี่ทำงานของหน่วยราชการแทนที่จะเป็นบ้านพักรับรองตามวัตถุประสงค์และยังได้รับความเสียหายจากการชุมนุมทางการเมืองตลอดจนฝ่ายรักษาความปลอดภัยของกองทัพบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตรวจสอบแล้วเกรงว่าอาจไม่สะดวกต่อการสัญจรและไม่ปลอดภัยสำหรับสถานการณ์ที่มีการชุมนุมในขณะนั้น ผู้ถูกร้องมิได้กระทำการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) เพราะระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ ใช้บังคับตั้งแต่ผู้ถูกร้องยังมีได้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก และก่อนที่ผู้ถูกร้องจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยกองทัพบกให้ประโยชน์เช่นเดียวกันนี้แก่อดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบกที่ทำคุณประโยชน์ให้กับกองทัพบกและประเทศชาติทุกคน การที่ผู้ถูกร้องได้รับประโยชน์ใด ๆ จากกองทัพบก ก็เป็นไปตามที่กองทัพบกได้ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นที่มีสถานภาพและคุณสมบัติเดียวกันซึ่งมีลักษณะเป็นไปในธุรกิจการงานปกติของกองทัพบก ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนดนั้น เป็นการจัดระเบียบที่พักของทางราชการแก่ผู้มีสถานภาพเป็นข้าราชการโดยออกตามความในพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่เกี่ยวกับกรณีที่กองทัพบกกำหนดระเบียบให้สิทธิแก่ผู้มีได้เป็นข้าราชการทหาร ซึ่งเป็นระเบียบแยกต่างหาก นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องมิได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๗ ประกอบข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ อีกทั้งการพักอาศัยในบ้านพักรับรองดังกล่าวยังเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องและสามารถใช้บ้านพักรับรองดังกล่าวเป็นที่ประชุม ต้อนรับผู้นำรัฐบาลและผู้นำทางทหารจากต่างประเทศ เป็นสถานที่เก็บรวบรวมหนังสือและเอกสารของทางราชการ เป็นสถานที่ถ่ายทอดออกอากาศเผยแพร่คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี และเป็นสถานที่จัดงานเลี้ยงรับรองในโอกาสต่าง ๆ

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ วรรคสาม ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้บัญชาการทหารบกจัดทำคำชี้แจงเป็นหนังสือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้ผู้ถูกร้องใช้บ้านพักในกรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ เป็นที่พักอาศัยตั้งแต่ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งข้อมูลอื่นและสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้บัญชาการทหารบกยื่นคำชี้แจง คำชี้แจงเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า กองทัพบกเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคง มีหน้าที่ปกป้องรักษาอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน เพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของรัฐ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นองค์กรหลักในการจัดกำลังพลและยุทธโปกรณ์สนับสนุนรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ รวมทั้งการต่อต้านภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ผลจากการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสร้างความไม่พอใจให้แก่ผู้ที่เสียผลประโยชน์ ซึ่งอาจส่งผลให้อดีตผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา

ที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาคความมั่นคงในช่วงที่ผ่านมาตกเป็นเป้าหมายในการก่อเหตุหรือถูกปองร้าย ประกอบกับอดีตผู้บังคับบัญชาของกองทัพบกหลายท่านหลังจากเกษียณอายุราชการแล้วได้ปฏิบัติหน้าที่ในงงานด้านความมั่นคง การรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ และการดำเนินงานทางด้านการเมือง กองทัพบกตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลอดีตผู้บังคับบัญชาที่ดำรงตำแหน่งสำคัญ จึงจัดให้มีบ้านพักรับรองในพื้นที่ของกองทัพบกเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในยามปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉินที่ต้องการความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาและเพื่อให้สามารถดำรงสถานะทางสังคมได้อย่างสมเกียรติและมีศักดิ์ศรี โดยกองทัพบกออกกระเปียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยบ้านพักรับรองกองทัพบกจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูงหรืออดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบกที่ยังคงทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติและกองทัพบกและเคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกมาแล้ว ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กองทัพบกจึงอนุมัติให้ผู้ถูกร้องเข้าพักอาศัยในอาคารหมายเลข ๒๕๓/๕๔ ซึ่งเป็นบ้านพักรับรองกองทัพบกที่กำหนดขึ้นภายหลังตามข้อ ๗.๒ และกองทัพบกอาศัยข้อ ๑๑ แห่งระเบียบเดียวกันพิจารณาความเหมาะสมในการสนับสนุนงบประมาณค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปา ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพักอาศัยตามความจำเป็นและเหมาะสมในการใช้งานแก่ผู้ถูกร้อง รวมถึงให้การรักษาความปลอดภัยและการสนับสนุนอื่น ๆ ปัจจุบันบ้านพักรับรองกองทัพบกที่ผู้ถูกร้องพักอาศัยไม่ได้อยู่ในเขตกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ แต่เป็นพื้นที่ในความครอบครองดูแลและใช้ประโยชน์ในราชการของกองทัพบก

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้อง และเอกสารประกอบแล้วเห็นว่า คดีมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง และกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ ... (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ และ (๕) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๖ หรือมาตรา ๑๘๗ ... โดยมาตรา ๑๖๐ บัญญัติว่า รัฐมนตรีต้อง ... (๕) ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ปัจจุบันมีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานราชการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๑๙ วรรคสอง บัญญัติให้ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วย โดยข้อ ๒๗ กำหนดให้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในหมวด ๑ ให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในหมวด ๒ และหมวด ๓ จะถือว่า มีลักษณะร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรมของการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ เจตนาและความร้ายแรงของความเสียหาย

ที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งหมวด ๑ ข้อ ๗ กำหนดให้ต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว ข้อ ๘ กำหนดให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ข้อ ๙ กำหนดให้ต้องไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ ข้อ ๑๐ กำหนดให้ต้องไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้ และหมวด ๒ ข้อ ๑๑ กำหนดให้ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

สำหรับรัฐธรรมนูญ หมวด ๙ ว่าด้วยการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้นำความในมาตรา ๑๘๔ มาใช้บังคับแก่รัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้ (๑) การดำรงตำแหน่งหรือการดำเนินการที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของรัฐมนตรี (๒) การกระทำตามหน้าที่และอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือตามนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภา หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ ... และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง ... (๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ ...

ข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ ขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกพักอาศัยที่บ้านพักอาคารหมายเลข ๒๕๓/๕๔ ตั้งอยู่ที่กรมทหารราบที่ ๑ ซึ่งบ้านพักหลังนี้มีการปรับโอนให้มีสถานะเป็นบ้านพักรับรองกองทัพบกในปี ๒๕๕๕ ปัจจุบันเป็นที่ในความครอบครองดูแลและใช้ประโยชน์ในราชการของกองทัพบก

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่า ผู้ถูกร้องกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่

เห็นว่า ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ กำหนดว่าผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบกต้องมีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้ ๕.๑ เป็นข้าราชการประจำการสังกัดกองทัพบกที่มีชั้นยศพลเอก ๕.๒ เป็นอดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบก ซึ่งทำคุณประโยชน์ให้กับกองทัพบกและประเทศชาติและเคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกมาแล้ว ข้อ ๗ กำหนดให้แบ่งประเภทของบ้านพักรับรองกองทัพบกสำหรับผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยตามข้อ ๕ ดังนี้ ๗.๑ บ้านพักรับรองกองทัพบก อาคารหมายเลข ๗๐/๒๕ เป็นบ้านพักรับรองของผู้บัญชาการทหารบก ๗.๒ บ้านพักรับรองกองทัพบก อาคารหมายเลข ๑, ๔, ๓๑, ๑๐๗/๑๐, ๒๕๖/๑๖, ๒๖/๑๘, ๓๘๕/๒๓, ๒๔๙/๒๕, ๔๓๗/๓๗, ๔๙๒/๔๕, ๔๙๓/๔๕ และที่กองทัพบกกำหนดขึ้นในภายหลังเป็นบ้านพักรับรองของผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบก และอดีตผู้บังคับบัญชาในข้อ ๕.๒ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบกหมดสิทธิการเข้าพักอาศัยในกรณีดังต่อไปนี้ ๘.๑ ย้ายออกนอกกองทัพบก ๘.๒ ออกจากราชการไม่ว่ากรณีใด

๘.๓ ถึงแก่กรรม ๘.๔ เมื่อกองทัพบกพิจารณาให้หมดสิทธิการเข้าพักอาศัย ข้อ ๘ วรรคสอง กำหนดว่า สำหรับผู้ที่มีสิทธิเข้าพักอาศัยตามข้อ ๕.๒ ถ้าหมดสิทธิเข้าพักอาศัยตามข้อ ๘.๑ หรือ ๘.๒ แล้ว กองทัพบก อาจพิจารณาให้มีสิทธิพักอาศัยเป็นกรณีเฉพาะรายก็ได้ และข้อ ๑๑ กำหนดว่า บ้านพักรับรองที่กองทัพบก กำหนด ให้กองทัพบกพิจารณาความเหมาะสมในการสนับสนุนงบประมาณค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปา ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพักอาศัยตามความจำเป็นและเหมาะสมในการใช้งาน ประกอบคำชี้แจงของผู้บัญชาการทหารบกว่าขณะผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกร้อง ยังคงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกอยู่ ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก โดยอาศัยระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ เมื่อผู้ถูกร้องเกษียณอายุราชการในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ แต่ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอยู่ ก็ยังคงเป็นผู้มีสิทธิพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบกดังกล่าว เนื่องจาก ผู้ถูกร้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๕.๒ ของระเบียบดังกล่าวคือ เคยเป็นอดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบก ซึ่งทำคุณประโยชน์ให้แก่กองทัพบกและประเทศชาติและเคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกมาแล้ว หากใช้อาศัยในบ้านพักรับรองในฐานะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียงสถานะเดียวไม่ หากผู้ถูกร้องเป็น นายกรัฐมนตรีที่เป็นพลเรือนไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบก ย่อมไม่มีสิทธิพักอาศัยในบ้านพัก รับรองตามระเบียบของกองทัพบกนี้ได้ นอกจากนี้ ข้อ ๘ กำหนดให้อำนาจกองทัพบกพิจารณาให้ผู้มีสิทธิ เข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบกที่หมดสิทธิเข้าพักอาศัยด้วยเหตุย้ายออกนอกกองทัพบกหรือ ออกจากราชการไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้มีสิทธิเข้าพักอาศัยเป็นกรณีเฉพาะรายก็ได้ การที่กองทัพบกกำหนดให้อาการ หมายเลข ๒๕๓/๕๔ เป็นบ้านพักรับรอง แม้จะเป็นการกำหนดขึ้นภายหลังปรากฏตามหนังสือ กบ.ทบ. ด่วนมาก ที่ ต่อ กท ๐๔๐๔/๑๕๖๐ ลง ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยอนุมัติให้ปรับโอนอาคารเรือนรับรองดังกล่าว เป็นบ้านพักรับรองกองทัพบกซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพบกก็ตาม แต่เป็นการกำหนดโดยอาศัยอำนาจ ตามข้อ ๗.๒ ให้กระทำได้ ส่วนการที่กองทัพบกสนับสนุนงบประมาณค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปาในการใช้งาน ในบ้านพักรับรองดังกล่าว กองทัพบกพิจารณาความเหมาะสมในการสนับสนุนงบประมาณค่ากระแสไฟฟ้า และน้ำประปา ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพักอาศัยตามความจำเป็นและเหมาะสมในการใช้งาน ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ แล้ว นอกจากนี้ การให้สิทธิดังกล่าวข้างต้นตามธรรมเนียมปฏิบัติกองทัพบก ได้พิจารณาให้สิทธิแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงผู้เข้าเงื่อนไขมีคุณสมบัติในการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก มิใช่ให้สิทธิเฉพาะกรณีผู้ถูกร้องเท่านั้น เห็นได้ว่า การที่ผู้ถูกร้องพักอาศัยในบ้านพักรับรองที่กองทัพบกจัดให้ และได้รับการสนับสนุนค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปาเป็นไปตามดุลพินิจของกองทัพบกที่มีอำนาจพิจารณา ตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้ว ระเบียบ ดังกล่าวใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารบก และนายกรัฐมนตรี โดยที่นายกรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญของประเทศ นอกจากเป็นหัวหน้าของ คณะรัฐมนตรีซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ยังมีฐานะเป็นผู้นำของประเทศ ความปลอดภัยของนายกรัฐมนตรีรวมทั้งครอบครัวมีส่วนสำคัญ รัฐมีหน้าที่จัดการดูแลให้ความปลอดภัยแก่

นายกรัฐมนตรีและครอบครัวตามความเหมาะสมแก่สภาพการณ์ การจัดบ้านพักรับรองที่ปลอดภัย มีความเป็นส่วนตัว สร้างความพร้อมทั้งสุขภาพกายและจิตใจในการปฏิบัติภารกิจในการบริหารประเทศล้วนเป็นประโยชน์ส่วนรวม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐพึงจัดให้มีที่พำนักแก่ผู้นำของประเทศในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งกรณีประเทศไทยแม้ในอดีตรัฐเคยกำหนดให้สถานที่บางแห่งเป็นที่พำนักของนายกรัฐมนตรีในขณะที่ยังดำรงตำแหน่ง เช่น บ้านพิษณุโลก แต่ปัจจุบันการบำรุงรักษายังไม่พร้อมใช้หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ ดังนั้น เพื่อให้ให้นายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ในฐานะของผู้นำของประเทศได้อย่างสมเกียรติ รัฐพึงจัดให้มีที่พำนักประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การที่กองทัพบกอนุมัติให้ใช้บ้านพักรับรองกองทัพบกและสนับสนุนค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปา ซึ่งผู้ถูกร้องเคยได้รับสิทธิดังกล่าวตั้งแต่ครั้งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารบกต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นกฎที่ยังคงใช้บังคับอยู่โดยยังไม่ได้ถูกยกเลิกหรือเพิกถอน กองทัพบกให้สิทธิดังกล่าวแก่อดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงคนอื่นผู้มีคุณสมบัติตามระเบียบเช่นเดียวกันกับกรณีผู้ถูกร้อง ถือเป็นสิทธิของบุคคลเนื่องมาจากการดำรงตำแหน่งอดีตผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพบก อันมีลักษณะเป็นการปฏิบัติในธุรกิจการงานปกติของกองทัพบก มิได้เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้ถูกร้องได้รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากกองทัพบกซึ่งเป็นหน่วยราชการเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่กองทัพบกปฏิบัติต่อบุคคลอื่นในธุรกิจการงานปกติ จึงไม่ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓) ดังนั้น ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องจึงไม่สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕)

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า ผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๕) อันจะทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

เห็นว่า เมื่อวินิจฉัยว่าการที่ผู้ถูกร้องพักอาศัยบ้านพักรับรองกองทัพบก ซึ่งกองทัพบกพิจารณาจัดบ้านพักรับรองกองทัพบกและสนับสนุนค่ากระแสไฟฟ้าและน้ำประปาใช้งานในบ้านพักรับรองเป็นไปตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการเข้าพักอาศัยในบ้านพักรับรองกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้ว จึงเป็นกรณีการรับที่มีระเบียบให้รับได้ ไม่เป็นกรณีการถือประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของประเทศ ไม่เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเอง ไม่เป็นการขอ เรี่ยกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจจะทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เป็นการกระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้ ดังนั้น ผู้ถูกร้องไม่มีพฤติกรรมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๗ ประกอบข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ไม่มีการกระทำได้ห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๕) อันจะเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕) และมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบ มาตรา ๑๘๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๓)

นายวรวิทย์ กังคศิเทียม
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปัญญา อุดชาชน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายวิรุฬห์ แสงเทียน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิรนิติ หะวานนท์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนภดล เทพพิทักษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๑๐๔ ก หน้า ๑๖ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓)

เรื่อง ยักยอก, ความผิดหลายท้องที่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๕๙๓/๒๕๖๒

(พนักงานอัยการจังหวัดกาญจนบุรี โจทก์ นาย ป. โจทก์ร่วม นาย ก. จำเลย)

อาญา ยักยอก (ม.๓๕๒)

วิธีพิจารณาความอาญา ความผิดหลายท้องที่ (ม.๑๙)

การโอนเงินผ่านทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีธนาคารเป็นตัวกลางในการส่งมอบเงินผ่านขั้นตอนของธนาคารที่ส่งถ่ายข้อมูลด้วยความเร็วแสงโดยใช้ตัวเลขเงินในบัญชีเป็นหลักฐานยืนยันในการรับโอนเงิน ทำให้ผู้รับโอนสามารถรับเงินได้แม้อยู่ในระยะไกล ซึ่งการโอนจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อผู้รับโอนได้รับเครดิตยอดเงินทางบัญชีครบถ้วนแล้ว

ป. โอนเงินให้จำเลยโดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติขณะอยู่ที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และปรากฏมีเครดิตยอดเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่กรุงเทพมหานคร การป้อนคำสั่งให้โอนเงินเกิดขึ้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เงินอันเป็นเหตุของการกระทำความผิดฐานยักยอกจึงหลุดพ้นจากความครอบครองของ ป. และเข้าไปอยู่ในความครอบครองของจำเลยตั้งแต่วันที่... สั่งโอนเงิน จำเลยสามารถถอนเงินจากสถานที่ใดเวลาใดนับจากที่ได้รับโอนเงินทันที ดังนั้น อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำความผิดฐานยักยอก พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจท่าม่วงจึงมีอำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙ วรรคสอง (ข)

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๓, ๓๕๒ เพิ่มโทษจำเลยกึ่งหนึ่ง ตามกฎหมาย และให้จำเลยคืนเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นาย ป. ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

โจทก์และโจทก์ร่วมอุทธรณ์ โดยอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค ๗ ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายรับรองให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีในปัญหาที่ยังมิได้
วินิจฉัย แล้วมีคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังยุติว่า โจทก์ร่วมเป็นเจ้าของรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ
ยี่ห้อแคตเตอร์พิลลาร์ ๑ คัน ซึ่งจอดไว้ที่ร้านของนายจำลอง ที่ตำบลท่าล้อ อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี
ก่อนเกิดเหตุโจทก์ร่วมมอบหมายให้จำเลยขายรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบดังกล่าว ต่อมาประมาณเดือนพฤศจิกายน
๒๕๕๗ นายปิยะบุตรเขยของนายจำลอง อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๗/๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าล้อ อำเภอกำแพง
จังหวัดกาญจนบุรี ตกลงซื้อรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบตามที่จำเลยลงประกาศในเว็บไซต์ในราคา ๖๘๐,๐๐๐ บาท
โดยนายปิยะโอนเงินจากบัญชีธนาคารกสิกรไทย สาขาตลาดไท อำเภอลาดหลุม จังหวัดปทุมธานี เลขที่บัญชี
482-2-11xxx-x จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีของจำเลยเป็นค้ำมัดจำ ส่วนที่เหลือชำระในวันที่ ๑๕ ธันวาคม
๒๕๕๗ โดยโอนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านระบบธนาคารออนไลน์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท
ผ่านตู้เบิกถอนเงินอัตโนมัติ เข้าบัญชีธนาคารกสิกรไทย เลขที่ 054-2-74xxx-x ของจำเลย ขณะโอนเงิน
ให้แก่จำเลยทั้ง ๓ ครั้ง นายปิยะอยู่ที่ตำบลท่าล้อ อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี หลังจากนั้นในวันเดียวกัน
จำเลยโอนเงินจากบัญชีของจำเลยจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านระบบธนาคารออนไลน์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่
และจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผ่านตู้เบิกถอนเงินอัตโนมัติซึ่งตั้งอยู่ในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร รวมเป็นเงิน
๖๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โจทก์ร่วมด้วยการโอนเข้าบัญชีของนายชัยวุฒิเป็นบัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด
(มหาชน) สาขาเซ็นทรัลพลาซ่า แกรนด์ พระราม ๙ กรุงเทพมหานคร และแจ้งแก่โจทก์ร่วมว่าขายรถได้ในราคา
๖๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์ร่วมทราบจากนายปิยะผู้ซื้อรถว่าซื้อรถแทรกเตอร์
ตีนตะขาบดังกล่าวจากจำเลยในราคา ๖๘๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมจึงไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
สถานีตำรวจภูธรท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในข้อหาภัยยกเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท
ที่ได้มาจากการขายรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบของโจทก์ร่วม จำเลยให้การปฏิเสธและนำสืบต่อสู้ว่า โจทก์ร่วม
มอบหมายให้จำเลยขายรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบให้โดยตั้งราคาขายไว้ ๖๐๐,๐๐๐ บาท เงินส่วนต่าง ๘๐,๐๐๐ บาท
เป็นเงินส่วนเกินที่จำเลยมีสิทธิได้รับตามข้อตกลง

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ปัญหา
ศาลชั้นต้นพิพากษาแล้ววินิจฉัยว่าอำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี มิใช่ท้องที่ที่ความผิดเกิด พนักงานสอบสวน
สถานีตำรวจภูธรท่าม่วงทำการสอบสวนจำเลยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ส่วนศาลอุทธรณ์
ภาค ๗ วินิจฉัยว่า พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าม่วงสอบสวนคดีนี้โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่า
มูลคดีความผิดฐานภัยยกเงินได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน จึงมีอำนาจสอบสวนและโจทก์มีอำนาจฟ้อง
เห็นว่า โจทก์และโจทก์ร่วมนำสืบในทำนองว่า โจทก์ร่วมมอบหมายให้จำเลยขายรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ
ของโจทก์ร่วมมากกว่า ๖๘๐,๐๐๐ บาท แต่จำเลยอ้างว่าเจรจาตกลงขายรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบให้นายปิยะ
ในราคา ๖๐๐,๐๐๐ บาท และโอนเงินให้แก่โจทก์ร่วม ๖๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ความจริงขาย ๖๘๐,๐๐๐ บาท นั้น
แสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาที่จะภัยยกเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท ของโจทก์ร่วมมาก่อนที่จะได้รับเงินจาก
นายปิยะแล้ว การโอนเงินผ่านทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้นแตกต่างจากการส่งมอบตัวเงินสด เพราะมีธนาคาร

เป็นตัวกลางในการส่งมอบเงินสดผ่านขั้นตอนของธนาคารที่ส่งถ่ายข้อมูลด้วยความเร็วแสงโดยใช้ตัวเลขเงินในบัญชีเป็นหลักฐานยืนยันในการรับโอนเงิน ทำให้ผู้รับโอนสามารถรับเงินได้แม้อยู่ในระยะไกล ซึ่งการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ย่อมเสรีจลื่นสมบูรณ์เมื่อผู้รับโอนได้รับเครดิตยอดเงินทางบัญชีครบถ้วนแล้ว ดังนั้นเมื่อนายปิยะดำเนินการโอนเงินให้แก่จำเลยและปรากฏว่ามีเครดิตยอดเงินเข้าบัญชีของจำเลยเรียบร้อยขณะอยู่ที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และตู้เบิกถอนเงินสดอัตโนมัติเป็นเครื่องมือในการทำธุรกรรม แสดงว่าการป้อนคำสั่งให้โอนเงินจากบัญชีของนายปิยะในจังหวัดปทุมธานี ไปเข้าบัญชีของจำเลยที่กรุงเทพมหานคร เกิดขึ้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เงินอันเป็นต้นเหตุของการกระทำความผิดฐานยักยอกจึงหลุดพ้นจากความครอบครองของนายปิยะและเข้าไปอยู่ในความครอบครองของจำเลยตั้งแต่ นายปิยะสั่งโอนเงินผ่านทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขณะที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จำเลยสามารถเบิกถอนเงินจำนวนดังกล่าวจากสถานที่ใดเวลาใดนับจากที่ได้รับโอนเงินได้ทันที ดังนั้น อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำความผิดฐานยักยอกของจำเลยนอกเหนือจากจังหวัดปทุมธานีและกรุงเทพมหานครด้วย ถือเป็นกรณีความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งกระทำในอีกท้องที่หนึ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙ (๒) เมื่อสถานีตำรวจภูธรท่าม่วงเป็นสถานที่ที่โจทก์ร่วมแจ้งความให้ดำเนินคดีแก่จำเลย พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าม่วงจึงมีอำนาจสอบสวนและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง (ข) โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและมีคำสั่งให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ในปัญหาที่ยังไม่ได้วินิจฉัยจึงชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

(เสรี เพศประเสริฐ พิรศักดิ์ ไวกาลี เรวัตร์ สกุลคล้าย)

เรื่อง การแจ้งข้อหา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๕๙/๒๕๖๓

(พนักงานอัยการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โจทก์ เด็กหญิง ธ. โดยนางสาว ผ. ผู้แทนโดยชอบธรรม กับพวก ผู้ร้อง นาย ว. จำเลย)

วิธีพิจารณาคriminal การแจ้งข้อหา (ม.๑๓๔)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ บัญญัติให้พนักงานสอบสวนต้องแจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหา นั้น มีเจตนารมณ์เพียงเพื่อให้ผู้ต้องหาทราบว่าถูกสอบสวนในเรื่องใดและทราบว่าการกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิด โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งทุกข้อหา ทุกตัวบทกฎหมาย และทุกกระทงความผิดเสมอไป เดิมพนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยว่ากระทำความผิดในเวลาใดไว้ แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่าจำเลยกระทำความผิดในช่วงเวลาอื่นด้วย ก็สามารถสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำในช่วงเวลาอื่นเพิ่มเติมได้ ถือได้ว่ามีการสอบสวนในความผิดที่จำเลยกระทำในช่วงวันเวลาอื่นโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดที่จำเลยกระทำในช่วงเวลาที่มีการสอบสวนได้ความเพิ่มเติมได้

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๒๗๓, ๒๗๙, ๒๘๓ ทวิ, ๓๑๓/จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา เด็กหญิง ธ. ผู้เสียหายที่ ๓ (ผู้ร้องที่ ๑) และเด็กหญิง ก. ผู้เสียหายที่ ๔ (ผู้ร้องที่ ๒) โดยนางสาว ผ. ผู้เสียหายที่ ๑ ในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ตามลำดับพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันกระทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องทั้งสอง จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๓ วรรคสาม, ๒๗๙ วรรคสอง (เดิม), ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง (เดิม), ๓๑๓ วรรคสาม (เดิม) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยใช้กำลังประทุษร้าย ฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี และฐานพาเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเพื่อการอนาจาร เป็นการกระทำความผิดเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ รวมเจ็ดกระทง จำคุกกระทงละ ๘ ปี รวมจำคุก ๕๖ ปี ฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร รวมเจ็ดกระทง จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวมจำคุก ๔๒ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วให้จำคุก ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) และให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องที่ ๑ เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องที่ ๒ เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยไม่ได้เถียงกันในชั้นนี้ฟังได้เป็นที่ยุติว่า ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ เป็นสามีภริยา มีบุตรด้วยกัน ๓ คน คือ เด็กหญิง ธ. ผู้เสียหายที่ ๓ ขณะเกิดเหตุอายุ ๙ ปีเศษ เด็กหญิง ก. ผู้เสียหายที่ ๔ ขณะเกิดเหตุอายุ ๕ ปีเศษ และเด็กชาย ร. จำเลยและนางสาว ญ. เป็นสามีภริยา มีบุตรด้วยกัน ๓ คน ขณะเกิดเหตุผู้เสียหายทั้งสี่พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้านเลขที่ ๑๒๖ ซึ่งเป็นบ้านของนาย ผ. และนาง อ. บิดามารดาของผู้เสียหายที่ ๒ และนางสาว ญ. นอกจากนี้ยังมีนางสาว ส. ผู้พิการ กับนางสาว ม. อาศัยอยู่ในบ้านหลังดังกล่าวด้วย เดิมจำเลยและนางสาว ญ. ก็พักอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๒๖ แต่ต่อมานาย ผ. ยกบ้านเลขที่ ๑๒๖/๑ และปล่อยให้จำเลยและนางสาว ญ. จำเลยและนางสาว ญ. จึงย้ายออกไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๒๖/๑ จนปัจจุบัน เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ พาผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรกุยบุรีให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม กระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี และโดยปราศจากเหตุอันสมควร พราบดีกอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อการอนาจาร พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ไปตรวจร่างกายที่โรงพยาบาล ป. ชั้นสอบสวน ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ให้การตามบันทึกคำให้การ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยได้ ชั้นสอบสวนจำเลยให้การปฏิเสธ ร้อยตำรวจเอก บ. พนักงานสอบสวนไปตรวจที่เกิดเหตุ จัดทำบันทึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีอาญา แผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุ ภาพถ่ายที่เกิดเหตุคดีอาญา และให้ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ซ้ำภาพถ่ายจำเลย

คดีนี้มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกเป็นปัญหาข้อกฎหมายว่า ตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาแก่จำเลยเพียงว่า เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ต่อเนื่องกัน จำเลยกระทำความผิดข้อหากระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี โดยเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม กระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี และพราบดีกอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยว่า เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ และระหว่างวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ จำเลยกระทำความผิดในวันเวลาตามฟ้อง ข้อ ๑.๑, ๑.๒, ๑.๙ และ ๑.๑๐ ทำให้จำเลยไม่เข้าใจข้อหาและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดที่ถูกกล่าวหาในช่วงเวลาดังกล่าว การสอบสวนไม่ชอบ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดตามฟ้อง ข้อ ๑.๑, ๑.๒, ๑.๙ และ ๑.๑๐ หรือไม่ เห็นว่า ที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ บัญญัติบังคับให้พนักงานสอบสวนต้องแจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาเท่านั้น มีเจตนารมณ์เพียงเพื่อให้ผู้ต้องหาทราบว่าจะถูกสอบสวนในเรื่องใด และทราบว่าการกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิด โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งทุกข้อหา ทุกตัวบทกฎหมาย ทุกมาตรา และทุกกระทงความผิดเสมอไป ดังนั้น แม้เดิมพนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยว่ากระทำความผิดในช่วงเวลาใดไว้ แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่าจำเลยกระทำความผิดในช่วงเวลาอื่นด้วย ก็สามารถทำการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำในช่วงเวลาอื่นได้ คดีนี้เมื่อข้อเท็จจริงจากการสอบสวนได้ความเพิ่มเติมว่า

จำเลยกระทำความผิดในช่วงวันเวลาอื่นที่ใกล้เคียงกับการกระทำความผิดที่ได้แจ้งข้อหาไว้เดิม ย่อมถือได้ว่า มีการสอบสวนในความผิดที่จำเลยกระทำในช่วงวันเวลาอื่นโดยชอบแล้ว ประกอบกับชั้นสอบสวนจำเลยให้การ ปฏิเสธโดยไม่มีรายละเอียดแห่งการปฏิเสธ และเพิ่งมาอ้างว่าจำเลยไม่เข้าใจข้อหาและพฤติการณ์ในการกระทำ ความผิด ทำให้ไม่สามารถให้การและนำพยานหลักฐานมาต่อสู้คดีได้ถูกต้องหลังจากที่ศาลล่างทั้งสองมี คำพิพากษาแล้ว กรณีไม่น่าเชื่อว่าจำเลยไม่เข้าใจข้อหาและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดที่จำเลยกระทำในช่วงเวลาที่มีการสอบสวนได้ความเพิ่มเติมได้ ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการต่อไปว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษา ศาลล่างทั้งสองหรือไม่ เห็นว่า การกระทำผิดฐานกระทำชำเราโดยปกติเป็นเรื่องที่รู้เห็นกันเฉพาะผู้กระทำและ ผู้ถูกกระทำเท่านั้น เป็นการยากที่หาผู้รู้เห็นเหตุการณ์โดยตรง จึงต้องอาศัยคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ผู้ถูกกระทำเป็นสำคัญ โดยใช้ผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์มาพิจารณาประกอบ ขณะเกิดเหตุ ผู้เสียหายที่ ๓ อายุ ๙ ปีเศษ ผู้เสียหายที่ ๔ อายุ ๕ ปีเศษ ขณะที่มาเบิกความผู้เสียหายอายุ ๑๑ ปีเศษ ผู้เสียหายที่ ๔ อายุ ๗ ปีเศษ แม้ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้ให้การและเบิกความระบุถึงวันเวลาที่เกิดเหตุ อย่างชัดเจน แต่ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ เบิกความถึงช่วงเวลาที่เกิดเหตุว่า ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ถูกจำเลย พาไปกระทำชำเราในช่วงวันเวลาใดบ้าง โดยผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ เบิกความถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเริ่มตั้งแต่ ถูกจำเลยพาไปกระทำชำเราครั้งแรกและครั้งต่อมาเป็นลำดับขั้นตอนสมกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ยังเป็นเด็กวัยเยาว์ การถูกกระทำชำเราเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ มีมลทินติดตัวไป ตลอดชีวิตและทำให้บุคคลในครอบครัวได้รับความอับอาย ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ให้การเช่นนี้มาตั้งแต่ ในชั้นสอบสวน ต่อหน้าพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นมารดา โดยมีการใช้ตุ๊กตาเป็นอุปกรณ์ประกอบการซักถามด้วย ที่ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้ระบุรายละเอียด ของวันและเวลาที่เกิดเหตุอย่างชัดเจนอาจเป็นเพราะผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ เป็นเด็ก การที่ไปให้การชั้นสอบสวน และมาเบิกความในชั้นพิจารณาหลังจากเกิดเหตุแล้วหลายเดือนอาจทำให้หลงลืมรายละเอียดไปบ้าง และที่ผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้ใดฟังหลังเกิดเหตุแต่ละครั้งนั้น ผู้เสียหายที่ ๓ ให้การในชั้นสอบสวนว่า เพราะกลัวจำเลยจะไม่พาไปเที่ยว ส่วนผู้เสียหายที่ ๔ เบิกความตอบทนายจำเลย ถามค้านว่า เพราะกลัวจำเลย นอกจากนี้ โจทก์ยังมีพยานตรวจโทเทอญ บ. พนักงานสอบสวนเป็นพยานเบิกความว่า พยานเป็นผู้สอบปากคำผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ร่วมกับพนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และผู้ปกครอง ของผู้ร้องทั้งสอง ชั้นสอบสวนผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ให้การตามบันทึกคำให้การ โดยมีการบันทึกภาพ และเสียงไว้ในแผ่นซีดีบันทึกภาพและเสียง พยานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติกรตามหน้าที่ และขณะที่พยาน เข้าเบิกความ ทนายจำเลยไม่ได้ถามค้านให้เห็นว่าการสอบคำให้การผู้เสียหายที่ ๓ และที่ ๔ ทำโดยไม่ชอบอย่างไร ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าพยานหลักฐานโจทก์มีน้ำหนักฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิด ดังที่โจทก์ฟ้องและพิพากษาลงโทษจำเลยมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓/๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความใหม่แทน แต่กฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงให้ใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓

พิพากษายืน

(ชลิศร์ สวัสดิ์ทิทัต นวลทิพย์ ฉัตรชัยสกุล ทรงพล สงวนพงษ์)

คอรัปชั่น
คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัย
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๓๘๙/๒๕๖๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรแมริม จังหวัดเชียงใหม่
เกี่ยวกับเอกสารการสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สถานีตำรวจภูธรแมริม จังหวัดเชียงใหม่

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึง สถานีตำรวจภูธรแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำให้การของแพทย์ในสำนวนคดีเลขที่..... ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ให้เหตุผลประกอบการขอเอกสารดังกล่าวว่า ผู้อุทธรณ์เป็นจำเลย ในคดีเลขที่..... หลักฐาน และคำให้การของพยานดังกล่าวถือเป็นพยานสำคัญที่มีความเป็นกลางอย่างสำคัญ และมีความน่าเชื่อถืออย่างยิ่ง ที่จะสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาคดี วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นข้อสำคัญได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง เที่ยงธรรม ยุติธรรม

สถานีตำรวจภูธรแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๐(ชม).๔(๑๗.๔๓)/๑๖๒๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึง ผู้อุทธรณ์ แจ้งว่า คำให้การของแพทย์ที่ได้ให้ความเห็นทางการแพทย์ในการรักษา ผู้ได้รับบาดเจ็บในสำนวนการสอบสวนคดีอาญาดังกล่าวเป็นเอกสารรายงานทางการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔, ๑๕ (๒) (๕) จึงมีความเห็นมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสถานีตำรวจภูธรแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และเอกสาร

ที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอให้จริงจังสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นจำเลยในคดีเลขที่..... ซึ่งหลักฐานและคำให้การของพยานดังกล่าวถือเป็นพยานหลักฐานที่มีความเป็นกลางอย่างสำคัญ และมีความน่าเชื่อถืออย่างยิ่งที่จะสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาคดี วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นข้อสำคัญได้อย่างชัดเจน ถูกต้องเที่ยงธรรม ยุติธรรม แต่สถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าคำให้การของแพทย์ที่ได้ให้ความเห็นทางการแพทย์ในการรักษาผู้ได้รับบาดเจ็บในสำนวนการสอบสวนคดีอาญาดังกล่าว เป็นเอกสารรายงานทางการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔, ๑๕(๒) (๕) จึงไม่สามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๐(ชม).๔ (๑๗.๔๓)/๒๓๗๓/๓ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ซึ่งแจ้งเหตุผลในการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ สรุปได้ความว่า คำให้การของแพทย์ที่ได้ให้ความเห็นทางการแพทย์ในการรักษาบาดแผลของผู้เสียหายในคดี ซึ่งปรากฏรายละเอียดตามความเห็นทางการแพทย์เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ในการเปิดเผยข้อมูลจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจมีการใช้ข้อมูลที่เปิดเผยไปในทางมิชอบด้วยกฎหมาย อาทิ การข่มขู่พยานในคดีได้ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ จึงมีความเห็นมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อุทธรณ์ นอกจากนี้ สถานีตำรวจภูธรแม่ริมได้ชี้แจงว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทางพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการจัดส่งเอกสารต้นฉบับประกอบในสำนวนการสอบสวน พร้อมความเห็นทางคดีไปยังสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพิจารณาดำเนินการขั้นตอนของกฎหมาย ซึ่งเอกสารที่สถานีตำรวจภูธรแม่ริมเก็บรักษาไว้เป็นเพียงสำเนาเอกสาร และหากต้องการข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สามารถที่จะไปคัดสำเนาได้จากสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่หรือศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้อีกช่องทางหนึ่ง นอกจากนี้ สถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๐(ชม).๔(๑๗.๔๓)/๒๔๗๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งแจ้งเหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ (เพิ่มเติม) สรุปได้ความว่า คำให้การของแพทย์ในสำนวนคดีเลขที่..... เป็นเอกสารที่พนักงานอัยการจะนำไปใช้ในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดความเห็นในการสั่งคดีประกอบการดำเนินการในชั้นพิจารณาคดีชั้นศาล เนื่องจากคดีดังกล่าวพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรแม่ริมได้สรุปสำนวนการสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องนาย ก. ผู้ต้องหา ไปยังอัยการจังหวัดเชียงใหม่เรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือสถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ ดช ๐๐๒๐(ชม).๔(๑๗.๔๓)/๔๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น อำนาจให้คัดสำเนาสำนวนการสอบสวนจึงอยู่ในอำนาจของพนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ วรรคท้าย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ คำให้การของแพทย์ในสำนวนคดีเลขที่..... เมื่อขอให้จริงจังปรากฏตามคำชี้แจงของสถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ว่า คำให้การแพทย์ที่ได้ให้ความเห็นทางการแพทย์ในการรักษาบาดแผลของผู้เสียหายในสำนวนคดีอาญา..... เป็นเอกสารที่

พนักงานอัยการจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อมีความเห็นในการสั่งคดีที่ได้รับจากพนักงานสอบสวน เนื่องจากคดีดังกล่าวพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรแม่ริมได้สรุปสำนวนการสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง นาย ก. ผู้ต้องหา ไปยังอัยการจังหวัดเชียงใหม่เรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือสถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ ตช ๐๐๒๐(ชม).๔(๑๓.๔๓)/๔๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ สถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ชี้แจงว่า ได้มีการแนะนำให้ผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้ถูกกล่าวหาและเป็นผู้มีส่วนได้เสียขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจากสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่โดยตรงต่อไปด้วยแล้ว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่า การที่สถานีตำรวจภูธรแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงชอบแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

พลเอก กฤษณะ บวรรัตนารักษ์

หัวหน้าคณะที่ ๓

พลตำรวจตรี ประสิทธิ์ เถลิ้มวุฒิกัดดี

กรรมการ

นายพีระศักดิ์ ศรีรุ่งสุขจินดา

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณภา ทิระสังชะ

กรรมการ

นายชนกฤต วรรณัชชากุล

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๔๐๕/๒๕๖๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
เกี่ยวกับคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำให้การของผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

สถานีตำรวจภูธรปากเกร็ดมีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๖.๔๕(ส)/๔๒๐๘ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดีอาญาทุกคดีที่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องกับคดีที่กล่าวหาเข้าลักษณะเป็นเอกสารลับของทางราชการ หากเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพได้ และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ บัญญัติว่า นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้ (๖) ตรวจสอบหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน จึงถือได้ว่าคำให้การของตนเองกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยจนกว่าคดีนั้นจะได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ฉะนั้น คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของผู้อุทธรณ์เป็นไปตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ดดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือคำขอข้อมูลข่าวสาร ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำให้การของผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ แต่สถานีตำรวจภูธรปากเกร็ดปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดีอาญาทุกคดี

ที่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องกับคดีที่กล่าวหาเข้าลักษณะเป็นเอกสารลับของทางราชการ หากเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพได้ และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ บัญญัติว่า นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้ (๖) ตรวจสอบหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน จึงถือได้ว่าคำให้การของตนเองกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยจนกว่าคดีนั้นจะได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ฉะนั้น คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของผู้อุทธรณ์เป็นไปตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ดดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สถานีตำรวจภูธรปากเกร็ดมีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๖.๔๕(ส)/๖๙๔๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ ถึง คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาเพื่อประกอบการพิจารณา โดยไม่ได้จัดทำคำชี้แจงเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ คำให้การของผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ โดยเป็นคำให้การของผู้อุทธรณ์ที่ให้ไว้ต่อสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับกรณีนี้ จึงสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เปิดเผยคำให้การของผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทจิรา เอี่ยมมยุรา	หัวหน้าคณะที่ ๔
นายณที ทับมณี	กรรมการ
พลตำรวจโท วราวุธ ทวีชัยการ	กรรมการ
นายมานะ วีระอาชากุล	กรรมการ
นายนิรวัชช์ ปุณณกันต์	กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

คอลัมน์ “คำชี้ขาดความเห็นแย้ง”

รวบรวมโดย ฝ่ายตรวจสอบสำนวนคดีฎีกา ส่วนตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกา สำนักงานกฎหมายและคดี

ความผิดฐาน ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสามในคดีนี้และพวกอีกสองคนที่ยังไม่ได้ตัวมาดำเนินคดี ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ตล่อลวงหมายเลขโทรศัพท์ของประชาชนทั่วไป เมื่อพบหมายเลขโทรศัพท์หมายเลขใดก็จะหลอกหลวง โดยการแสดงความเท็จโดยแสดงตนเป็นคนอื่นโดยไม่เลือกว่าประชาชนทั่วไปดังกล่าวจะเป็นผู้ใด ต่อมาเมื่อวันและเวลาดังกล่าว พวกของจำเลยล่อลวงหมายเลขโทรศัพท์ของนาง ก. ผู้เสียหาย และได้ร่วมกันหลอกหลวงผู้เสียหายด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ผู้เสียหาย โดยแสดงตนเป็นคนอื่นโทรศัพท์มาบอกกับผู้เสียหายว่าพวกของจำเลยทั้งสามเป็นเจ้าของงานตำรวจ ตรวจสอบพบว่าผู้เสียหายเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะต้องมีความผิด เงินในบัญชีจะต้องถูกยึดหรืออายัดทั้งหมด ให้ผู้เสียหายโอนเงินไปยังบัญชีอื่นที่ให้ไปเปิดใหม่ จะช่วยมิให้เงินหายจากบัญชีเงินฝาก แล้วเบิกถอนเงินจากบัญชีธนาคารอื่นนำมาฝากรวมกันในบัญชีธนาคารที่เปิดขึ้นใหม่ แล้วหลอกถามข้อมูลส่วนตัวของผู้เสียหาย ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้วจำเลยทั้งสามกับพวกไม่ได้เป็นเจ้าของงานตำรวจ และผู้เสียหายไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอันจะต้องมีความผิด การกระทำของจำเลยทั้งสามและพวกเป็นเพียงกลอุบายในการหลอกหลวงผู้เสียหายและประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้ทรัพย์สินจากผู้เสียหายและประชาชนทั่วไปเท่านั้น โดยการหลอกหลวงดังกล่าวทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อดำเนินการตามที่จำเลยบอก โดยแจ้งชื่อ นามสกุล ที่อยู่ เลขที่บัตรประชาชน เลขที่บัญชีธนาคาร และแจ้งรหัสการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้เสียหาย ตลอดจนนำเงินของผู้เสียหายเข้าฝากในบัญชีเงินฝากของจำเลยทั้งสามกับพวกตามที่จำเลยทั้งสามกับพวกหลอกให้ผู้เสียหายไปเปิดใหม่ แล้วนำเงินที่เบิกถอนจากธนาคารอื่นฝากเงินเข้าบัญชี รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้จำเลยทั้งสามและพวกได้เงินจำนวนดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตนโดยทุจริต

ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๓๔๑, ๓๔๒ และให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืนเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา จำเลยที่ ๑ หลบหนี ศาลออกหมายจับและจำหน่ายคดีในส่วนจำเลยที่ ๑ ออกจากสารบบความชั่วคราว

โจทก์นำสืบว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ มีคนร้ายเป็นชายโทรศัพท์เข้าไปที่โทรศัพท์บ้านของผู้เสียหาย อ้างว่าตนเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจยศร้อยตำรวจโทและบอกว่า

ผู้เสียหายมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีหลักฐานทั้งสมุดเงินฝากและบัตรเอทีเอ็ม และจะตรวจสอบบัญชีธนาคารของผู้เสียหาย ผู้เสียหายจึงให้ข้อมูลบัญชีเงินฝากธนาคารแก่คนร้าย หลังจากนั้นคนร้ายบอกว่าจะส่งรหัสมาทางโทรศัพท์ของผู้เสียหายเพื่อทำการตรวจสอบบัญชีเงินฝาก แต่ผู้เสียหายมีอายุมากแล้วทำไม่เป็น คนร้ายจึงบอกผู้เสียหายให้ไปหาผู้หญิงที่ไว้วางใจให้ช่วยเปิดดูข้อมูลให้ ผู้เสียหายจึงไปหานางสาว พ. ซึ่งอยู่ข้างบ้านให้ช่วยดูข้อความและยื่นโทรศัพท์ให้นางสาว พ. ติดต่อกับคนร้าย ต่อมาคนร้ายได้โทรศัพท์ไปสอบถามผู้เสียหายเกี่ยวกับรหัสต่าง ๆ ผู้เสียหายจึงบอกรหัสแก่คนร้าย หลังจากนั้นคนร้ายได้สอบถามยอดเงินในแต่ละบัญชีของผู้เสียหาย และบอกให้ผู้เสียหายดำเนินการถอนเงินออกจากบัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ทั้งสองบัญชี รวมเป็นเงินจำนวน ๓๑๐,๐๐๐ บาท แล้วคนร้ายบอกให้ผู้เสียหายนำเงิน ๓๑๐,๐๐๐ บาท ไปเปิดบัญชีเงินฝากใหม่อีกหนึ่งบัญชีที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) โดยคนร้ายอ้างว่าจะเป็นธนาคารที่เจ้าพนักงานตำรวจจะทำการตรวจสอบเงิน เมื่อผู้เสียหายนำเงินไปฝากที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) แล้ว ทางธนาคารจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการทางบัญชี เช่น รหัสทำธุรกรรมทางการเงินทางอินเทอร์เน็ต (รหัส OTP) รหัสเอทีเอ็ม หมายเลขหน้าบัตรเอทีเอ็ม แก่ผู้เสียหาย และคนร้ายได้โทรศัพท์หลอกขอข้อมูลดังกล่าว ต่อมาผู้เสียหายไปตรวจสอบที่ธนาคารพบว่าเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวที่เพิ่งเปิดใหม่ถูกถอนไป ผู้เสียหายจึงไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนพบว่าวันเกิดเหตุได้มีการโอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้เสียหาย บัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ไปยังบัญชีเงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลยที่ ๓ จำนวน ๔ ครั้ง ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งต่อมามีคนร้ายไปโอนเงินและถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากดังกล่าวของจำเลยที่ ๓ ไปจนหมด และจากการตรวจสอบที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในวันเดียวกันนั้น ได้มีการโอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าว จำนวน ๖ ครั้ง ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปยังบัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลยที่ ๑ และต่อมาในวันเดียวกันจำเลยที่ ๑ ได้เบิกเงินสดออกจากบัญชีดังกล่าวจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และนำเงินสดจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวฝากเข้าบัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลยที่ ๒

จำเลยที่ ๒ นำสืบว่า ในวันเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ นำเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ เพื่อชำระค่าพลอยที่จำเลยที่ ๑ ชื้อไปจากจำเลยที่ ๒

จำเลยที่ ๓ ให้การตั้งแต่ครั้งถูกสอบสวนเป็นพยานเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ว่า เปิดบัญชีเงินฝากดังกล่าวเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ พร้อมกับบัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เนื่องจากไม่มีเงินใช้ จึงติดต่อกับนาย บ. ซึ่งรู้จักกันตอนไปเรียนการอาชีพ ที่ศูนย์ฝึกอาชีพก่อนหน้านั้นประมาณ ๓ - ๔ ปี ให้หาที่กู้ยืมเงิน นาย บ. บอกว่ามี แต่ต้องเปิดบัญชีธนาคาร จำเลยที่ ๓ จึงเปิดบัญชีธนาคารด้วยเงินของจำเลยที่ ๓ เอง แล้วมอบสมุดบัญชีเงินฝากพร้อมบัตรเอทีเอ็มให้นาย บ. วันรุ่งขึ้นนาย บ. นำเงินมาให้ ๔,๐๐๐ บาท โดยก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ จำเลยที่ ๓ เคยเปิดบัญชีธนาคารแล้วมอบสมุดบัญชีเงินฝากพร้อมบัตรเอทีเอ็มให้นาย บ. มาแล้ว ๒ บัญชี คือ บัญชีธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) แลกกับการที่นาย บ. ให้กู้ยืมเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท เช่นกัน โดยจำเลยที่ ๓ มีบัญชีเงินฝากที่ใช้เองสำหรับเก็บออมเงินและรับเงินเดือนอีกบัญชีที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ศาลชั้นต้น วินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๒ นำสืบว่าในวันเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ นำเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ผากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ เพื่อชำระค่าพลอยที่จำเลยที่ ๑ ซื้อไปจากจำเลยที่ ๒ นั้น เห็นว่า หากจำเลยที่ ๑ จะชำระหนี้ดังกล่าวให้จำเลยที่ ๒ จริง ย่อมสามารถโอนเงินจากบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๑ ไปยังบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ ได้ดังเช่นที่จำเลยที่ ๑ เคยถอนเงินโดยการโอน ไม่มีสมุดคู่ฝากมาแล้ว เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามรายการทางบัญชีของจำเลยที่ ๑ ทำยเอกสารหมายเลข ๑๓ ไม่มีข้อความจำเป็นใดที่จำเลยที่ ๑ ต้องเดินทางไปธนาคารเพื่อถอนเงินจากบัญชีของตนและนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ ให้เป็นการยุ่งยากและหลายขั้นตอน แต่การกระทำดังกล่าวของจำเลยที่ ๑ นั้น เชื่อว่าทำเพื่อเป็นการปกปิดเส้นทางการเงินไม่ให้เห็นสามารถตรวจสอบได้ว่าเงินในบัญชีของจำเลยที่ ๑ โอนไปยังบัญชีใด อีกทั้งการค้าขายอัญมณีของจำเลยที่ ๒ นั้น จำเลยที่ ๒ นำสืบทำนองว่าจำเลยที่ ๒ ไม่เคยรู้จักกับจำเลยที่ ๑ มาก่อน จำเลยที่ ๑ มาซื้อพลอยจากจำเลยที่ ๒ ในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๓ ชิ้น ราคา ๓๐๓,๕๐๐ บาท ตามใบส่งของหมายเลข ๑๒๒ โดยเป็นการขายเชื่อเป็นระยะเวลา ๒ เดือน แต่จำเลยที่ ๒ กลับตอบคำถามค้านใจทักว่า ในการให้เครดิตนั้นจะให้เครดิตกับผู้ที่ซื้อเป็นเงินมากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่หากเป็นผู้ซื้อรายใหม่จะให้ชำระเป็นเงินสดบางส่วนก่อน ในการซื้อขายครั้งนี้ระหว่าง จำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๑ เป็นการซื้อขายครั้งแรก แต่จำเลยที่ ๒ ยอมให้เครดิต เนื่องจากคนรู้จักกันแนะนำมา และจำเลยที่ ๑ ให้เพียงเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเท่านั้น ไม่ได้ให้ข้อมูลในการติดต่อทางอื่นอีก เห็นว่า เป็นคำเบิกความที่ขัดกัน อีกทั้งยังขัดกับการดำเนินการทางการค้าโดยทั่วไปในการขายพลอยที่มีมูลค่าสูงถึง ๓๐๓,๕๐๐ บาท ให้กับคนที่ไม่เคยค้าขายกันมาก่อน แต่ไม่ปรากฏว่าจะมีหลักประกันใดที่นำเชื่อถือว่าจำเลยที่ ๑ จะนำเงินมาชำระภายหลัง คงมีแต่เพียงเบอร์โทรศัพท์ที่จำเลยที่ ๑ ให้ไว้เท่านั้น แม้จำเลยที่ ๒ จะนำสืบว่าจำเลยที่ ๑ เป็นบุคคลที่คนรู้จักแนะนำมาก็ไม่มีรายละเอียดว่าบุคคลดังกล่าวเป็นใคร มีความสัมพันธ์ใดกับจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ ถึงเชื่อใจจำเลยที่ ๑ โดยยอมให้เอาพลอยไปก่อน ประกอบกับหลักฐานการซื้อขายพลอยที่จำเลยที่ ๒ อ้างนั้นก็ไม่ปรากฏเลขที่ของเอกสารในเอกสารดังกล่าว แต่ในสำเนาแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มหมายเลข ๔๐ ที่จำเลยที่ ๒ อ้างส่งศาล กลับปรากฏในรายการใบกำกับภาษีว่าใบแจ้งหนี้ เลขที่ ๒๐๑๔-๐๓๐๒ ซึ่งตรงกับรายการภาษีขาย วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ช่องใบกำกับภาษีในช่องย่อย เล่มที่/เลขที่ ๒๐๑๔-๐๓๐๒ ในการยื่นชำระภาษีเพิ่มเติมกรณีล่าช้าในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ เชื่อว่าหลักฐานการซื้อขายพลอยดังกล่าว เป็นเอกสารที่จำเลยที่ ๒ ทำขึ้นภายหลังเพื่อปกปิดความผิดของตนเอง พยานหลักฐานจำเลยที่ ๒ ไม่มีน้ำหนักพอจะหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ คดีจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๒ ได้ร่วมกันกระทำความผิดฉ้อโกงผู้เสียหายตามฟ้อง

ในส่วนของจำเลยที่ ๓ นั้น พยานโจทก์ปากพันตำรวจตรี ก. ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศูนย์ปราบปราม การฉ้อโกงประชาชนผ่านระบบโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เบิกความได้ความทำนองว่า แผนการก่ออาชญากรรมของแก๊งคอลเซ็นเตอร์นั้น จะประกอบด้วยกลุ่มคนร้ายหลายกลุ่มแบ่งหน้าที่กันทำ โดยกลุ่มแรกจะเป็นกลุ่มคอลเซ็นเตอร์หรือกลุ่มโทรหลอก กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง ซึ่งเป็นกลุ่มที่คนร้ายจ้างคนไทยหรือคนที่อยู่ในประเทศไทยทำการเปิดบัญชีธนาคารและทำบัตรเครดิตที่เอ็ม เพื่อนำไปใช้ในการ กระทำความผิด โดยจะได้ค่าจ้างตั้งแต่ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท ซึ่งบัญชีเงินฝากธนาคารหรือบัตรเครดิตที่เอ็มที่คนร้าย จ้างให้ไปเปิดนั้นจะใช้เพื่อรับโอนเงินจากผู้เสียหาย ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้เจ้าสมกับทางนำสืบของจำเลยที่ ๓ ว่า

ตนไปเปิดบัญชีเงินฝากและทำบัตรเอทีเอ็มตามที่นาย บ. สั่งให้ทำ เพราะจำเลยที่ ๓ ต้องการกู้ยืมเงินจากนาย บ. และจำเลยที่ ๓ ได้มอบสมุดบัญชีเงินฝากและบัตรเอทีเอ็มให้กับนาย บ. ไป โดยจำเลยที่ ๓ ไม่ได้ร่วมกระทำ ความผิดในคดีนี้ ดังนั้น การที่โจทก์นำสืบว่ามีเงินจากบัญชีฝากของผู้เสียหายโอนเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๓ จึงยังไม่อาจฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำ ความผิดตามฟ้องหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่ง ความสงสัยให้แก่จำเลยที่ ๓ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๓/๑ วรรคสอง

พิพากษาว่า จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ วรรคสอง ประกอบ มาตรา ๘๓, ๓๔๒ วรรคแรก (๒) จำคุก ๖ ปี กับให้จำเลยที่ ๒ คืนเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ แต่ให้ชั่งจำเลยที่ ๓ ไว้ระหว่างอุทธรณ์แต่วันแต่มีประกัน

โจทก์และจำเลยที่ ๒ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ วินิจฉัยว่า สำหรับจำเลยที่ ๒ ทางพิจารณาได้ความว่าเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากที่จำเลยที่ ๑ นำเงินที่ถอนจากบัญชีเงินฝากที่คนร้ายโอนจากบัญชีเงินฝากที่จำเลยที่ ๑ นำเงินที่ถอนจากบัญชีเงินฝาก ที่คนร้ายโอนจากบัญชีของผู้เสียหาย จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท มาฝากเข้าบัญชี นอกจากนี้ไม่ปรากฏหลักฐาน ความเกี่ยวพันเชื่อมโยงถึงกันระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ หรือจำเลยที่ ๒ กับคนร้ายในกลุ่มคนอื่น ๆ อีก

แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ฝากเงินที่ถอนจากบัญชีของตนที่โอนมาจากบัญชีของผู้เสียหายเข้าบัญชีของ จำเลยที่ ๒ ในประเทศไทยโดยวิธีเขียนใบนำฝากที่เคาน์เตอร์ธนาคาร อันเป็นวิธีที่แตกต่างออกไปจากพฤติกรรม ของคนร้ายตามรายงานของพันตำรวจตรี ก. ซึ่งการนำเงินฝากเช่นนี้ไม่สามารถปิดเส้นทางทางการเงินได้ว่า สิ้นสุดท้ายแล้วเงินไปอยู่ที่ผู้ใด และพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถสืบสวนและติดตามสืบสาวมาถึงจำเลยที่ ๒ ได้โดยไม่ยาก เช่นเดียวกับการโอนเงินจากบัญชีหนึ่งเข้าอีกบัญชีหนึ่งทางอินเทอร์เน็ตแบงกิ้ง ซึ่งสามารถสืบสาว ได้ว่าบัญชีต้นทางที่โอนและบัญชีปลายทางที่รับโอนเป็นบัญชีเงินฝากของผู้ใด สำหรับจำเลยที่ ๒ เมื่อมีการ ฝากเงินเข้าบัญชีในวันเกิดเหตุแล้ว จำเลยที่ ๒ ก็มีได้ถ่ายโอนเงินจากบัญชีไปทันทีในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ และปรากฏตามสำเนารายการเดินบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๒ เอกสารหมายเลข จ.๑๔ ว่าหลังจากวันเกิดเหตุแล้ว ยังคงมีการนำเงินฝากเข้าบัญชีดังกล่าวอีกหลายครั้งจนถึงหลักสองล้านบาทเศษ โดยไม่ปรากฏรายการถอนหรือ โอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวแต่อย่างใด จนถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยทางนำสืบของโจทก์ก็ไม่ปรากฏ พยานหลักฐานว่าในเวลาใกล้เคียงไม่ว่าจะก่อนหรือหลังเกิดเหตุจำเลยที่ ๒ ได้ติดต่อกับจำเลยที่ ๑ หรือบุคคล ใดที่จะสนับสนุนให้เห็นว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมวางแผนหรือกระทำการฉ้อโกงกับคนร้าย พันตำรวจตรี ก. และ ร้อยตำรวจเอก อ. พนักงานสอบสวน ต่างก็เบิกความว่าไม่ได้ตรวจสอบโทรศัพท์เคลื่อนที่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และสมุดบัญชี ของจำเลยที่ ๑ ที่ตรวจยึดมาเป็นของกลางว่าเชื่อมโยงไปยังบุคคลใดบ้างและเกี่ยวข้องกับ จำเลยที่ ๒ อีกหรือไม่ อย่างไร

ที่จำเลยที่ ๒ นำสืบมาว่าเงินที่จำเลยที่ ๑ ฝากเข้าบัญชีให้จำเลยที่ ๒ เป็นการชำระราคาพลอยจะมี ข้อให้ น่าสงสัยอยู่บ้าง เพราะจำเลยที่ ๑ ไม่เคยซื้อขายพลอยกับจำเลยที่ ๒ มาก่อน แต่จำเลยที่ ๒ กลับขายพลอย ให้จำเลยที่ ๑ ไปจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ โดยไม่มีการวางเงินมัดจำ และให้เครดิตชำระเงินถึงสองเดือนเศษ เพียงแต่ให้จำเลยที่ ๑ ลงชื่อไว้ในใบส่งของและมีหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๑ เท่านั้น โดยจำเลยที่ ๒ อ้างว่า ให้ความเชื่อถือกับคำรับรองของคนที่แนะนำจำเลยที่ ๑ มาเป็นลูกค้า โดยจำเลยที่ ๒ มิได้นำบุคคลที่แนะนำมา

เบิกความหรือระบุชื่อให้ทราบว่าคุณคนที่แนะนำเป็นใคร ดังที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยก็เป็นเพียงข้อบกพร่องเล็กน้อย หากถึงกับทำให้ข้อกล่าวอ้างของจำเลยที่ ๒ ขาดเหตุผลจนไม่อาจรับฟังได้เสียทีเดียว เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมา ยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงให้รับฟังโดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยที่ ๒ เป็นคนร้ายที่ร่วมกระทำความผิดตามฟ้อง เห็นควรยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๓/๑ วรรคสอง อุทธรณ์ของจำเลยที่ ๒ ฟังขึ้น

สำหรับจำเลยที่ ๓ ตามรายงานการสืบสวนของพันตำรวจตรี ก. ระบุว่าในวันเดียวกันมีผู้นำบัตรเอทีเอ็มไปเบิกถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๓ ตามตู้เอทีเอ็มในจังหวัดชลบุรี จำนวน ๔ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๑๐๐,๕๐๐ บาท โดยบุคคลที่ไปเบิกถอนเงินดังกล่าวปรากฏภาพจากกล้องวงจรปิด แต่พันตำรวจตรี ก. ไม่ยืนยันว่าเป็นจำเลยที่ ๓ เห็นว่า การเปิดบัญชีเงินฝากแล้วมอบสมุดบัญชีเงินฝากพร้อมบัตรเอทีเอ็มให้นาย บ. ไม่ปรากฏว่ามี การตกลงเรื่องดอกเบี้ยหรือกำหนดการชำระคืน ก่อนเปิดบัญชีครั้งนี้จำเลยที่ ๓ ก็เคยกระทำความผิดหนึ่งครั้งโดยที่ยังไม่ได้ชำระเงินคืน จึงมีลักษณะเป็นการเปิดบัญชีเงินฝากและมอบบัตรเอทีเอ็มให้บุคคลอื่น แลกกับเงินค่าตอบแทนที่จะได้รับจากการกระทำดังกล่าว อันมีลักษณะเป็นการไม่สมควรและไม่ตระหนักว่าบัญชีเงินฝากและบัตรเอทีเอ็มของตนจะถูกนำไปใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางที่มิชอบได้ อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่านอกจากนี้แล้วจำเลยที่ ๓ ได้กระทำการอย่างใดอีกที่สื่อให้เห็นว่าเป็นผู้ร่วมขบวนการกับคนร้าย คงฟังได้เพียงว่าจำเลยที่ ๓ กระทำการดังกล่าวไปเพียงหวังค่าตอบแทนโดยไร้จิตสำนึกและขาดความรับผิดชอบอันเป็นเป้าหมายของคนร้ายกลุ่มอินเทอร์เน็ทแบงก์กึ่งหรือหน้าม้าเปิดบัญชีที่ทำหน้าที่รวบรวมสมุดบัญชีเงินฝากและบัตรเอทีเอ็มของคนไทยเพื่อใช้เป็นบัญชีธนาคารสำหรับรับโอนเงินที่ได้จากการหลอกลวงเหยื่อ แม้ก่อนนี้จำเลยที่ ๓ จะยอมเปิดบัญชีเงินฝากแล้วมอบสมุดบัญชีเงินฝากพร้อมบัตรเอทีเอ็มให้นาย บ. มาแล้ว แต่ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบัญชีเงินฝากเหล่านั้นถูกนำไปใช้กระทำความผิดใดบ้างก่อนที่จำเลยที่ ๓ จะเปิดบัญชีเงินฝากที่ถูกนำไปใช้รับโอนเงินที่คนร้ายหลอกลวงได้จากผู้เสียหายในครั้ง นี้ และทางนำสืบพยานโจทก์ก็ไม่มีหลักฐานเพิ่มเติมว่าจำเลยที่ ๓ ได้กระทำการอื่นใดที่แสดงให้เห็นว่าได้ร่วมรู้เห็นกับการกระทำของกลุ่มคนร้ายในการหลอกลวงฉ้อโกง ทั้งจำเลยที่ ๓ ก็ให้การปฏิเสธมาโดยตลอด กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้อง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ มานั้น ศาลอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่าให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ด้วย แต่ให้ชั่งจำเลยที่ ๒ ไว้ระหว่างฎีกาเว้นแต่มีประกัน นอกจากนี้ก็ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

พนักงานอัยการ มีคำสั่งฎีกาจำเลยที่ ๒ และมีคำสั่งไม่ฎีกาจำเลยที่ ๓

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วในส่วนของจำเลยที่ ๑ ซึ่งหลบหนี ศาลได้ออกหมายจับและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความชั่วคราว ส่วนจำเลยที่ ๒ พนักงานอัยการมีคำสั่งให้ฎีกาไว้แล้ว หากแต่เห็นว่ากรณีของจำเลยที่ ๓ ซึ่งศาลอุทธรณ์พิพากษายืนยกฟ้องโจทก์และพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฎีกานั้น ยังไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า วันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องมีคนร้ายเป็นชายโทรศัพท์เข้าไปที่โทรศัพท์บ้านของผู้เสียหาย อ้างว่าตนเองเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจยศร้อยตำรวจโท และบอกว่าผู้เสียหายมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

โดยมีหลักฐานทั้งสมุดเงินฝากและบัตรเอทีเอ็ม และจะตรวจสอบบัญชีธนาคารของผู้เสียหาย ผู้เสียหาย จึงให้ข้อมูลบัญชีเงินฝากธนาคารแก่คนร้าย หลังจากนั้นคนร้ายบอกว่าจะส่งรหัสมาทางโทรศัพท์ของผู้เสียหาย เพื่อทำการตรวจสอบบัญชีเงินฝาก แต่ผู้เสียหายมีอายุมากแล้วทำไมไม่เป็น คนร้ายจึงบอกผู้เสียหายให้ไปหาผู้หญิง ที่ไว้วางใจให้ช่วยเปิดดูข้อมูลให้ ผู้เสียหายจึงไปหานางสาว พ. ซึ่งอยู่ข้างบ้านให้ช่วยดูข้อความและยื่นโทรศัพท์ ให้นางสาว พ. ติดต่อกับคนร้าย ต่อมาคนร้ายได้โทรศัพท์ไปสอบถามผู้เสียหายเกี่ยวกับรหัสต่าง ๆ ผู้เสียหาย จึงบอกรหัสแก่คนร้าย หลังจากนั้นคนร้ายได้สอบถามยอดเงินในแต่ละบัญชีของผู้เสียหาย และบอกให้ผู้เสียหาย ดำเนินการถอนเงินออกจากบัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวนสองบัญชี รวมเป็นเงินจำนวน ๓๑๐,๐๐๐ บาท แล้วคนร้ายบอกให้ผู้เสียหายนำเงินจำนวนดังกล่าวไปเปิดบัญชีเงินฝากใหม่อีกหนึ่งบัญชี ที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) โดยคนร้ายอ้างว่าจะเป็นธนาคารที่เจ้าพนักงานตำรวจจะทำการ ตรวจสอบเงิน เมื่อผู้เสียหายนำเงินไปฝากที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) แล้ว ทางธนาคาร จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการทางบัญชี เช่น รหัสที่ธุรกรรมทางการเงินทางอินเทอร์เน็ต (รหัส OTP) รหัสเอทีเอ็ม หมายเลขหน้าบัตรเอทีเอ็ม แก่ผู้เสียหาย และคนร้ายได้โทรศัพท์หลอกขอข้อมูลดังกล่าว ต่อมาตรวจสอบที่ ธนาคารพบว่าเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวที่เพิ่งเปิดใหม่ถูกถอนไป ผู้เสียหายจึงไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนพบว่าวันเกิดเหตุได้มีการโอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้เสียหาย บัญชีธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ไปยังบัญชีเงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลยที่ ๓ จำนวน ๔ ครั้ง ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งต่อมามีคนร้ายไปโอนเงินและถอนเงินออกจาก บัญชีเงินฝากดังกล่าวของจำเลยที่ ๓ ไปจนหมด และจากการตรวจสอบที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในวันเดียวกันนั้นได้มีการโอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าว จำนวน ๖ ครั้ง ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปยังบัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลยที่ ๑ และต่อมาในวันเดียวกัน จำเลยที่ ๑ ได้เบิกเงินสดออกจากบัญชีดังกล่าวจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และนำเงินสดจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวฝากเข้าบัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลยที่ ๒

ทางคดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่าจำเลยที่ ๓ ให้การตั้งแต่วินิจฉัยคดีเป็นพยานเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ว่า เปิดบัญชีเงินฝากดังกล่าว เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ พร้อมกับบัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เนื่องจากไม่มี เงินใช้ จึงติดต่อกับนาย บ. ซึ่งรู้จักกันตอนไปเรียนการอาชีพ ที่ศูนย์ฝึกอาชีพก่อนหน้านั้นประมาณ ๓ - ๔ ปี ให้หาที่กู้ยืมเงิน นาย บ. บอกว่ามี แต่ต้องเปิดบัญชีธนาคาร จำเลยที่ ๓ จึงเปิดบัญชีธนาคารด้วยเงินของจำเลย ที่ ๓ เอง แล้วมอบสมุดบัญชีเงินฝากพร้อมบัตรเอทีเอ็มให้นาย บ. วันรุ่งขึ้นนาย บ. นำเงินมาให้ ๔,๐๐๐ บาท โดยก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ จำเลยที่ ๓ เคยเปิดบัญชีธนาคารแล้ว มอบสมุดบัญชีเงินฝากพร้อมบัตรเอทีเอ็มให้นาย บ. มาแล้ว ๒ บัญชี คือ บัญชีธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) แลกกับการที่นาย บ. ให้กู้ยืมเงิน จำนวน ๔,๐๐๐ บาท เช่นกัน โดยจำเลยที่ ๓ มีบัญชีเงินฝากที่ใช้เองสำหรับเก็บออมเงินและรับเงินเดือนอีกบัญชีที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) พฤติกรรมที่จำเลยที่ ๓ เปิดบัญชีเงินฝากและนำสมุดบัญชีพร้อมบัตรเอทีเอ็มและรหัสบัตรไปแลกกับ เงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท โดยกระทำมาแล้วหลายครั้ง แม้ไม่ปรากฏจากพยานหลักฐานของโจทก์ว่าจำเลยที่ ๓

เข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญของกลุ่มคนร้าย อันถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นเป็นใจ ในการฉ้อโกงประชาชนในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำก็ตาม แต่การที่จำเลยที่ ๓ เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร จนเป็นเหตุให้คนร้ายโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๓ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๓ มิได้เก็บ สมุดบัญชีเงินฝากและบัตรเอทีเอ็มไว้กับตัว กลับนำสมุดบัญชีพร้อมบัตรเอทีเอ็มและรหัสของบัตรไปแลกกับเงิน โดยการแนะนำของเพื่อนเพียงเพื่อแลกกับเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๓ กระทำในลักษณะนี้มาแล้ว หลายครั้ง ซึ่งเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยของสุจริตชน เป็นการไม่คำนึงถึงความสงบสุขของสาธารณชน นับเป็นพิรุณ แห่งการกระทำของจำเลยที่ ๓ เชื่อว่าจำเลยที่ ๓ มอบบัญชีเงินฝากและบัตรเอทีเอ็มโดยรู้ว่าจะมีการนำบัญชี เงินฝากดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด โดยที่การประกอบอาชญากรรมนี้ไม่อาจจะบรรลุผลได้หากคนร้าย ไม่สามารถเบิกถอนเงินที่ฉ้อโกงมาได้ออกจากบัญชีของจำเลยที่ ๓ การกระทำของจำเลยที่ ๓ จึงนับเป็นการ ช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่พวกคนร้ายก่อนกระทำความผิด ถือว่าเป็นผู้สนับสนุนความผิดฐานฉ้อโกง ประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑, ๓๔๒, ๓๔๓ ประกอบมาตรา ๘๖

อัยการสูงสุด พิจารณาแล้วชี้ขาดให้รู้ีกา

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจ ที่ปฏิบัติงานใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอกหญิง พัชรีวรรณ วิเศษสุมน
นายแพทย์ (สบ ๕) กลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัว
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าโรงพยาบาลยะลาสิริรัตนรักษ์
สังกัดโรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และใน ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา คือ อำเภอเทพา อำเภोजะนะ อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย มีหน้าที่สำคัญตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการให้บริการประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งเป็นภารกิจหน้าที่สำคัญยิ่งต่อสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมมีความสงบสุข ปลอดภัย โดยการปกป้องปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยภายในสังคมและชุมชน รักษาความมั่นคง ตลอดจนให้บริการประชาชน เป็นภารกิจอันสำคัญของข้าราชการตำรวจ เพื่อปกป้องชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่เดือนมกราคมปี ๒๕๔๗ ได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นการก่อเหตุด้วยการยิงสังหารผู้คนกลุ่มต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การวางระเบิดในที่สาธารณะ และระเบิดโจมตีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ เหตุการณ์ความไม่สงบดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีทั้งช่วงที่มีความรุนแรงบ้างและเบาบางสลับกัน แต่เป็นการเกิดเหตุที่มีความยืดเยื้อยาวนาน ทำให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และขวัญกำลังใจของคนในพื้นที่

จากสถิติ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งให้เห็นจำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในรอบแปดปีกว่าหรือ ๑๐๘ เดือน นับตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๗ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เกิดเหตุความไม่สงบรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๐,๘๔๓ เหตุการณ์ ทำให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บรวมกันจำนวนประมาณ ๒๐,๕๙๕ ราย แยกเป็นจำนวน

ผู้เสียชีวิตรวม ๗,๒๐๑ ราย จำนวนผู้บาดเจ็บรวม ๑๓,๓๙๔ ราย (ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้, ๒๕๖๓) เฉพาะในรอบปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา เหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอในจังหวัด สงขลา เป็นปีที่เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เจ้าหน้าที่รัฐจากหลายต่อหลายเหตุการณ์ จากสถิติข้อมูลพบว่าเกิดเหตุการณ์ระเบิดรถจักรยานยนต์ คาร์บอมบ์ และลอบวางระเบิด ๕๙ ครั้ง การลอบยิง ๖๕ ครั้ง โจมตีที่ตั้ง วางเพลิง ก่อกวน รวมกันไม่ต่ำกว่า ๑๖๕ ครั้ง ทั้งหมดมีทหาร ตำรวจเสียชีวิต ๑๙ ราย บาดเจ็บ ๙๐ คน (สำนักข่าวอิศรา, ๒๕๖๓)

ข้าราชการตำรวจใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องอยู่ภายใต้ความกดดันทั้งในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความคาดหวังของประชาชน จึงจำเป็นต้องใช้ความสามารถในการปรับตัว เพื่อเปลี่ยนแปลงตัวเอง ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับข้าราชการตำรวจที่ต้องไปปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากลักษณะงานที่ต้องเผชิญกับความเครียด ทั้งในงานประจำ ทั้งความเสี่ยงจากสถานการณ์ในพื้นที่ ตลอดจน เรื่องส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพ ปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และอื่น ๆ มีข้อมูลว่าข้าราชการ ตำรวจในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างมีความเครียดสูง ผลของความเครียดทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา (กลุ่มงาน จิตเวชและยาเสพติด, ๒๕๕๗)

ปัญหาสำคัญที่พบ คือ การเกิดภาวะซึมเศร้า หากมีอาการรุนแรงอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตาย ซึ่งนับ เป็นการสูญเสียบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วยเหตุผลสำคัญนี้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงมีนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว โดยในระยะเร่งด่วนได้กำชับผู้บังคับบัญชาสอดส่องตำรวจเสี่ยงฆ่าตัวตาย อีกทั้งได้กำชับไปยัง ผู้บังคับบัญชาทุกหน่วยให้ดำเนินการจัดตั้ง “คณะกรรมการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตข้าราชการตำรวจ และครอบครัว” เพื่อคอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ใต้บังคับบัญชา หมั่นให้ความใส่ใจ ชักถาม ทำความเข้าใจ และดูแลช่วยเหลือกับปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด สำหรับระยะกลางได้กำชับ ให้ทุกหน่วยงานตรวจสุขภาพตำรวจประจำปี เพื่อคัดกรองป้องกัน และระยะยาวมอบให้โรงพยาบาลตำรวจ จัดตั้งศูนย์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้าราชการตำรวจกระทำอัตวินิบาตกรรม (ฆ่าตัวตาย) โดยจัดทำ รายละเอียดโครงสร้างอำนาจหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานนำเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณา

ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้าโรงพยาบาลยะลาสิริรัตนรักษ์ ซึ่งมีภารกิจหลักในการดูแลข้าราชการตำรวจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติ หน้าที่จากสถานการณ์ความไม่สงบ ซึ่งข้าราชการตำรวจเหล่านี้ยังได้รับการดูแลรักษาพยาบาลด้านสุขภาพจิต ที่ใกล้ชิดไม่พอเพียง เนื่องจากปัจจุบันยังขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ด้านจิตวิทยาคลินิกในเขตจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ทั้งในส่วนของโรงพยาบาลภาคสนามและโรงพยาบาลสาธารณสุขเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจ ที่ปฏิบัติงานใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งหวังให้ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการ ช่วยเหลือข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ปัญหาภาวะซึมเศร้า และการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจได้อย่างถูกต้องตรงกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามนโยบายของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เข้ารับการประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้น ณ โรงพยาบาลยะลาสิริรัตนรักษ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๓๘๘ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เข้ารับการประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้น ณ โรงพยาบาลยะลาสิริรัตนรักษ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๒๐ คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. แบบประเมินภาวะซึมเศร้า ๙ คำถาม (9Q) ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
๒. แบบประเมินแนวโน้มการฆ่าตัวตาย ๘ คำถาม (8Q) ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับคะแนนประเมินภาวะซึมเศร้า (9Q) กับคะแนนประเมินแนวโน้มการฆ่าตัวตาย (8Q) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation)

ผลการวิจัย

๑. คะแนนแบบประเมินภาวะซึมเศร้า (9Q) มีความสัมพันธ์กับอายุ ปัญหาความเครียดในการทำงาน ปัญหาในการเลื่อนตำแหน่ง ปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน ปัญหารายได้ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาครอบครัว ปัญหาส่วนตัว และปัญหาสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

๒. คะแนนแบบประเมินแนวโน้มการฆ่าตัวตาย (8Q) มีความสัมพันธ์กับปัญหาความเครียดในการทำงาน ปัญหาครอบครัว ปัญหาส่วนตัว และระดับการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้า จำนวน ๑๐ ปัจจัย ซึ่งนับว่ามีจำนวนปัจจัยที่หลากหลายในการที่ก่อให้เกิดภาวะซึมเศร้าของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการฆ่าตัวตายพบว่ามีเพียง ๔ ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น

วิจารณ์และข้อเสนอแนะ

๑. ควรนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยนี้ ที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปจัดทำแผน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มในการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจ

๒. ถึงผลการวิจัยจะพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการฆ่าตัวตายของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีเพียง ๔ ปัจจัย แต่พบว่าคะแนนแบบประเมินภาวะซึมเศร้า (9Q) กับคะแนนแบบประเมินแนวโน้มการฆ่าตัวตาย (8Q) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งหมายความว่าอาการภาวะซึมเศร้าสามารถนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้ จึงควรป้องกันการเกิดภาวะซึมเศร้ามก่อน เพื่อมิให้พัฒนาไปสู่แนวโน้มการฆ่าตัวตายต่อไป และผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้า ซึ่งผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรเตรียมความพร้อมของข้าราชการตำรวจที่จะเข้าปฏิบัติงานใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปัจจัยต่าง ๆ ก่อนที่จะเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ อันจะทำให้ลดปัญหาไปได้มาก

๓. ควรมีการวิจัยปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อภาวะซึมเศร้าและแนวโน้มการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจไม่เฉพาะในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นข้อมูลในการลดการสูญเสียกำลังพลที่มีค่าของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

* * *

การวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลกับคุณภาพบริการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ
(The Relationship between Decision-making in Administration of Digital Head Nurses and Quality of Nursing as Perceived by Professional Nurses in Police General Hospital)

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจเอกหญิง กฤษณา พุกอิม
พยาบาล (สบ ๔) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๓

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างรวดเร็วในการบริหารงานการบริการของพยาบาล ส่งผลให้วิชาชีพพยาบาลต้องมีการปรับตัวเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันและก้าวกระโดดกับงานที่ทำทายมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งด้านความรู้ การใช้เทคโนโลยี และทักษะความสามารถทางการสื่อสาร โรงพยาบาลตำรวจกำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นโรงพยาบาลในการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อให้การบริการทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตรงตามมาตรฐานการให้บริการ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในระดับใด และการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลระดับใดที่ส่งผลให้การบริการพยาบาลมีคุณภาพ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเพิ่มพูนทักษะด้านการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ของการบริการตามเป้าหมาย และเกณฑ์ที่กำหนดคือการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพในโรงพยาบาลตำรวจ

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. ศึกษาการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ
๒. ศึกษาคุณภาพบริการพยาบาลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ
๓. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลกับคุณภาพบริการพยาบาลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การนำเครื่องมือในการประเมินการตัดสินใจทางการบริหารงานไปใช้ประโยชน์ในการจัดการบนหอผู้ป่วย
๒. เพิ่มแนวคิดในการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะด้านการตัดสินใจทางการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานและการบริการพยาบาลในยุคดิจิทัลมีคุณภาพยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัล และคุณภาพการบริการพยาบาลของหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๑๕๐ คน เป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษาสูงสุด สถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน วิเคราะห์โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการบริการพยาบาลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีทุกด้าน ทั้งด้านการตัดสินใจทางการบริหารงานด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการควบคุม ส่วนคุณภาพการบริการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ อยู่ในระดับดี ทั้งด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการที่ปรากฏ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ด้านการเอาใจใส่และเห็นอกเห็นใจ อีกทั้งการตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลตำรวจ

ข้อเสนอแนะ

การวางแผนพัฒนาผู้นำทางการพยาบาลในอนาคตนั้น ภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เพื่อจะเป็นผู้นำในการนำองค์การไปสู่ทิศทางที่กำหนดด้วยความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และภาวะผู้นำนั้นสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นได้ ประเด็นที่ทำทนายในการบริหารงาน คือ การพัฒนาบุคลากร การบริหารอัตรากำลัง

การสร้างแรงจูงใจ มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการ การบริหารภายใต้การเปลี่ยนแปลง การบริหาร ความขัดแย้ง การเป็นแบบอย่างที่ดี เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี บริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สิ่งเหล่านี้ ผู้นำทางการพยาบาลต้องคำนึงถึงเพื่อสามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายขององค์กร ภาวะผู้นำนั้นเป็นพรแสวง หาใช้พรสวรรค์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น และในวิชาชีพการพยาบาลจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำอีกมาก เพื่อจรรโลง และพัฒนาวิชาชีพไปในทิศทางที่เหมาะสม การจะพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจทางการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในยุคดิจิทัลกับคุณภาพบริการพยาบาลในอนาคต

* * *

การวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และการเสริมสร้างพลังอำนาจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลตำรวจ
(Relationships between emotional intelligence and empowerment of professional nurse to competency of critical care nurses in intensive care unit at police general hospital)

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง สุรีย์พร เทพอมรเดช
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงพยาบาลตำรวจเป็นสถานบริการระดับตติยภูมิ เน้นให้การรักษาแก้ไขปัญหาคความเจ็บป่วยและผลกระทบจากความเจ็บป่วยที่มีความซับซ้อน รุนแรง จนถึงภาวะวิกฤต ภาวะวิกฤตเป็นการเจ็บป่วยทำให้เกิดภาวะคุกคามต่อชีวิต (จันทรวดี สพานทอง, ๒๕๖๑; American Association of Critical Care Nurses, 2005) จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤต (Intensive Care Unit) เพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม อาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดตลอด ๒๔ ชั่วโมง จึงต้องอาศัยพยาบาลที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะที่เหมาะสมในการดูแลรักษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ศุภมาส บุญเต็ม, ๒๕๕๕) สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพเป็นกรอบกำหนดในการมอบหมายความรับผิดชอบ เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Kelly-Thomas, 1998 David D. Dubois และ William J. Rothwell, 2004 อ้างถึงใน เสาวนีย์ เนาวพานิช, ๒๕๕๖) สมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด และคุณภาพทางการพยาบาลเป็นไปตามมาตรฐาน (วารุณี เริ่มอรุณเรืองรอง, ๒๕๔๙)

ลักษณะงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤตก่อให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ พยาบาลจำเป็นต้องมีอารมณ์มั่นคง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง จึงจะสามารถควบคุมจิตใจและอารมณ์ได้ดี (ศิริวัฒน์ ปันนิตมัย, ๒๕๔๒) Goleman (1998) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและของผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตัวเอง บริหารจัดการอารมณ์ต่าง ๆ ของตน และอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งมีผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคคล (McCormick & Leigen, 1985)

การให้บริการทางการพยาบาลในโรงพยาบาล พยาบาลจึงต้องให้การพยาบาลภายใต้คำสั่งการรักษาของแพทย์ อาจทำให้เกิดความรู้สึกคุณค่าในตนเองลดลง รู้สึกสูญเสียอำนาจ (Powerlessness) ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังนั้น การเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพยาบาลวิชาชีพจึงน่าจะมีผลต่อสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงานพยาบาล (วิลาสินี ชวลิตดำรง, ๒๕๕๒) การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นการส่งเสริมความสามารถให้กับผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จของตนเองและองค์การ (Irvine et al, 1999) ปัจจัยด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อสมรรถนะของพยาบาลตามแนวคิดของ Irvine et al. (1999) การเสริมสร้างพลังอำนาจแบ่งได้ ๓ ด้าน คือ ๑) การเสริมสร้างพลังอำนาจด้านพฤติกรรม ๒) การเสริมสร้างพลังอำนาจด้านการสื่อสารด้วยคำพูด ๓) การเสริมสร้างพลังอำนาจด้านผลลัพธ์

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์และการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นปัจจัยด้านสถานการณ์ที่สำคัญต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในแต่ละหอผู้ป่วย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และการเสริมสร้างพลังอำนาจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาศักยภาพสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤตที่นำไปสู่การบริการทางการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และการเสริมสร้างพลังอำนาจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ
๒. เพื่อศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเป็นวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดโรงพยาบาลตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลตำแหน่งพยาบาล (สบ ๑) ถึงพยาบาล (สบ ๓) ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๖ หอ คือ ไอซียู อายุรกรรม ไอซียู ศัลยกรรม ไอซียู ศัลยกรรมประสาท ไอซียู หัวใจและหลอดเลือด (ซีซียู) ไอซียู อุบัติเหตุ และไอซียู ศัลยกรรมหัวใจและหลอดเลือด จำนวนทั้งหมด ๑๒๒ คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดโรงพยาบาลตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลตำแหน่ง พยาบาล (สบ ๑) ถึง พยาบาล (สบ ๓) ที่มีประสบการณ์การทำงานในหอผู้ป่วยวิกฤตตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤต จำนวน ๖ หอ และไม่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยวิกฤต จำนวน ๙๐ คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) และเกณฑ์การตัดออก (Exclusion criteria) ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลจบใหม่ ประสบการณ์ปฏิบัติงานหอผู้ป่วยวิกฤตน้อยกว่า ๑ ปี ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยวิกฤต ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ค่าสถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

๑. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด ๙๐ คน มีอายุในช่วง ๒๐ - ๓๐ ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพในช่วง ๑ - ๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤตในช่วง ๑ - ๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔๔ ส่วนใหญ่ไม่ผ่านการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางการพยาบาลที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยวิกฤต (ตั้งแต่ ๑๖ สัปดาห์ขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๖๐

๒. ความฉลาดทางอารมณ์ของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.07, SD = .59$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.18, SD = .66$) รองลงมาคือการตระหนักรู้ทางสังคม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.15, SD = .64$) และการบริหารจัดการตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00, SD = .62$) ส่วนการบริหารจัดการความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.96, SD = .65$)

๓. การเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.16, SD = .77$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจด้านการสื่อสารด้วยคำพูด และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้านพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๑๖ ($\bar{X} = 4.16, SD = .80$ และ $.76$ ตามลำดับ) ส่วนการเสริมสร้างพลังอำนาจด้านผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ๔.๑๕ ($\bar{X} = 4.15, SD = .83$)

๔. สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.18, SD = .71$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยขณะแพทย์ทำหัตถการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.22, SD = .78$) รองลงมาคือด้านการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤตแบบองค์รวม และการช่วยฟื้นคืนชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.19, 4.18, SD = .71, .75$ ตามลำดับ) ส่วนการประเมินและเฝ้าระวังภาวะวิกฤต มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.11, SD = .75$)

๕. ความฉลาดทางอารมณ์และการเสริมสร้างพลังอำนาจมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ $.6๘๕$ และ $.๕๕๑$ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่จะมีผลต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต เช่น การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในการส่งเสริมสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต

๒. ควรใช้ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพรายบุคคล (individual develop plan)

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ Factors Influencing Teamwork of Registered Nurse in the intensive care unit at Police General Hospital

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง สุดารัตน์ ควระพฤกษ์
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงพยาบาลตำรวจก็เป็นองค์กรหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับคุณภาพของการบริการ เป็นโรงพยาบาลที่มีความหลากหลายของกลุ่มผู้ป่วยที่เข้ามาใช้บริการ มีหอผู้ป่วยวิกฤตรองรับผู้ป่วยที่มีความเจ็บป่วยวิกฤตทั้งหมด ๖ หอผู้ป่วย โดยลักษณะการทำงานหรือการให้การพยาบาลของหอผู้ป่วยวิกฤตทั้ง ๖ หอผู้ป่วย มีลักษณะการทำงานเป็นทีม ถึงแม้ว่าการดูแลผู้ป่วยจะเป็นระบบพยาบาลเจ้าของไข้ในอัตรา ๑ : ๑ ถึง ๑ : ๒ แต่ในแต่ละเวรจะมีหัวหน้าทีมเป็นผู้ประสานและมอบหมายงานให้แก่สมาชิกทีม โดยสมาชิกในทีมจะมีอายุงานที่แตกต่างกันไป ซึ่งจะแตกต่างจากหอผู้ป่วยทั่วไปที่มอบหมายงานตามกิจกรรมการพยาบาล ในปัจจุบันลักษณะการดูแลผู้ป่วยวิกฤตของหอผู้ป่วยวิกฤตของโรงพยาบาลตำรวจมีการผสมผสานการดูแลผู้ป่วยแบบเจ้าของไข้ ซึ่งเชื่อว่าเป็นระบบการดูแลที่ทำให้พยาบาลสามารถประเมินปัญหาและทราบถึงความต้องการของผู้ป่วยและญาติได้อย่างเป็นองค์รวม แต่อย่างไรก็ตามการดูแลแบบเจ้าของไข้ของพยาบาลยังมีข้อจำกัดหรือยังมีข้อแม้ เนื่องจากในปัจจุบันความซับซ้อนของโรคที่ผู้ป่วยเป็น ต้องมีการแบ่งงาน การมอบหมายงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ร่วมงานในทีมทำแทน เพราะพยาบาลคนเดียววันนั้นไม่สามารถทำงานให้เกิดประสิทธิภาพได้เพียงลำพัง ดังนั้นพยาบาลจึงจะต้องเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองและเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม เพื่อที่จะทำให้การดูแลรักษาสุขภาพผู้ป่วยบรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ทีมตั้งไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ลักษณะการทำงานในหอผู้ป่วยวิกฤตจึงควรมีรูปแบบการทำงานเป็นทีม เพื่อลดความเสียหายที่อาจส่งผลกระทบต่อการดูแลรักษาผู้ป่วยและทำให้องค์กรเกิดความน่าเชื่อถือมากที่สุด (Riley W. et al., 2010)

โรงพยาบาลตำรวจเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทุกหน่วยงาน มีการติดตามประเมินผลของแต่ละหน่วยงานมาตลอด เพื่อที่จะผลักดันให้ได้ตามมาตรฐานพยาบาล และผ่านการรับรองจากสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ผู้วิจัยเป็นพยาบาลในหอผู้ป่วยไอซียูอายุรกรรม มีความสนใจและสงสัยว่าการทำงานเป็นทีมของพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤตเป็นทีมการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพจริงหรือไม่ และในปัจจุบันการทำงานเป็นทีมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการดูแลสุขภาพ

ของผู้ป่วยที่มีภาวะเจ็บป่วยวิกฤตจริงหรือไม่ ยังมีอุปสรรคที่ขัดขวางทำให้ทีมพยาบาลไม่มีประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายหรือไม่ จึงมีความตั้งใจที่จะทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งเสริมหรือมีอิทธิพลในการทำงานเป็นทีมเพื่อทำให้มั่นใจได้ว่าการทำงานเป็นทีมในหอผู้ป่วยวิกฤตนั้นมีคุณภาพ และจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมายังมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงานเป็นทีมของพยาบาลในหอผู้ป่วยวิกฤตยังพบได้น้อยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในอาชีพครูหรืออุตสาหกรรม อีกทั้งยังไม่พบในโรงพยาบาลตำรวจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประเด็นดังกล่าวตามแนวคิดของโรบินส์ (Robbins, 2001) เพื่อที่จะทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการบริหารทางการพยาบาล และเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของหอผู้ป่วยวิกฤตให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของผู้ป่วย หน่วยงาน และโรงพยาบาลตำรวจเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. ศึกษาประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ
๒. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทในการทำงานเป็นทีม องค์ประกอบและคุณลักษณะของทีม กระบวนการทำงานของทีม กับประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ
๓. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเป็นวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤตทั้ง ๖ หอผู้ป่วย ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในหอผู้ป่วยวิกฤตหรือหอผู้ป่วยไอซียู ได้แก่ หอผู้ป่วยไอซียู อายุรกรรม, ไอซียู อุบัติเหตุ, ไอซียู ศัลยกรรม, ไอซียู ศัลยกรรมประสาท, ไอซียู ศัลยกรรมหัวใจและหลอดเลือด และซีซียู (ไอซียู หัวใจและหลอดเลือด) ตามคุณลักษณะกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

- ๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง
- ๒) เป็นพยาบาลวิชาชีพในสังกัดโรงพยาบาลตำรวจที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน
- ๓) เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในหอผู้ป่วยวิกฤตตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป และ
- ๔) เป็นพยาบาลวิชาชีพที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการและพร้อมที่จะทำแบบสอบถามงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย

สรุปผลการวิจัย

๑. ผลการศึกษาประสิทธิผลการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ พบว่าพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ มีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.13, SD = .64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านทีมพยาบาลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 4.18, SD = .71) รองลงมาคือด้านหน่วยงานหรือโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๕ (SD = .65) และน้อยที่สุดคือด้านผู้ป่วย และด้านสมาชิกทีมพยาบาล มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๗ (SD = .65) ตามลำดับ

๒. ผลของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทในการทำงานเป็นทีม องค์ประกอบและคุณลักษณะของทีม กระบวนการทำงานของทีม กับประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทในการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านองค์ประกอบและคุณลักษณะของทีม และปัจจัยด้านกระบวนการทำงานของทีม มีค่า tolerance > .10 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง ๓ ปัจจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (multicollinearity) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทในการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านองค์ประกอบและคุณลักษณะของทีม และปัจจัยด้านกระบวนการทำงานของทีม มีค่า Variance inflation factor (VIF) < 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง ๓ ปัจจัย ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (multicollinearity)

๓. ผลจากการศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในการทำนายประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลตำรวจ มากที่สุดคือ ปัจจัยทางด้านองค์ประกอบและคุณลักษณะ โดยสามารถทำนายประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมได้ ร้อยละ ๕๓.๗ (Beta = .539) รองลงมาคือปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน โดยทำนายได้ร้อยละ ๒๓.๓ (Beta = .273) และด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทในการทำงานมีความสามารถในการทำนายประสิทธิผลของทีมได้น้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๖.๕ (Beta = .065)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดปัจจัยทางด้านองค์ประกอบและคุณลักษณะ ว่าปัจจัยใดมีผลต่อประสิทธิผลในการทำงานเป็นทีมมากที่สุด และมีความเฉพาะเจาะจงไปที่หอผู้ป่วยนั้น ๆ

๒. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมทางด้านความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤต เพื่อความยั่งยืนของคุณภาพทางการพยาบาล

* * *

การวิจัยเรื่อง : ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้ในรูปแบบแอปพลิเคชันกูเกิลคลาสรูม เรื่อง บทบาทของพยาบาลในหอผู้ป่วยในการดูแลผู้ป่วยที่รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมต่อความรู้ของพยาบาลในหอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ

The effects of a learning program, base on the google classroom application model, on the role and knowledge of nurses caring for hemodialysis patients at the medicine ward, Police General Hospital

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง ธัญญารักษ์ แสงบุญไทย
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๓

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น (สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๙) สถิติผู้ป่วยที่มาใช้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาลตำรวจก็มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยใน (หน่วยไต โรงพยาบาลตำรวจ, ม.ป.ป.) การดูแลผู้ป่วยตั้งแต่รับไว้ในโรงพยาบาลจนอาการทุเลากลับบ้านได้นั้น จะต้องมีพยาบาลในหอผู้ป่วยร่วมดูแลเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอันไม่พึงประสงค์หรือภาวะแทรกซ้อน อันเป็นเหตุให้ผู้ป่วยต้องมีการรักษาเพิ่มขึ้นหรือต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้นจากการรักษาปกติ จากรายงานพบอุบัติเหตุที่สำคัญคือการหยุดหายใจในระหว่างการเคลื่อนย้าย การเกิดเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร และเลือดออกจากเส้นฟอกเลือดหลังกลับจากการฟอกเลือด (หน่วยไต โรงพยาบาลตำรวจ, ม.ป.ป.) สะท้อนให้เห็นความสำคัญของการประสานการดูแลระหว่างพยาบาลไตเทียมกับพยาบาลในหอผู้ป่วย (Castner, D., 2011) ดังนั้น การเพิ่มพูนความรู้ในการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมให้แก่พยาบาลในหอผู้ป่วยจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง แม้ว่าพยาบาลอายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ จะมีการพัฒนาองค์ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ทั้งการจัดอบรมหรือจัดทำคู่มือต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเลย เมื่อได้สำรวจความคิดเห็นพบว่าพยาบาลส่วนใหญ่ต้องการได้รับความรู้ในเรื่องการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

การเรียนรู้ในยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนั้น สมาร์ทโฟนมีบทบาทสำคัญช่วยการสอนนับเป็นกลยุทธ์ทางการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน (Doyle, Furlong, & Secco, 2016) ได้มีการนำสมาร์ตโฟนมาใช้ในการเรียนการสอน พบว่าเกิดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนและผู้เรียนพึงพอใจ

(Kim, Shin, Lee, Kang, & Bartlett, 2017) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการให้ความรู้โดยใช้แอปพลิเคชัน กูเกิลคลาสรูม เรื่อง บทบาทของพยาบาลในหอผู้ป่วยในการดูแลผู้ป่วยที่รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ เรื่อง บทบาทของพยาบาลในหอผู้ป่วยในการดูแลผู้ป่วยที่รับการฟอกเลือด ด้วยเครื่องไตเทียมของพยาบาลในหอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของพยาบาล ในหอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๖๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๒ มีนาคม – ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔

ผลการวิจัย

ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของกลุ่มทดลอง ก่อนทดลองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 11.90$) และหลังการทดลอง อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 24.20$) ส่วนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 10.57$) และ ($\bar{X} = 10.73$) ตามลำดับ

ในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ๐.๐๑

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พยาบาลใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยและมีแนวทางปฏิบัติ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๒. ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการเรียนรู้ในรูปแบบแอปพลิเคชันกูเกิลคลาสรูม เรื่อง บทบาทของ พยาบาลในหอผู้ป่วยในการดูแลผู้ป่วยที่รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ดังนั้น ควรขยายผลการศึกษาโดยการนำมาใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการให้การพยาบาลในด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้สื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ เช่น การใช้ทักษะการดู การฟังจากสื่อที่เป็น ภาพเคลื่อนไหว หรือวีดิทัศน์ เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการอ่านจากภาพนิ่งเพียงอย่างเดียว

* * *

ผู้ประกอบการใหม่ต้องใส่ใจในสัญญา รู้ทัน ป้องกันผู้รับเหมาเบี้ยว ทิ้งงาน ก่อสร้างบ้านไม่แล้วเสร็จ

จาก ช่าว สคบ. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี

ธุรกิจว่าจ้างก่อสร้างเป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ยิ่งในยุคที่คนส่วนใหญ่ที่ต้องการอยากมีบ้านเป็นของตนเองแล้ว ธุรกิจนี้จึงกลายมาเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งสำหรับการสร้างที่อยู่อาศัยในรูปแบบที่แต่ละคนต้องการ โดยมองหาจากการโฆษณารับจ้างสร้างบ้านจากสื่อต่าง ๆ ทั้งใบปลิว แผ่นพับ หรือจากการบอกเล่าปากต่อปาก โดยมีได้ใคร่ครวญและใส่ใจในรายละเอียดไม่ว่าจะเป็นเรื่องสัญญา เงื่อนไขการใช้บริการ หรือผลงานที่บริษัทฯ หรือผู้รับเหมาเคยทำมาก่อน ซึ่งบางคนได้ช่างดี งานก็ออกมาดี

น่าชื่นใจ แต่ถ้าเกิดแจ็กพ็อตผู้รับเหมามาทิ้งงานเสียก่อนที่นี้คั้งงานเข้ากันเลยทีเดียว ครั้นเมื่อเอ่ยถึงปัญหาการว่าจ้างก่อสร้างเพื่อการอยู่อาศัย พบว่ามีผู้บริโภคเข้ามาร้องเรียนต่อ สคบ. เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเหตุผลนานาประการ ทั้งเรื่องผู้ประกอบการที่กำหนดข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภค เช่น กำหนดงวดการชำระเงินไม่สัมพันธ์กับงวดงาน ใช้วัสดุไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในสัญญา ใช้วัสดุที่ไม่มีคุณภาพ การก่อสร้างไม่ได้มาตรฐาน ไม่รับผิดชอบและแก้ไขความชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้น ก่อสร้างล่าช้าและทิ้งงาน ฯลฯ

เบื้องต้นได้เกริ่นมาทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่า “การว่าจ้างก่อสร้างบ้านหรือที่อยู่อาศัย” ยังคงเป็นปัญหาที่นักเอาการอยู่เหมือนกัน สะท้อนถึงความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ เพราะผู้ว่าจ้างได้ตกลงทำสัญญาเรียบร้อยแล้ว แต่กลับถูกเอาเปรียบ ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือหนีหายเข้ากลีบเมฆไปเลยก็มี ถึงแม้ว่า สคบ. จะช่วยเหลือผู้บริโภคโดยการเจรจาไกล่เกลี่ยกับคู่กรณีทั้งสองฝ่ายเพื่อยุติข้อพิพาท หรือดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจที่ละเมิดสิทธิผู้บริโภค ก็ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะยังมีแนวโน้มที่ผู้บริโภคจะมาร้องเรียนก็ยังมีอยู่ที่ผู้บริโภคจะตกอยู่ในฐานะเป็นฝ่ายเสียเปรียบผู้ประกอบการเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการว่าจ้างก่อสร้างอาคารและบ้านพักอาศัย

สคบ. ขอแนะนำให้ผู้บริโภคตรวจสอบสัญญาจ้างสร้างอาคารเพื่อการอยู่อาศัยกับผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภค โดยอาศัยร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจรับจ้างก่อสร้างอาคารเพื่อการอยู่อาศัยเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งรายละเอียดในสัญญาจะต้องมีข้อความ เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ทำสัญญา วันเดือนปี

ที่ทำสัญญา รูปแบบอาคาร สถานที่ทำการก่อสร้าง ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวประชาชนของผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ กรณีผู้ประกอบธุรกิจเป็นนิติบุคคลให้ระบุรายละเอียดตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้วย รวมถึงเรื่องของบัญชีแสดงปริมาณวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างและราคารายละเอียดดวงงานกับการชำระเงินตามเนื้องานที่ได้สัดส่วนกันในแต่ละงวด เป็นต้น และหากพบปัญหาในระหว่างการก่อสร้างหรือหลังจากผู้บริโภคได้รับมอบงานแล้ว มีความชำรุดบกพร่องเกิดขึ้นหรือผู้ประกอบธุรกิจไม่ปฏิบัติตามสัญญาและผู้บริโภคได้บอกกล่าวให้แก้ไขความชำรุดบกพร่องหรือให้ปฏิบัติตามสัญญาโดยให้เวลาพอสมควรแล้ว แต่ผู้ประกอบธุรกิจยังไม่แก้ไขหรือไม่ปฏิบัติตาม ผู้บริโภคมีสิทธิเอางานก่อสร้างให้บุคคลภายนอกแก้ไขหรือดำเนินการต่อไปได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องรับผิดชอบในเสียหายและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นด้วย

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างประกาศสัญญาดังกล่าว สามารถตรวจสอบได้จาก www.ocpb.go.th หรือสอบถามได้ที่ สายด่วน ๑๑๖๖

จองรถแล้วไม่ได้รถ แถมถูกหักเงินจอง

จาก ชาว สคบ. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรึ

รถยนต์ยังคงติดอันดับ ๑ ใน ๓ ที่ผู้บริโภคมาร้องเรียนยัง สคบ. ตลอดหนึ่งปีที่ผ่านมา ซึ่งหลากหลายปัญหาที่เกิดขึ้นก็ยังคงเกิดขึ้นซ้ำซาก และหลาย ๆ ครั้งผู้บริโภคมักถูกเอาเปรียบอย่างจำใจ ไม่สามารถทำอะไร เพราะไม่รู้ทั้งสิทธิของตนและไม่รู้กฎหมาย อีกทั้งไม่รู้จะฟ้องใคร

ผู้บริโภคมาขอคำปรึกษาว่า ได้จองซื้อรถยนต์ใหม่ป้ายแดงที่ศูนย์บริการแห่งหนึ่ง และได้วางเงินจองให้กับพนักงานขายเป็นเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท โดยมีกำหนดนัดรับรถยนต์ในอีก ๒ สัปดาห์ โดยพนักงานขายได้ออกใบจองรถยนต์ พร้อมระบุข้อความในใบจองว่า

ชำระเงินจองล่วงหน้าแล้ว ๕,๐๐๐ บาท แต่เมื่อใกล้ถึงกำหนดวันรับรถยนต์เมื่อผู้ร้องติดตามก็ได้คำตอบว่ารถยนต์ที่สั่งจองไว้ยังไม่ได้ แต่มีรถยนต์รุ่นเดียวกันสีอื่นวางอยู่ ผู้บริโภคเห็นว่า ศูนย์บริการผิดเงื่อนไข จึงต้องการยกเลิกสัญญาและขอเงินจองคืน แต่ศูนย์บริการแจ้งว่าขอหักค่าบริการ ๒,๐๐๐ บาท และจะคืนให้เพียง ๓,๐๐๐ บาท เท่านั้น ผู้บริโภคจะทำอย่างไรได้บ้าง

ประการแรกต้องขอบอกก่อนว่า เมื่อผู้บริโภคเจอเหตุการณ์แบบนี้ อย่าเพิ่งตื่นตกใจ อย่าเพิ่งไว้วางใจทำอะไรที่ไม่สมควร เช่น ทำลายรถ เป็นต้น แต่ให้ระลึก

ถึงประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจ การขายรถยนต์ที่มีการจองเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่คุ้มครองผู้บริโภคในเรื่องนี้ไว้ในข้อ ๓ (๓) และ (๕) ว่า

ผู้บริโภคมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเมื่อผู้ประกอบการธุรกิจ การทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ปรับเปลี่ยนราคารถยนต์สูงขึ้น
- ไม่ส่งมอบรถยนต์ให้ผู้บริโภคภายในระยะเวลา ที่กำหนด
- ไม่ส่งมอบรถยนต์ที่มี ยี่ห้อ รุ่น ปีที่ผลิต สีและ ขนาดกำลังเครื่องยนต์ ตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญา
- ไม่ส่งมอบรถยนต์ที่มีรายการอุปกรณ์ติดตั้ง เพิ่มเติมและของแถม หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดในสัญญา

เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาตาม (๓) หรือ (๔) แล้ว ผู้ประกอบธุรกิจต้องคืนเงินหรือสิ่งใดที่รับไว้เป็นมัดจำ ทั้งหมดแก่ผู้บริโภคภายใน ๑๕ วัน

จะเห็นได้ว่าเมื่อผู้บริโภคบอกเลิกสัญญา ผู้ประกอบธุรกิจต้องคืนเงินทั้งหมดให้ผู้บริโภคภายใน ๑๕ วัน นั้นหมายถึงว่าต้องไม่มีการหักค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้บริโภคทั้งสิ้น เมื่อทราบดังนี้แล้วขอให้ผู้บริโภค พึงรักษาสิทธิของตนเอง และหากเกิดกรณีเกี่ยวกับการจองรถยนต์ขึ้นอีก ขอให้ทราบว่า สคบ. มีประกาศ ฉบับนี้คุ้มครองอยู่ โดยผู้บริโภคสามารถอ่านรายละเอียด ของประกาศได้ที่ www.ocpb.go.th

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. พร้อมด้วยคุณรัตน์ภรณ์ สีวลีพันธ์ ภริยา ร่วมถวายแจกันดอกไม้สด และลงนามถวายพระพรชัยมงคลฯ เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๔ โดยมี พล.ต.อ.สุชาติ ธีระสวัสดิ์, พล.ต.อ.มนู เมฆหมอก, พล.ต.อ.ชนสิทธิ์ วัฒนวรางกูร, พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์, พล.ต.อ.ปิยะ อุทาโย, พล.ต.อ.ศักดิ์ ชื่นภักดี และ พล.ต.ท.สุทิน ทรรศน์พ่วง ร่วมลงนามฯ

วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. เป็นประธานพิธีเปิดโครงการนัดหมายแจ้งความล่วงหน้าผ่านระบบออนไลน์ ณ สถานีตำรวจนครบาล สยามสแควร์ ซอย ๗ เขตปทุมวัน กทม.

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร. เป็นประธานการประชุมศูนย์ป้องกันและปราบปรามการแข่งรถในทางและความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปช.ตร.) ผ่านระบบประชุมทางไกล (Video Conference) โดยมี พ.ต.อ.เกษิภณ ศิริจันทร์ รอง ผบก.สท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม ศปช.ตร. ชั้น ๒๐ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔ พล.ต.ต.ยงยศ เทพจำนงค์ โฆษก ตร. แถลงข่าวผลการดำเนินการของการปราบปรามการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกับ นายสังข์จะ โชคบุญสูงสวัสดิ์ รักษาการผู้อำนวยการกองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, พ.ต.อ.ประดิษฐ์ เปกาเรีย รอง ผบก.ปอท. และ พ.ต.อ.บัญชา ศรีสุข นายตำรวจประสานงานประจำกระทรวงดิจิทัลฯ ณ ห้องศรียานนท์ โซนซี ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. ร่วมพิธีวันกองทัพไทย ประจำปี ๒๕๖๔ โดยมี พล.อ.เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผบ.ทสส. เป็นประธาน พร้อมด้วย ผบ.ทร., ผบ.ทอ., ผู้แทน ผบ.ทบ. และผู้บังคับบัญชาหน่วยที่เกี่ยวข้อง ร่วมพิธีฯ

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. เป็นประธานการประชุมบริหาร ตร. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ณ ห้องศรียานนท์ ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตร. โดยก่อนการประชุมฯ ได้มีพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณแก่หน่วยงานดีเด่นด้านการดูแลความปลอดภัยทางจราจรและลดอุบัติเหตุทางท้องถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๖๔

ผลงาน/กิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร., พล.ท.เกรียงไกร ศรีรักษ์ มท.๔/ผอ.รมน.ภาค ๔ สน., พล.ต.ท.รณศิลป์ ภูสาระ ผบ.ช.๘/รอง ผอ.รมน.ภาค ๔ สน.(ตร.), พล.ต.ต.ปิยะวัฒน์ เฉลิมศรี, พล.ต.ต.นรินทร์ บุษะมัญญ์ เยี่ยมให้กำลังใจมอบกระเช้าพร้อมเงินช่วยเหลือแก่ ด.ต.ยุทธกร เรื่องเพ็ง ผบ.หมู่ (ป.) สก.ศรีสาคร ซึ่งได้รับบาดเจ็บจากเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดรถยนต์เจ้าหน้าที่ตำรวจขณะออกปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ พื้นที่ สก.ศรีสาคร ที่ผ่านมา ณ รพ.นราธิวาสราชนครินทร์ อ.เมือง จว.นราธิวาส

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร. ให้การต้อนรับ คุณประกายดาว เขมะจันทร์ พร้อมด้วยคุณกรรณิการ์ เทววิชชุดา พร้อมคณะกลุ่มเข้มทิศ (วปอ. รุ่นที่ ๖๑) เพื่อขอมอบหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ (Surgical Mask) จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ชิ้น และเครื่องเทอร์โมมิเตอร์วัดอุณหภูมิ จำนวน ๖๐ เครื่อง ให้แก่ ตร. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ณ ห้องพรหมนอก ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผบ.สท. เป็นประธานพิธีมอบประกาศเกียรติคุณข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติดีเยี่ยมตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ แก่ข้าราชการตำรวจในสังกัด สท. โดยมี รอง ผบ.ก.สท., ผกก. และข้าราชการตำรวจที่ได้รับประกาศเกียรติคุณร่วมพิธีฯ

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร./ผอ.ศปอ.ส.ตร. แลกข่าวผลการจับกุม ๒ คดีสำคัญ กรณีที่ต้องหาแอ็กอินสตาแกรม เพื่อหลอกหลวงชายของแบรนด์เนม โดยมีผู้เสียหายจำนวนมาก และมูลค่าความเสียหายหลายล้านบาท ณ ห้องศรียานนท์ โซนซี ชั้น ๒ อาคาร ๑ ตร.

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พล.ต.อ.สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข ผบ.ตร. พร้อมด้วย พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รอง ผบ.ตร. ร่วมการประชุมผู้บัญชาการเหล่าทัพ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ มี พล.ร.อ.เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผบ.ทสส. เป็นประธานฯ พร้อมด้วย ผบ.ทร., ผบ.ทอ., รอง ผบ.ทบ. และผู้เกี่ยวข้องร่วมประชุม ณ กองบัญชาการกองทัพเรือ

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พล.ต.ท.กิตติรัฐ พันธุ์เพชร ผบ.ช.๘ พร้อมด้วย ผบ.ก.จว.ภูเก็ต, ประธานชมรมแม่บ้าน ก.๘, ประธานชมรมแม่บ้าน ก.จว.ภูเก็ต พร้อมด้วยคณะแม่บ้าน ก.จว.ภูเก็ต เป็นตัวแทนรับมอบทุนการศึกษาแก่บุตรข้าราชการตำรวจในสังกัด ก.๘ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท จาก พล.ต.อ.วิสุนัน ปราสาททองโอสถ และคณะนักศึกษาหลักสูตรรวมมิตร ณ โรงแรมเดอะ เวสทิน สี่เหล่ เบย์ รีสอร์ท แอนด์ สปา ภูเก็ต